"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... .....$2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rate:
In the United States.....$2.00
Canada and Mexiko 2.50
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd. 1879.

Nr. 22 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 31 d. GEGUZIO (MAY), 1912 m. Metai XXI

POLITIŠKOS ŽINIOS.

SUVIENYTOS VALSTIJOS ŠIAURINĖS AMERIKOS.

Suvienytų Valstijų žmonių atstovų rumas, 237 balsais priėmė sumanymą, kad senatoriai, siunčiami Washingtonan, butų taip jau žmonių balsais renkami, kaip žmonių atstovų rumo nariai. Dabar senatorius renka valstijų legisliaturos, todėl senatas ir susideda veik iš vienų milijonierių. Po kongreso rezoliucija pasirašė jau prezidento vietininkas, nes prezidento Tafto nebuvo namieje, jis dabar agituoja už savę, važinėja su prakalbom ir drabstosi purvais su savo konkurentu, buvusiu prezidentu Rooseveltu. Dabar už kongreso rezoliuciją turės balsuoti dar atskirų valstijų legisliaturos. Kad kongreso rezoliucija butų investa Suv. Valstijų konstitucijon, reikia, kad ¾ legisliaturų ją priimtų, tai gi reikia, kad iš 48 legisl., ją priimtų 36. Nieks neabejoja, kad Suvienytose Valstijose bus 36 legisliaturos, kurios kongreso rezoliuciją priims, nes žmonėms jau nusibodo legisliaturų renkamų senatorių sauvaliavimai. Dabar senatas tankiai atmeta naudingus tautai prezidento ir tautos atstovų rumo sumanymus, jeigu jie nenaudingi didžturčiams. Iš milijonierių susidedantis senatas, jieškodamas Amerikos pramonei naujų išdirbinių pardavimo vietų, tankiai suerzina Ameriką su kitais kraštais. Ir paskutinį karą su Ispanija pagimdė Washingtono senatas. Senatan patenka įnagiai milijonierių, jų ten pasodyti kartais už pinigus.

Ir su prezidentais Amerika turi daug nemalonumų; tas ypač dabar aikštėn išėjo, kada du kandidatai pradėjo važinėti po visas valstijas siulydami savę, o niekindami, purvindami savo konkurentą. Ir vienas ir kitas išvelka aikštėn visokius purvus, kurie, žinoma, nepakelia Amerikos garbės kitų civilizuotų tautų akyse. Todėl ir čia kongresas nori įsikišti ir prezidento padėjimą geriau nori sutvarkyti bent tiek, kad dėl prezidento vietos tarp politikierių mažiau butų varžytinių, ypač jeigu prezidento vietą varžosi mažiausiai verti, nes dori žmonės, nenorėdami kitus purvinti ir pats nenorėdami buti supurvintais, dar vis stengiasi nuo politiškų purvų iš tolo laikytiesi. Iš tikro, iš visų Amerikos politiškų veikėjų mažai yra tokių, kuriuos svietas godotų, tikrai viso svieto godojami yra trįs: Washington, Franklin ir Lincoln, per 137 metus Amerikos savistovybės tai labai mažai. Jeigu buvo Amerikoj daugiau godonės vertų žmonių, ten jie stovėjo nuošaliai nuo purvinos politikos. Amerikos konstitucija leidžia prezidentą rinkti dviem terminams, taigi 8 metams. Bet mokantis žmonis vesti, kartais ir nevertas pakliuva antrą kartą, bet per 8 metus galima juk tautai daug blogo padaryti.

Todėl dabar sumanyta rinkti prezidentus 6 metams (Francuzijoj juos renka 7 metams), bet išbuvęs 6 metus, jau antrą kartą kandiduoti negalėtų. To pakanka. Ilgai ant vietos užsibuvęs prezidentas gali užsimanyti ciesorium tapti, ko ir geidžia milijonierių moteris, bet per 6 metus ir gabus prezidentas nesuspės ciesorystei dirvą prirengti.

Kadangi ant neva neprigulmingos salos Kubos sukilo juodspalviai, tai Suvienytos Valstijos siunčia į Kubos pakrentes trečią ir ketvirtą diviziją savo kariško laivyno. Įgula laivų padidinta po 125 jureivius laivui daugiau. Ant visų laivų bus 1250 kareivių. Nedaug tai, atminus, kad ispaniškasis generolas Weyler su 80000 kareivių neįstengė sukilėlių inveikti; ar amerikonams pasiseks geriau, reikia abejoti, nes ispaniški kareiviai juk neblogesni už amerikoniškus.

KUBA.

Ant salos Kubos sukilo juodspalviai gyventojai keturiose provincijose. Buvo jau keli kruvini susirėmimai sukilėlių su baltspalvių kariumene. Juodiejie Kubos gyventojai, kokių yra daugiau negu baltspalvių, nepriguli prie ramiųjų. Ir prieš Ispaniją pirmiausiai sukilo juodiejie, tik vėliau prie sukilimo prisidėjo baltiejie.

25 gegužio dieną didelis juodųjų pulkas užpuolė pliantaciją El Selo, 15 mylių nuo Santiago ir paėmė viską, kas kokią nors vertę turėjo; paėmė visus valgio produktus, kokius ten rado, taipgi arklius. Valdžia išsiuntė prieš sukilėlius kariuomenę iš Guatamano. Kadangi sukilėliai išardė geležkelius, tai karcivius reikia gabenti upėmis laivuose. Guata Washingtone žinia, jog prie sukilusių negrų prisidėda vis daugiau kariautojų. Amerikos valdžia tikisi, kad juodspalviai gali surengti baltųjų, ypač gi labiausiai ant Kubos nekenčiamų amerikonų, skerdynes, todėl į Kubos portus pasiuntė savo kariškus laivus ginti, kaip sako, gyvenančius ant Kubos svetimų kraštų ukėsus, bet ištikro kitų kraštų piliečiai nesiaukia prie Amerikos, kad ji juos nuo negrų gintų, nes juos apgins jų pačių valdžia. Amerika mano ant salos Kubos išsodinti savo kariuomenę. Tuom tarpu Amerika palieka kelias dienas Kubai pačiai kilusius maištus suvaldyti; jeigu gi ji negalės tą padaryti, Amerika ten pasiųs daugiau savo kariuomenės. Amerikos valdžia tiki, jog jeigu Kubos republikos valdžia neinstengs sukilusių juodspalvių suvaldyti, ji atsišauks į Suvienytų Valstijų valdžią su prašymu pagelbos, o tąsyk, prezidentas Taft žinos, kas reikia daryti. Bet ar ištikro Kubos valdžia kreipsis į prezidentą Taftą pas ji pagelbos jieškodama, galima abejoti. Juk ispaniškosios Amerikos republikos labiausiai neužsitiki Amerikai ir jos kokiame nors pavidale pagelbos bijosi labiau negu bado, nes Suvienytoms Valstijoms už pagelba reikia paskui per brangiai mokėti. Kuba, be abejonės, velys su sukilėliais greičiau kelis metus tąsytiesi, negu Suvienytų Valstijų pagelbos prašyti ir jų pagelbą priimti.

Ant Kubos yra dideles amerikonų tobako, cukrinių nendrių ir kavos pliantacijos. Savininkai tų pliantacijų jau atsišaukė į Washingtoną su prašymu atsiųsti kariuomenę ginti nuo sukilėlių jų pliantacijas. Amerikonų pliantaciją Santa Lucia jau juodspalviai išplešė.

MEXIKO.

Aplinkinėse Juarez prasidėjo mušis prišakinių eilių prezidento kariuomenės su revoliucijonieriais, bet neilgai traukėsi, nes revoliucijonieriai pasitraukė į tvirtesnes savo stovyklas šiauriuose. Kariaujančias pajiegas mušin vedė prezidento kariuomenės vadovas generolas Huerta, o revoliucijonierius vyriausiasis jų vadovas Orozco.

25 gegužio d. į Chihuahua iš Mexiko atėjo telegramai, kurie pranešė, buk republikos kongresas atsišaukė į prezidentą Madero prašydamas, kad jis atsisakytų nuo savo vietos ir buk Madero sutiko ir jo atsisakymas bus viešai pagarsintas 1 birželio dieną; bet brolis prezidento tokį paskalą juokingu vadina. Bet pirma giminės Diazo paskalą apie jo norą pasitraukti taipgi juokingu vadino.

Pereito ketvergo dieną prezidento kariuomenė sumušė vieną dalį revoliucijonierių, kurie pasitraukę nuo mušio lauko susirinko sunkiai prieinamuose kalnuose Bachmika aplinkinėse. Revoliucijonierių vadovas Orozco yra dabar mieste Jiminez.

Prie Rellano Orozco pajiegos tapo sumuštos. Prezidento kariuomenė nedideles nuotrotas turėjo, nes Orozco artilerija buvo niekam netikusi. Bombos truko ore, šuviai siekė netoli. Mušis traukėsi 18 val. Madero kareiviai paleido pusantro milijono šuvių, o artilerija 400 šuvių. Užmušta ir pašauta 800 revoliucijonierių. Generolas Huerta pranešė Mexikan, jog iš 8000 generolas Orazco mušyje išviso nužudė apie 3000 savo kariautojų, bet be abejonės ir Madero valdžios žinios nesutinka su teisybe. Tik 2000 nuo mušio lauko pabėgo į kalnus. Juos vijo prezidento raiteliai, bet vijimą trukdė stoka tiltų, nes revoliucijonieriai, nuo mušio lauko bėgdami, išardė visus tiltus; juos dabar taiso inžinreiiai Madero kariuomenės.

AUSTRIJA IR VENGRIJA.

Vengrijos sostinėj Peszte pereitą savaitę ant gatvių buvo kruvini susirėmimai keliančių neprilankias valdžiai demonstracijas žmonių su policija ir kariuomene. Darbininkai metė darbą, susirinko gatvėse ir mėgino įsiveržti parlamento ruman. Prie parlamento buvo pirmas susirėmimas. Susirėmime užmušta keturi demonstrantai, sužeista kelios dešimtys; suareštuota dar daugiau. Tokiu budu mat darbininkai protestavo prieš išrinkimą neprilankaus darbininkams grafo Tisza parlamento pirmininku.

Dėl atskyrimo Cholmo apskričio nuo Lenkijos lenkai studentai Lvovo universiteto kėlė neprilankias Rusijai demonstracijas. Pirmas kruvinas susirėmimas demonstrantų su policija atsitiko prie Koperniko gatvės. Žmonės mėtė į policistus akmenis ir ką tik sugriebti galėjo. Smarkiausi susirėmimai žmonių buvo prie rusiško konsuliato. Čia susirėmime sužeista 20 žmonių, o 8 reikėjo tuojaus ligonbutin gabenti. Nuo rusiško konsuliato minios nutraukė prie redakcijos prilankaus Rusijos valdžiai laikraščio "Prikarpatskaja Rus", kur išdaužyta langai.

IŠ LIETUVOS.

VILNIAUS RUSŲ DELEGATAI PETERBURGE.

Balandžio 17 dieną, kaip rašo "N. Vr.", atvykusieji iš Vilniaus delegatai: Kovaliukas, Vrucevičius ir Solonevičius buvo apsilankę pas vidaus reikalų ministerį Makarovą. Su jais drauge tuo pačiu reikalu apsilankę pas ministerį Minsko gub. atstovai: šventikas Juraškevičius ir Pavlavičius ir redaktorius laikraščio "Okrainy Rosii" Bivalkevičius. Kovaliukas plačiai papasakojęs ministeriui, kad atvažiavusiųjų tikslas esąs išrodyti vyriausybei, kaip lenkų dvasiškija laužanti Augščiausiąjį įsakymą balandžio 17 d. 1905 m., kuriuo leista buvo mokyti tikėjimo gimtąja kalba. Lenkų dvasiškija, butent, priešingai tam įsakymui užmetusi gudų vaikams svetimą jiems lenkų kalbą. Delegatai indavė dar raštu prašymą, kad vyriausybė pripažintų, jog Vakarų krašte niekur nesą valsčiečių lenkų, išskyrus tik Bielostoko mozurus.

— Viltis —

IŠ VILNIAUS.

Vilniaus gubernijos komitetas draugijų reikalams balandžio 20 d. leido įsikurti Ceikinės (Švenčionių pav.) ir. Užuguosčio (Trakų pav.) ukio bureliam.

Vyriausybės įsakymu šiemetai uždraudė žydams gyventi Pabradės vasarnamiuose. Paskutiniais metais Pabradės gyventojai turėję iš Vilniaus žydų nemažai pelno.

Balandžio 25 d., ketino pašvęsti ir atidaryti naują ligonbutį tiems, kurie serga limpamomis ligomis, jieškojo, kad tik sau galą pasidarius. Vyras slėpė nuo jos peilius, kirvius, virves, bet nieko nepadėjo. Balandžio 14 d. vyras išėjo arti, palikęs žmoną beverpiančią. Pavakaryj sugrįžęs rado kamaroje pasikorusią ant tos virvelės, kuria buvo pririštas kodelis. Kunas jau buvo sustingęs.

Poška.

— Viltis —

IŠ ŠVIEKŠNOS, Raseinių pav.

Deliai pernykštės giedros šioje apylenkėje šie metai neturtingi pašaru. Kai-kurie ukininkai gyvulius per žiemą prastai šėrė: taupino pavasariui. Bet vėl bėda — galvijai pradėjo sirgti. Kas šiek-tiek per žiemą ir sutaupino, pavasarį nesidžiaugia — galvijai, per žiemą išbadėję, pavasarį ir geriau šeriami neatsigauna, o dvesdami dažnai visai pasibaigia. Geriau butų, kas nujaučia, kad neužteks pašaro, rudenį pripirkti, o jei negalima, tai gyvulių pamažinti, negu per žiemą neprišertus dvesinti. Kiti tai po Velykų pradėjo laukan leisti. Žinoma, netik tuomet, bet ir dabar galvijai lauke nieko negauna, nes naktįs šaltos, žolė neauga. Galvijai sudžiuvę, vosne-vos pacina. Gražesnių nesimato.

— Šaltinis —

IŠ VABALNINKO, Kauno gub.

Dėku rupesniui kun. K. Krišciuno, ir Gruodžių dvaro savininko, musų gi Ukio draugijos pirmininko, p. Ciemnolonskio pritarimui, balandžio 15 d. pieninėnkų draugija darė įsteigiamąjį susirinkimą. P. Ciemnolonskis labai dailiai ir aiškiai išpasakojęs beveik visą šios draugijos veikimą, patarė išrinkti valdybą, kurią susirinkusieji išrinko. Visų nuomonė buvo rinkti valdybon kun. Krišciuną ir p. Ciemnolonskį, bet abu atsiprašė, nes kun. Kr. ir beto visų čia esamųjų draugijų neša didžiąją naštą — ir pagal tos draugijos įstatų abu jie turėjo teisę atsisakyti; jiems atsisakius išrinkti šie žmonės: direktoriu J. Adomonis, padėjėju T. Karoblis, iždininku P. Čiučkys. Valdybos nariu A. Petrulis. Revizijos kom. Br. Karoblis, J. Motėjunas ir J. Čibas, Veikti draugija pradės, kai gaus vyriausybės skiriamąją pašalpą (1000 rubl.) ir pieninės instruktorių. Laimingos kloties.

Pernykštis dėdė.

— Viltis —

IŠ RUMŠIŠKĖS, Kauno gub.

Rumšiškių parapija turi apie penkius tukstančius gyventojų, tame skaičiuje yra ligi šimto lenkų. Visos pridedamosios pamaldos yra atliekamos lietuvių kalba, lenkams yra tik skaitoma lenkiška evangelija; be to, dar jie turi skyrium rekolekcijas ir vaikų katekizaciją. Bet ne taip čia buvo seniaus. Prieš dvidešimts metų čia suplikacijos, rožančius ir kiti giedojimai buvo lenkiškai kalbėdavo. Jeigu lenkiški giedojimai iki šiai dienai butų čia pasilikę, tai gal pas mus dabar butų dar didesnės peštynės, negu Joniškyje. Nuostabu, kaip labai yra sulenkintos musų apylinkės parapijos: štai Karmelavoje tik ketvirta dalis lietuvių, Kaišiadaryse ir Žiežmariuose tik pusė. Kodėl gi šiandien Rumšiškėse yra gryna parapija? Už tai reikia pasakyti dėku a. a. kun. Povilui Šilinskui, kurs, budamas čia apie 1892 metus kamendoriu, pirmas pradėjo raginti žmones garbinti Dievą suprantama, savo, lietuvių kalba. Taigi, sukakus dvidešimts metų nuo jo mirties, balandžio 15 d. buvo atnaujintas ir pagražintas kryžius ant jo kapo. Prie pašventinimo kryžiaus susirinko nemažas burelis žmonių, kuriems kunigas papasakojo apie nabašninko nuopelnus ir apie vargingą jo gyvenimą. Už tokį sumanymą pagerbti atmintį mūsų brangaus tautiečio reikia pasakyti dėku vargonininkui p. Kl. Kurklinskui.

Ranka.

— Viltis —

IŠ EŽERĖNŲ.

Kovo 18 d. buvau Ežerėnų bažnyčioje. Visos pridedamosios pamaldos lenkų kalba. Lenkai išmokyti puikiai giedoti. Lietuviams skaitoma tik evangelija. Yra čia nemaža ir lietuvių, nes pats mačiau bažnyčioje daugelį žmonių, besimeldžiančių iš lietuviškų maldaknygių. Kaip vietos seneliai pasakoja, seniau lenkiškai tik dvarininkai kalbėdavę. Mažne visų kalba buvusi lietuviška, kaikurie kalbėdavę gudiškai. Tik jau paskutiniomis metų dešimtimis, ypač jaunimas pradėjęs kalbėti lenkiškai. Sako, kad kitaip ir bažnyčioje nieko nesuprasi ir prisiklausysi įvairių pajuokų. Yra tečiau ir gyvų žmonių, žinančių kas jie ir turinčių širdyje gyvąją kibirkštėlę. Šie susispietę apie "Saulės" skyrių. Tik jų baisiai maža. Ežerėnų kunigams lietuviai — posuniai.

Keleivis.

— Viltis —

IŠ TRAUPIO, Ukmergės pav.

Musų parapijoje dvarininkų skaičius labai sumažėjo; paliko beveik vienas Gontautas ir jo sunus. Senis Gontautas didelis lenkų patrijotas, nemėgsta lietuvių laikraščių ir kalbos. Nesenai p. G. dalijo žmonėms lenkišką knygutę "Słów kilka o szowinizmie narodowym w kościele". Toje knygutėje išgirti lenkų kunigai, o išpeikti lietuviu, ypač kamendoriai, apie kuriuos pasakyta, kad jie kurstą žmones, darą neramybę bažnyčioje ir t. t. Tos knygutės autorius sako, kad ne lenkai, tai lietuviai butų papuolę į vokiečių nagus, kad lietuviai esą laukinė tauta ir daug dar panašių nesąmonių.

Balandžio 1 d. snigo bemažko visą dieną, privertė sniego tiek, kad galima buvo važiuoti rogėmis. Nuo to laiko vis buvo šalta, putė pikti vėjai. Jei ilgiau taip dar pabutų, tai turėtumėm daug vargo su pašaru. Buvom pradėję arti, bet lietus ir šaltis sustabdė darbą. Senesni žmonės sako, tas šaltis nepakenksiąs rugiams, busiąs geras derlius.

Varguolis.

— Viltis —

IŠ ŠIAULĖNŲ, Šiaulių pav.

Mirusis seniau Šiaulėnų kunigas Galinskis užrašęs apie 10,000 rublių vietos pavargėliams šelpti. Ilgą laiką, kaip rašo "S. Z. T.", tie pinigai gulėję be jokios naudos ir pavargėliai nebuvę šelpiami. Tik nesenai išdalinę tarp Šiaulėnų parapijos pavargėlių nuošimčius nuo tų pinigų. Kiti pavargėliai gavę po 10 rublių ir daugiau.

— Viltis —

IŠ NEMUN. RADVILIŠKIO, Panevėžio pav.

Nė vienais metais nebuvo jaučiama taip stoka darbininkų, kaip šiemet. Aimanuoja Kuršo ukininkai, aimanuoja ir pakuršiečiai. Algos pakilo negirdėtai: bernui lig 120 rubl., piemeniui lig 60 r. Jurginės čia-pat, o daug dvaruose nė pusės kumiečių dar nesuderėjo ir gauti negali. Girdėti tariantis atsigabenti darbininkų iš Rusijos gilumos.

Šenberge turgaus dieną galima buvo matyti tokį reginį: nuo Kamajų atvedė tėvai kelius vaikus į turgų, kad išleisti Kuršan piemenauti. Bežiurint latviai visus išgraibė. Vaikai rauda: "Mat, ar negeriau, tat, butų, kad butum sulygęs pas Lapienį, o dabar nežinia kur reiks tarnauti". Tėvai meta vaikus ir slepiasi, kad šie nebėgtų paskui. Gaila ir pikta darosi žiurint į tai. Valkas be kalbos pamestas svetimame krašte, be globos, be priežiuros. Gyvenus Kurše, tik žinai, kiek ten vargšai lietuviai privargsta ir prikenčia pas latvius-liutenius, kaip esti su jų dora ir tikėjimu.

Radviliškėnas.

— Viltis —

IŠ GRIŠKĄBUDŽIO, Naum. p.

Balandžio 27 dieną (n. k.) buvo čia teisėjo rinkimai. Išrinko dabartinį Sintautų valsčiaus vaitą Riaubą 293 balsais. Senasis teisėjas (Kudirka) gavo tik 155 balsus.

Po rinkimų valsčiaus raštininkas (nežinia dėlko ne pats vaitas) užkimusiu balsu priminė žmonėms apie atidarymą dar 2-jų pradedamųjų mokyklų, bet žmonės suriko, kad nereikia; raštininkas, vieton paaiškinus, kad vyriausybė pati duoda mokykloms kaštą, tik paantrino: tai nenorite daugiau mokyklų? Vėl pasigirdo balsai: nenorim, nenorim, gana tų mokyklų. Po tam prasidėjo didžioji puota. Gėrimų buvo, kaip vandens, gėrė kiek kas norėjo ir visi žinojo, kodėl tą dien galima gert ir pasigert už dyką; tik daugelis nežinojo vieno dalyko: ar tik tiek tėra verta žmogaus sąžinė ir jojo vertybė, kad ją už gėrimus galima butų atiduoti, ar kiek daugiau. Kažin, ar nereikia dar mums mokyklų.

S. Jurgis.

— Viltis —

KUNIGŲ PERMAINOS ŽEMAIČIŲ VYSKUPIJOJE.

Leltuvos klebonas kun. Jurgis Denisevičius perkeltas į Luokę klebonu. Gaidės fil. kun. Fel. Michalauskas paskirtas Drukšių klebonu. Raseinių kam. kun. J. Kraniauskas paskirtas į Gaidės filiją. Rietavo kam. kun. S. Butrimas perkeltas į Raseinius kam.

Seminarijos sekretoriu vieton p. O. Vaitkevičiaus paskirtas Jonas Matulevičius.

Kuršo dekanui kun. Pr. Lukšai ir Mintaujos kapelionui kun. B. Erbrėderui suteikta šv. Stanislovo 3 laipsnio orderas.

Paliuosuoti užsienin: dirbąs vyskupo raštinėje kun. P. Tomašauskas 2 mėnesiams į Visbadeną, Joniškio altaristas kun. J. Pranys — 3 mėnesiams į Karaliaučių, Juodaičių kleb. kun. J. Noreika — 4 mėnesiams į Karaliaučių, Šembergo kl. kun. A. Lukša — 3 mėnesiams, Šaukėnų kam. kun. A. Keraitis — 3 metams į Friburgą mokyties.

— P. Ildefonsai Koreivaitei leista įstoti į Krakių vienuolyną.

— Šaltinis —

IŠ LIEPOJAUS.

Sekmadienį, balandžio 8 dieną, Liepojaus Lietuvių Šelpimos Draugijos buvo visuotinis narių susirinkimas. Iš 182 visų narių susirinko 97, todėl susirinkimas buvo apskelbtas teisėtu. Susirinkimą vedė p. Stonis. Kadangi dienos tvarkoje svarbiausių klausimu buvo mokyklos reikalai, tai apie mokyklą pirmiausiai ir buvo kalbama. Kad niškiau parodžius susirinkusiems mokyklos padėjimą, draugijos pirmininkas, gerb. kun. Grabis, perskaitė, koks buvo jos stovis nuo inkurimo dienos ligi šiol. Mokyklos stovis yra toks: mokykla inkurta 1908m. (mokykla 11 kl.); inkurimo metais lankė mokyklą 37 vaikai, antrais 1909 m. 66 vaikai, 1910 m. 54 vaikai, o 1911 m. pirmutinį pusmetį lankė 54 vaikai, o antrąjį jau 103, ir tie 103 vaikai tebelanko ir lig šiai dienai, iš kurių 1 sk. 50 vaikų, II sk. 38, o III sk. tik 15 vaikų.

Mokyklai laikyti praeitais 1911 m. išleista 1.945 r. 47 kap., o nuo mokyklos inkurimo ligi šių metų išleista išviso 5.145 r. 99 kap. 1908 inkurimo metais, tesant tik dviem skyriam ir surinkus nemaža aukų mokyklos naudai, iš draugijos kasos nieko nepridėjo, antrais gi 1909 m. jau pridėjo 300 rubl. 1910 m. buvo

atidarytas III-sis skyrius, todėl mokyklos išlaidos žymiai pasididino; iš draugijos kasos pridėjo 598 r .72 k., o praeitais 1911 m. pridėjo iš draugijos kasos 956 r. 77 k. Tokia didelė suma praeitais metais reikėjo pridėti dėl šių priežasčių: pirmutinį pusmetį telankė mokyklą 54 vaikai, 100 rubl. naujiems suolams, ir aukos sumažėjo 100 rubl.

Draugijos valdyba, matydama tokį mokyklos stovį, buvo priversta sušaukti visuotinį susirinkimą apsvarstyti ir nutarti, ką toliau daryti su mokykla, nes pagal draugijos pirmininko paviršutinio apskaitymo ir šiais 1912 m. prie dabartinių sąlygų gali tekti pridėti prie mokyklos apie 500 rubl. Todėl draugijos valdyba laikė savo pareiga paklausti narių, ar jie ingalioja savo valdybą pridėti prie mokyklos reikalingą sumą. Nuo savo pusės valdyba priminė, benereiktų uždaryti III-jį skyrių, jeigu jau nebutų geresnio išėjimo, nes, tesant jame tik 15 vaikų, daug reikią prie jo pridėti. Valdyba, primindama tokį savo sumanymą, nė galvoje neturėjo jo palaikyti, bet buvo priėjusi prie tokio išvedimo abejodama, ar besutiks dauguma narių leisti pridėti iš draugijos kasos po tokią didelę sumą. Nes pirm susirinkimo ėjo paskalos, kad daugumas narių nenori visai mokyklos dėl tokio jos stovio; tie nariai sutiktų ją visai uždaryti, negu taip po daug kasmet pridėti. Tečiau per šį susirinkimą pasirodė visai priešingai. Iš visų susirinkusiųjų atsirado tik vienas narys, p. K., iš kurio kalbos galima buvo suprasti, kad jis norėtų, jog mokykla butų visai uždaryta, kiti gi kalbėtojai buvo priešingi ne tiktai mokyklos uždarymui, bet ir panaikymui III skyriaus. Iš kalbėtojų, neskaitant dr. pirmininko, labai pasižymėjo savo prakalbomis šie žmonės: p. A. Baranauskis, p. Stonis, o visų-geriausią prakalbą pasakė valdybos narys kun. Melys. Tarp kitko kun. M. taip sakė: "Kaip matyti, dabar kalbėjusio p. K. nuomone, reikėtų uždaryti mokyklą. Vyrai! jeigu mes uždarytumėm draugijos mokyklą, tą šviesos židinį, tai mums butų didžiausias pasiniekinimas ir amžina gėda prieš svetimtaučius, o lietuviams — skaudžiausias smugis! Ar mes nematom, kad čia lenkystė, kaip koks smakas, be pasigailėjimo rija musų brolius, ir vienintėlis įrankis užkirsti kelia tam smakui, lenkystei, ir yra musų tautinė mokykla!" Pabaigė savo kalbą kun. Melys karštai ragindamas pagal savo išgalių dėti aukas mokyklai laikyti, o nesvajoti apie jos uždarymą. Susirinkusieji visiems paminėtiems kalbėtojams išreiškė savo pritarimą ilgiausiu rankų plojimu, ir visi sutiko palikti visus mokyklos skyrius.

Pasibaigus kalboms apie mokyklą, dar buvo kalbėta apie kitus draugijos reikalus. Iš galų gale gerbiam. susirinkimo vedėjas p. Stonis, apreikšdamas susirinkimą pasibaigus, padėkojo, kad lietuviai pasirodė susipratusiais ir tikrais draugijos nariais, suprantančiais mokslo naudingumą.

Šis susirinkimas Draugijai ilgai bus minėtinas, jis padarė į visus malonų įspudį, matant, kad visi jos nariai-draugai tik moksle temato savo laimę ir tam mokslui jokių aukų negaili.

Pet. Klimka.

— Viltis —

IŠ RYGOS.

Šiomis dienomis Rygoje vėjas apvertė juroje du laivu. Nuskendo 13 žmonių.

— Viltis —

IŠ SUBATO, Kuršo gub.

Jau nuo seno laiko čionai valstiečiai taiso kelius: veža žvyrą, taiso tiltus, kasa griovius ir k. Kelių yra labai daug taisyti, ypač baltmiežiškiams, susejiškiams ir aseriškiams. Kiekvienam valstiečiui apie 180 sieksnių reikia žvyru nupilti. Bet vis tai ligi šių metų buvo pakenčiama, nes vyresnybė nereikalavo, kad valstiečiai vežtų taip daug žvyro. Bet šį pavasarį labai mus prispaudė. Atėjo iš gubernijos cirkuleras, kad ant kiekvieno ketvirtainio sieksnio butų supilta kruvelė žvyro — 2½ pėdo augščio ir tiek pat pločio. Taip, kad vienu vežimu negalima tokios didelės kruvelės supilti, reikia beveik pusantro vežimo, todėl išviso reikia nuvežti daugiau kaip 200 vežimų. O žvyras toli, ligi 4—5 varstų.

Išleidome prašymą gubernatoriui, nežinia, ar užjaus mus. Ponai, nors jų yra daugel, bet kelių netaiso, nes jie, mat, dykai žvyrą duoda! Vežame dabar žvyrą visi, nežiurėdami, kad laukai liks nesėti. S-šis.

— Viltis —

IŠ JAKOBŠTATO, Kurše.

Balandžio 12 d. Dauguvos upėje, tarp Jakobštato ir Kreicburgo, kaip rašo "G. C." vos-vos neatsitiko didelė nelaimė. Tarp tų miestų plauko garlaivis "Jakobstadt", kuris tą dieną pasiėmė daug keleivių iš Kreicburgo. Beplaukiant sugedo mašinos ir garlaivį pradėjo nešti ant didelių akmenų netoli Kreicburgo. Keleiviai, pamatę pavojų, ėmė šaukt nesavais balsais pagalbos. Vosne-vos, subėgusių krantan žmonių nurodymu, susiprato garlaivio tarnai įmesti inkarą ir sustabdyti garlaivį trijuose sieksniuose nuo didelio akmens. Apylinkės gyventojai iškėlė nusigandusius keleivius savo laivais krantan.

DAR APIE OGINSKIO MILIJONUS.

Magilevo arkivyskupijos katalikų konsistorijoje Peterburge, netyčia atradę šiomis dienomis naują neteisingą kunigaikščio Oginskio palikimą. Tasai palikimas padarytas Monkevičiaus; po juo pasirašę: Monkevičius, Olševskis, Michalovskis ir kun. Petkevičius. Apie tą palikimą minėjo teisme duodamas savo parodymus kun. Petkevičius, tik jis manęs, jog tą palikimą Monkevičius sudegines. Tas palikimas patvirtino teismo ištarmės teisingumą.

— Viltis —

IŠ AMERIKOS.

MILIJONAI, AR VYRAS.

Boston, Mass. Našlė James A. Garland rengiasi tekėti, už turtingo advokato T. C. Greeke, bet dar nežinia, ką ji išsirinks — vyrą, ar milijonus doliarių. Mat pirmutinis jos vyras paliko jai vertus 10 milijonų doliarių turtus, bet su išlyga, kad netekės daugiau; jeigu ištekėtų tai turtų turi išsižadėti, jie turi but apversti labdaringiems tikslams. Klausymas todėl — ką išsirinks našlė Garland.

GERAI LAIMĖJO.

St. Clairsville, Ohio. 21 gegužio dieną plešikai įsiveržė į čionykščią pačto staciją; su dinamitu išardė piniginę spintą ir paėmę 120000 dol., sėdo į "buggy", kurią kaimynystoj pavogė ir pabėgo.

Helena, Mont. Vagiiiai iš 2 batalijono 14 rigimento kasos pašlavė 7000 dol., taigi batalijono kareivių algas.

MIESTO PRODUKTŲ PARDAVINĖ.

Schenectady, N. Y. Miesto taryba mano čia įrengti miesto produktų pardavinę, kurioj miesto tarnyboj tarnaujanti valdininkai galėtų už numažintą kainą gauti valgio produktus. Jeigu tas mėginimas išduotų gerus vaisius, tai miestas gali daugiau panašių pardavinių įsteigti, kuriose ir neturtingi žmones galėtų pigiau gauti valgio produktus. Schenectady miesto taryba susideda iš socialistų.

VANDUO IŠARDĖ PYLIMĄ.

La Crosse, Wis. Užtvinę vandens išardė dalį apsaugojimo pylimo ir užliejo dalį miesto Black River Falls. Šitas miestas neseniai tapo užtvinusio vandens iš dalies išnaikintas, bet spėjo atsistatydinti. Vieną tik dieną upėj vanduo pakilo ant 8 pėdų, o vanduo kįla dar vis labiau.

ŽEMDIRBYSTĖ AMERIKOJ.

Žemdirbystė Amerikoj stovi daug žemiau negu kur nors vakarinėj Europoj, farmeriai čia turėdami net porą šimtų akrų, skurgta, Europoj gi ir ant pusės šimto akrų gyvena pasiturinčiai. Tą suprato jau amerikonai, kad tai negerai, todėl, nors vėlai, stengiasi žemdirbystę pakelti. Daugelyj valstijų tapo jau įsteigtos žemdirbystės mokyklos, net pradinėse kaimų mokyklose mėginama vaikus žemdirbystės mokyti.

IŠSIŽADA ŠUNŲ DĖL VYRO.

San Francisco, Cal. Gyvenanti čia turtinga mergina Jennie A. Crocker taip mylėjo šunis, kad pirko, kur tik pamatė kokį brangesnį šunį; turėjo ji 65 šunis, tarp jų yra kiti po 1000 dol. Dabar minėta mergina pradėjo šunis pardavinėti, nes ji išteka už Malcoleno Whitcomo. Turbut jaunikis šunų nemėgsta.

NEMĖGINK LĖKTI, KOL NEMOKI.

Xema, Ohio. Čia užsimušė jaunas lakstytojas Fred. J. Southard. Jis pirko Wrighto aeroplianą, bet lakstyti dar nemokėjo. Pakilo 100 pėdų ir su savo mašina nupuolęs, užsimušė.

UŽGYRIMO VETERANAMS PENSIJŲ PASEKMĖS.

Washington, D. C. Į pensijų biurą veteranai atsiuntė 25000 aplikacijų reikalaudami pensijų po vieną doliarį dienai. Valdžia tikisi gauti aplikacijų 50000.

UŽMUŠĖ PAČIĄ DĖL MENKOS PRIEŽASTIES.

Kansas City, Mo. Kadangi pati nedavė bananų, kalvis Robert Torguet griebė revolverį ir pačią nušovė, o paskui ir pats nusišovė. Tas viskas atsitiko akyse ketverto mažų vaikų.

ROOSEVELT LAIMĖJO.

Columbus, Ohio. Buvęs prezidentas Roosevelt, valstijos konvencijoj laimėjo ir gimtinėj Tafto valstijoj Ohio. Generališkon konvencijon išrinko 32 Roosevelto šalininkų, Taft gavo tik 10. Bet nors menka yra jau viltis, kad Taft galėtų laimėti, jis visgi dar nenori kandidaturos išsižadėti. Iš demokratų pusės Harman gavo net 39 delegatus.

RUSIJOS ŠNIPAI AMERIKOJ.

Laikraštis "The Ray", leidžiamas Detroite, patalpino raštą apie Rusijos šnipus Amerikoj. Iki šiol tilpo žinios tik apie tikrus rusus, užsiimančius šnipinėjimu, bet be abejonės ta rusų šnipų organizacija turi pagelbininkus visur eilėse Rusijos ateivių, apie kuriuos laikraštis žada pagarsinti vėliau. Sulyg "The Ray", svarbiausia Amerikoj Rusiškos valdžios šnipų organizacija yra "Rusiška eksporto agentura" New Yorke. Vedėjai tos organizacijos yra M. Braton ir pulkininkas Nikolajev;- puskutinis, peikdamas Rusijos valdžią, lošia Amerikoj Azevo rolę. Prie jo yra čiela eilė rusų valdžios šnipų, o jų tarpe svarbiausi yra: korespondentas laikraščio "Birževija Viedomosti" N. V. Kitkovskij, kuris Amerikon atkako 1906 m., P. Rožděstvenskij, buvęs narys Kijevo ochranos, Ivan Šveredniik, Bogdanov, Žmud, kuriam pavesta daboti esančius Amerikoj II dumos atstovus Ozolį ir Gierusą.

"The Ray" užtikrina, buk Suvienytų Valstijų slaptoji policija sutiko prižiurėti Rusijos valdžios nurodytų asmenų veikimą, ir Rusijos valdžiai žinias suteikti, bet už tai reikalavo 800000 dol., kas Rusijos valdžiai pasirodė per daug.

SUMAŽĖ TEISMŲ UŽDRAUDIMAI.

Washington, D. C. Žmonių atstovų rumas Washingtone užgyrė bilių reguliuojantį teismų išduodamus uždraudimus. Iki šiol teisėjas ypač užgimus streikams, nieko neištyręs, pareikalavus fabrikantams, išduodavo uždraudimus darbininkams statyti sargybas, rinktiesi prie dirbtuvių. Bilius tas reikalauja, kad tik gresiant pavojui, ištyrus dalyką, išklausius abidvi pusi, teisėjas galį uždraudimus išduoti.

SOCIALISTŲ PARTIJOS KANDIDATAI.

Indianopolis, Ind. Socialistų partijos konvencijoj kandidatų partijos prezidento vietai likosi išrinktas Eugenius Victor Debs, o jo vietininkų — buvęs Milwaukies miesto majoras Seidel. Bet tai tik forma, nes socialistai nesitiki savo kandidatus parvaryti.

GAISRAI.

Marinette, Wis. Sudegė namai farmerio G. Hardwicko, o juose sudegė farmerio motina ir jo 5 metų duktė. Farmeris laike gaisro namieje nebuvo, jis su savo pačia buvo miestan išvažiavęs.

Paminėjimo Diena.

Photo by American Press Association.

Ant kapo savo draugo, kritusio laike naminio karo, (žiurėk ant 4 pusl. "Pamiuėjimo diena").

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Philadelphia, Pa.** Pradėjo dirbti 170000 kietųjų anglių kasyklų darbininkų. Nedirbo jie 44 dienas. Sustreikavo už tai angliakasiai Hazleton apskrityj. Jie reikalauja 10% didesnių algų.

¶ **Chicago, Ill.** 400 kriaučių (cutters ant trimmers) išėjo ant streiko pereitą panedėlį Kuppenheimer kompanijoj. Tarp kriaučių prasidėda vėl bruzdėjimas. Pasakojama, kad 8 metai atgal kirpikai uždirbdavo po $24 į sąvaitę, o dabar tik apie $14. Pas Kuppenheimerą buk yra blogiausios darbo išlygos. Kai kurie mano, kad gali vėl išsivystyt streikas, kaip 1½ m. atgal. Tas matytis iš žodžiu Max Wicks'o, prezidento streikuojančių kraučių: "Tas yra tik tąsa buvusio streiko, — sako jis, — 1½ m. atgal mes buvome vargo priversti grįžt prie darbo pas Kuppenheimer. Bet dabar mes manome išlošti."

¶ **Lawrence, Mass.** Sustreikavo 400 darbininkų Wood dirbtuvėj todėl, kad neleista rinkti unijų mokesčių I. W. W. pačioj dirbtuvėj.

¶ **Minneapolis, Minn.** Praneša, buk čia išduota paliepimą gelžkelio tavoriniems darbininkams išeiti ant streiko, simpatizuojant tokiam pat streikui Chicagoj.

¶ **Philadelphia, Pa.** Suvienytų Valstijų Distrikto advokatas Philadelphijoj rengiasi užvesti bylą prieš Antracito anglių trustą, kuris žada pakelti anglių prekę. Trustas nori uždėti ant "žirninių" anglių 50 centų ant tono, ir 25 centus ant kitos rušies anglių. Mat angliakasiams pakelta mokestis ant 10%, tai dabar trustas nori prie tos progos nulupti nuo visuomenės netik tuos 10%, bet dar ir pats iš to dikčiai pasipelnyt.

¶ **Washington, D. C.** Kongresan paduotas sumanymas, kad visos anglių kasyklos, iš kurių ima anglis Suv. Valstijų laivynas, privalo užvesti 8 valandų darbo dieną. Sumanymas turi pritarėjų, bet ar pereis, dar tas nežinia.

¶ **Chicago, Ill.** Nuo kelių sąvaičių besitraukiantis vietinių angliškų laikraščių streikas dar neužsibaigė. Nors didiejie anglų laikraščiai ir išeidinėja, bet apart didžmiesčio dalies, kitur jų negalima gauti, — vaikai nenešioja.

IŠ VISUR.

VEJA ŽYDUS.

Iš Poznaniaus provincijos nešdinosi laukan žydai, nes gyventojams susipratus, pas žydus nieks pirkti nieko nenori. Už tai Lietuvoj ir Lenkijoj žydų skaitlius nuolatai didinasi, nes gyventojai, po senovei, viską reikalingą miesteliuose pas žydus perka. Žydai, išvyti iš Rusijos, grudžiasi Lietuvon ir Lenkijon. Lenkus apėmė baimė, kad Lenkija nepersikeistų į žydų kraštą, kas ištikro gali atsitikti. Lenkijos ir Lietuvos miestai ir dabar yra žydiški, nes juose daug daugiau yra žydų negu krikščionių, vien Varšavoj krikščionių yra daugiau; Lietuvoj gi tokio miesto, kuriame žydų but mažiau negu krikščionių, visai nėra; net Lietuvos sostinėj Vilniuje žydų yra daugiau negu visų krikščionių drauge.

‖ Austrijos parlamente lenkai ir čekai pasiuntiniai smarkiai peikė Prusų valdžią dėl persekiojamo lenkų Prusuose. Tas vokiškiems laikraščiams Prusuose labai nepatinka.

‖ Garsus rusiškos dumos atstovas Puriškevičius tapo išskirtas iš tarpo bajorų Besarabijos, per tai nuo bajorų jis negalės kandiduoti IV dumon, o kitos luomos jo neprinks.

‖ Laikraščiai praneša, jog vagilius pavogusius iš Paryžiaus muzėjaus Luvre abrozdą Leonardo da Vinci Giocondą, ant galo sugavo, bet abrozdo neatgavo, nes jis jau Amerikon išgabentas. Vadovu abrozdų vagilių buvo sunus Paryžiaus parlamento atstovo Rene Ferrand. Jie vogė abrozdus ir brangias liekanas ne tik iš muzėjų, bet ir iš bažnyčių.

‖ Popierinių pinigų visuose žemės kraštuose yra 163 milijardai doliarių. Daugiausia jų yra Anglijoj, nes 28 milijardai dol., Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos 26 milijardai, Francuzijoj 21 milijardas, Vokietijoj 5 mlrd., Italijoj 3 mlrd., Japonijoj 2 mlrd. Kituose kraštuose popierinių pinigų yra už 79 milijardus doliarių.

‖ Dardanelių jurių siaurumoj užbėgo ant minos sargybos garlaivys ir minos expliozijos tapo paskandytas. Iš buvusių ant mineto laivo 12 žmonių, tik vienas išsigelbėjo, kiti, 11 žmonių, prigėrė.

‖ Gegužės 1 d. Rusijoj šventė gana ramiai, tik Rygoj suareštuota už demonstracijas ant gatvių 42 darbininku, o tame skaitliuje 12 moterų.

‖ Rusijos policijai prisakyta jieškoti ir suimti Aleksandrą Pieškovą. Pasirodė, kad Pieškov tai yra tikra pravardė rusiško raštininko pasirašančio pseudonymu Maksim Gorkij.

‖ Anglijos sosto įpedinis lankosi dar vis Francuzijoj; jis dalyvauja manevruose Francuziško kariško Tarpžeminių jurių laivyno.

‖ Galicijos rusinai pareikalavo įsteigimo rusiniško universiteto sostinėj rusiniškos Galicijos dalies, Lvove. Prieš tai protestuoja iš lenkų susidedanti miesto taryba. Ji išsiuntė Vindobonon depataciją prašyti apšvietos ministerio, kad jis neleistų įsteigimo rusiniško universiteto. Taigi geri mat rusinams "broliai lenkai". Ir paskui dar lenkai stebisi, kad jų buvę Lenkijos ukėsai nelenkai nekenčia. Nelenkai lenkų nekenčia todėl, kad juos mylėti neturi už ką.

‖ Rusijoj, matyt, žmonėms pradeda jau nepatikti valdžios sauvaliavimai, nes miestuose vėl virti pradeda, o valdžia griebiasi vis didesnio žiaurumo. Kijeve suareštavo kelias dešimtis žmonių. Laikraščiui "Kijevskaja Misl", už žinią apię universitete išmėtytus atsišaukimus, uždėta bausmė 500 rubl. Poliklinikoj taipgi išmėtyta prokliamacijos, todėl lekcijų skaitymas pasiliovė. Demonstracijos studentų augštesnėse mokyklose buvo taipgi Peterburge, Odesoj, Charkovė ir kituose miestuose.

‖ Laikraščiai praneša, jog dėl brangumo gyvenimo ir visokių aprubežiavimų, pabėga nuo tarnystos labai daug valdininkų Amuro geležinkelio, Siberijoj.

‖ Rusiškoji duma ir Finlandijos senatas priėmė sumanymą įvedimo rusiškos kalbos visose valdžios įstaigose Finlandijoj. Išmokti gerai rusiškai palikta Finlandijos valdininkams 7 metai.

‖ Italijos parlamentas atmetė sumanymą pripažinti moterims balsavimo teises.

‖ Londone, teismas 9 mėnesiams pasiuntė kalėjiman angliškų suffragečių vadovę Emmeliną Pankhurst už riaušių kėlimą.

‖ Vokietijos parlamentas iki 29 lapkričio dienai tapo uždarytas. Paskutiniame posėdyj socialistas Ledebvur už kalbą laikytą Strassburge, smarkiai užsipuolė ant ciesoriaus: pasakė, jog jeigu Anglijos karalius ką panašaus pasakytų, anglijonai jį tuojaus nuo sosto numestų ir nugabentų į bepročių namus jo protą gydyti.

‖ Nuo seniai laukiamas didelis mušis Mexiko revoliucijonierių su prezidento Madero kariumenė prasidėjo 22 gegužio dieną aplinkinėse Asuncolo.

‖ Anglijoj vėl užgimė nesutikimai anglių kasyklų savininkų su darbininkais, kurie gali vėl privesti prie streiko.

‖ Ant salos Kubos laukiamas sukilimas visų juodspalvių; rytinėse provincijose jau sukilo juodspalviai; ten valdžia siunčia kariuomenę. Ištraukus kareiviams, rengiasi negrai sukilti ir vakarinėse provincijose. Maži juodspalvių pulkai jau atsirado Havana provincijoj. Mano, jog į kilusius maištus įsikiš Suvienytos Valstijos. Nors revoliucija nesenai užgimė, bet ji jau spėjo ir ekonomiškas sanlygas pagadyti. Cukraus dirbtuves jau reikėjo uždaryti, prisieis uždaryti ir kitas dirbtuvės, nes truksta darbininkų. Į Kubos portus Amerika siunčia kariškus laivus.

‖ Laidoti netikėtai mirusį Danijos karalių Frederiką Kopenhagon atsiuntė savo atstovus visi civilizuoti kraštai.

‖ Mieste Monte Carto pasimirė rusiškas ambasadorius Berline, grafas Oslen Sacken, išgyvenęs 82 metu.

‖ Vokietija nori su Amerika padaryti naują sutarimą išdavinėjimo prasižengėlių. Be abejonės Amerika sutiks išdavinėti tokius prasižengėlius, kokius tik Vokietija norės išgauti; dabar mat Amerika pasidarė labai nuolanki ypač despotiškai valdomiems Europos kraštams. Kad nuo Rusijos išderėti palengvinimus muitų tarifoj, Amerika Rusijai išduotų ir pabėgusius politiškus prasižengelius, tokius, kokių Rusija neišgautų iš Francuzijos arba iš Anglijos.

‖ Londone dokų darbininkai rengiasi streikuoti; sustreikavo jau 5000 darbininkų, kadangi priimtų darban darbininkų dalis atsisakė unijon instoti. Jeigu nepasiseks susitaikyti, sustreikuos 100000 dokų darbininkų.

‖ Turkijos valdžia išleido prisakymą visiems Turkijoj gyvenantiems italams išsinešdinti iš Turkijos, gali pasilikti tik paprasti darbininkai, beturčiai ir našlaičiai.

‖ Pradžioj gegužio Varšavoj ir Lodžiuje policija darė kratas darbininkų gyvenimuose ir areštavo įtekmingesnius darbininkus; vieną naktį Varšavoj suėmė 30 agitatorių.

‖ Vokiškiejie laikraščiai praneša, jog vokiškasis inžinierius Schaumann išrado naują mėdegą kariškų laivų apkaustymui, kuri yra labai lengva, bet dar tvirtesnė, už storus plieninius apkaustymus. Medega ta yra — aluminijus, plienu apvilktas. Mėginimai išpuolė labai gerai, todėl kiti kraštai nori savo kariškus laivus šita medėga apkaustyti.

‖ Narys "ochranos", Leonidas Mienšikov suteikė laikraščiams žinią, buk buvęs Kaune žydų ra-

binas, už prigulėjimą prie žydų Bundo organizacijos patekęs kalėjiman, paskui paleistas, dabar yra agentu provokatoriu ir valdžios šnipu.

‖ Vengrijoj 21 gegužio dieną siautė baisus sukuriai, kurie labai daug nuostolių pridirbo; nuostolius skaito milijonais kronų. Išnaikinta daug vyno kalnų, o miestuose Komorn ir aplinkinėse Teresiopol vyno laukai su visu išnaikinti.

‖ Anglijos darbininkų vadovas Tom Mann, už mėginimą sukelti prieš valdžią kareivius, tapo teismo pusei metų kalėjimaų pasiųstas, bet karalius jam bausmę sumažino iki 2 mėnesių.

‖ Mexiko valdžia išmokėjo Vokietijai 100000 dol. kaipo atlyginimą šeimynoms keturių revoliucijos laike užmuštų vokiečių. Vokietija tuom dar nepasiganėdina, bet reikalauja, kad butų pakartas sėdintis dabar kalėjime užmušėjas mexikonas; kiti dalyvavę užmušystoj kurie buvo suimti ir sėdėjo Pueblo kalėjime, pabėgo, pasiliko tik vienas, kurio pakorimo ir reikalauja Vokietijos valdžia.

‖ Švedijos parlamente, socialistų partijos atstovas Lindhagen įnešė sumanymą prašalinti karalių ir Švedijoj įvesti respublikonišką tvarką, bet parlamentas tokį sumanymą atmetė, nes karaliui Švedijoj net socialistai pritaria, jis mat ir jiems kelio neužstoja.

‖ Garsus pietinio žemgalio atradėjas, norvegas Amundsen atkako į Pietinės Amerikos respublikos Uruguay sostinę, miestą Montevideo. Augščiausieji republikos valdininkai surengė jam labai širdingą priėmimą.

‖ Pereituose metuose viso svieto pačtas persiuntė 3,300,000,000 laiškų. Tai išpuola po 9,041,096 laiškus kas dieną. Minėti laiškai svėrė 30 milijonų kiliogramų. Kiekvienam žmogui, skaitant ir mažus vaikus, išpuolė po 2 laišku.

‖ Vokietijos parliamentas, trečiame skaityme užgyrė valdžios sumanymą padauginti kariuomenę 29000 kareivių ir laivyną, kuriam bus sutverta nauja dalis iš 3 mušio laivų ir 20 skraiduolių. Sudrutinimui laivyno šiuose metuose reiks $242500 0, sekančiuose metuose $31750000, o toliau po $28500000 kas metai. Reikalingi pinigai bus surinkti pakėlus mokesčius nuo palaikų.

‖ Francuzija vėl mėgina taikyti vedančius karą kraštus — Italiją su Turkija, nes išplatinimas karo apimtos teritorijos kenkia neutrališkiems kraštams. Italija užėmė Turkijai prigulinčias Egeiškose jurėse salas; jas turėdama, ji gali apvaldyti visą rytinę dalį Terpžeminių jurių, kas ypač butų vodingu Rusijai, kuri stengiasi išėjimą į tas jurės išgauti.

‖ Ant salos Kubos, provincijose Matanzas, Santa Clara ir Oriente sukilo negrai. Į maištų apimtus kraštus išsiuntė kariuomenę. Provincijoj Santa Clara, susirėmime su žandarais, tapo užmuštas sukilėlių vadovas pulkininkas Armenteros.

‖ Šiauriniame Mexike artinasi laikas didelio mušio, kuris turės užbaigti revoliuciją: jeigu revoliucijonieriai mušį laimės, Madero turės apleisti prezidento vietą; jeigu gi Madero laimės, revoliucijonieriams prisieis pereiti į Suvienytų Valstijų pusę. Aplinkinėse jau susirėmė pirmutinės eilės revoliucijonierių su Madero kareiviais. Revoliucijonieriai pasitraukė šiaurių link. Mieste Las Negas likosi suimtas valdžios kariuomenės vadovas už rengimą sukilimo.

‖ Ryme gauta žinia nuo admirolo Vialo, jog jis užėmė Turkijai prigulinčią salą Chiles ir paėmė nelaisvėn turkišką garnizoną ir valdininkus.

‖ Vokietijon vėl atkako Anglijos karo ministeris Haldane mėginti susitaikyti su Vokietija. Bet kol Vokietija stengiasi nuolatai drutinti savo laivyną, kol ji nori ir ant jurių but taip druta kaip Anglija, susitaikymas negalimas, nes Anglija nesiduos savę į antrą vietą nustumti, nepamėginusi su ginklu rankoj tą pirmutinystę palaikyti. Lenktyniavimas, drutjnimas laivyno abiem kraštam daug pinigų ištraukia, todėl Anglija nori besiginklavimą Vokietijos sulaikyti, bet abejotina, kad tas be karo duotusi padaryti. Ant sausžemio Anglija taip silpna, kaip Amerika, bet gimus karui, ant sausžemių Anglijos reikalus gina Francuzija, kuri nei nemėgina su Vokietija taikytiesi ,bet gerina savo ginklus, kurie ir dabar, turbut, yra geriausi, todėl gali atsverti didesnį Vokietijos kareivių skaitlių.

‖ Berline, Prusuose, išgėrė likiero stiklelį kariumenės kapelionas kunigas Liebe. Gerimas, kaip pasirodė, buvo užnuodintas. Surašinėtojai jo turtų jo gyvenime rado už milijoną markių visokių brangių akmenėlių, kurie nežinia kokiu budu jam teko, nes jis turtų surinkti negalėjo. Mano, kad tie akmenėliai pacina iš Čenstachavo bažnyčios ir kad juos pas jį sudėjo žinomas kunigas Macoch. Rado nusinuodinusio kunigo namuose brangius aukisnius su deimantais bažnytinius indus.

‖ Rumunijoj, mieste Bukarest nusižudė, visa Filipovičo šeimyna, susidedanti iš paties Filipovičo, jo pačios, vuošvės ir 7 vaikų. Dviejų vyriausių vaikų trukšta, bet ir jiedu paliko namieje raštą, kuriame praneša, kad eina nusižudyti. Priežastis nusižudymo yra — nusibankrutinimas vyriausiojo sunaus. Iš visos šeimynos, tik vyriausis sunus galėjo dirbti, tėvas buvo suparaližuotas, kiti vaikai dar nesuaugę.

‖ Sulyg žinių surinktų katalikiškos dvasiškijos, Lenkijoj katalikų yra 8295446; Varšavos dijecezijoj jų yra 1865110, Lublino d. 1602538, Kališo 1461146, Kelčių 999407, Sandomiro 870647, Plocko 814385, Seinų 681267.

‖ Liublino gubernijoj, Lenkijoj, pereituose metuose buvo 1,596,659 gyv., tame skaitliuje buvo: katalikų 1044792, stačiatikių 271,841, žydų 233750, evangelikų 45279, marijavitų 839. Miestuose gyveno 203051, kaimuose 1,393,608.

‖ Šalnos Lietuvoj užkenkė javams, ypač gi sodų vaisiams. Rugiai reti, kviečiai dar nepasikėlė. Nuo šalnų nukentėjo vyšnios ir slyvos, tik obuoliams ir kriaušėms šalnos neužkenkė.

‖ Krakovo policija sugriebė dirbtuvę netikrų rusiškų pinigų. Suimtas dirbtuvės vedėjas Kopycnik iš Peterburgo.

‖ Gyvenantis Maskvoj chemikas Ostromislevskij išrado budą dirbti medegą savo ypatybėmis visai panašią į gumą, dabar ištraukiamą iš guminių medžių. Naujoji medega per pusę pigesnė už tikrąją gumą. Išradimas tai labai svarbus, nes gumos iš medžių ištraukiamos jau reikalams žmonijos neužtenka.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

Mes, Brooklyno lietuviai, viešame susirinkime 20-tą gegužio, 1912 m., svarstydami pastarąją darbininkų kovą ir jos pasekmes Massachusetts valstijoj, po nuodugniam ir bešališkam jų apkalbėjimui, nutarėme pagarsinti sekančią rezoliuciją:

Mes bjaurimės "Duonos Viešpačiais" Massachusetts'e už protišką ir dorišką skriaudimą darbininkų;

Mes apkaltiname juos kaipo užpuolikus žmogžudžius laike pastarojo streiko. Juk darbininkai reikalavo tik dalelės to, kas uždirbama ir kas teisingai jiems ir priguli;

Mes pasmerkiame valstijos gubernatorių ir Lawrence'o mayorą, kaipo veidmainius; jie ingalioti ginti draugiją nuo piktadarių, bet gina tiktai piktadarius nuo nuvargintų, besiginančių jų aukų;

Mes protestuojame prieš siauraprotystę ir neteisingumą valstijos teismų — prieš jų žiaurumą link darbininkų ir jųjų vadų laike pastarojo streiko, ir reikalaujame, kad tiranija daugiau neatsikartotų;

Mes reikalaujame, kad Ettor ir Giovannitti — musų patarėjai butų tuojau paliuosuoti ant parankos, ir kad jų tardymas butų atviras ir bešališkas;

Mes sveikiname musų dragus Ettorą ir Giovannitti kaipo kareivius už gyvenimą, ir žadame jiems musų medėgišką ir dorišką pašelpą išsigelbėjimui.

Kopijos šios rezoliucijos turi buti pasiųstos: gubernatoriui Foss, apskričio advokatui Attwill, darbininkų atstovui Yates, ir laikraščiams.

Jonas Perkunas,
J. A. Bekampis,
G. A. Vezdžiunas.

IŠ VANDERGRIFT, PA.

Darbai gerai eina ir uždarbiai neblogi. Pribuvusiam nesunku darbas gauti.

Lietuvių čia yra apie 300. Yra čia dvi pašelpini draugysti: Šv. Juozapo, ir D. L. K. Vitauto, po priegloba šv. Kazimiero, kurios pusėtinai laikosi. Apšvietimas po truputį pradeda kilt, pradeda žmones susiprast, griebiasi skaitymo. Laikraščių po kelėtą egzempliorių čia pareina.

18 gegužio d. Dr-ja D. L. K. Vitauto parengė gana puikų vakarėlį. Buvo užkviesta iš Pittsburgo teatrališka kuopelė, kuri statė ant scenos dvi komediji: "Musų Gerasis" — ir "Tarnas inpainiojo". Nors neparankioj svetainėj buvo lošta, bet lošimas išėjo gana gerai. Tarpuose buvo dekliamacijos ir dainos: pirmame tarpe buvo K. J. Bizausko dialiogas — "Pažink Savę" (arba pasikalbėjimas vargdienio lietuvio su ištautėjusia lietuvaite). Dekliamavo pats autorius ir p-lė F. Kemieziutė iš Vander. Dialiogas atlikta pusėtinai. Paskui dekliamavo p-lė Ona Baltrušaičiutė iš N. S. Pittsburgo "Vargdienė lietuvaitė". Atliko gerai. Paskui aktoriai sudainavo: "Neliaukim kuopties į vienybę"; dainelė išėjo gerai. Antrame tarpe dekliamavo K. J. B-skas: "O motin", dainavo F. Kemičiutė: "Viltis". Komedija "Tarnas inpainiojo" atlikta gana gerai. Pabaigoj lošimo, dekliamavo p-lė Ona Baltrušaičiutė: "Mieli broliai ir sesutės". Ant galo aktoriai sudainavo: "Sveiki broliai dainininkai". Po viskam buvo šokiai. Žmonės, matyt, buvo užganėdinti.

Geistina butų, kad čion susitvertų teatrališka kuopelė, čia yra gana vaikinų ir keletas gabių merginų, kurios galėtų kuopelėn prigulėti. **St. Siralielis.**

IŠ PHILADELPHIA, PA.

Žemiaus tilpęs protokolas parodo, kas Philadelphijoj nuveikta ateivių labui laike balandžio ir gegužės mėnesių šių metų.

Protokolas 15 ir 16.

Pagelbinės Sąjungos Lietuvių Emigrantų Phila., Pa.

Susirinkimą atidarė kun. J. Kaulakis. Pereitas protokolas perskaitytas ir vienbalsiai priimtas. Taipgi priimtas raportas atstovės Z. Baranauskienės.

Atkeliavo į Philadelphijos portą šios ypatos: Marė Razinskiutė, pas tėvą, Seetzer City, Pa.; Alena Ignaičioniutė, 1323 So. Front st., Phila., Pa.; Ona Miliutė, pas pusbrolį, 4614 Wood st., Chicago, Ill.; Ona Liaudanskienė su dukterė, pas vyrą, 625 Standart st., Racine, Wiss.; Domicelė Surblienė su dukterimis, (sušelpta pinigiškai), 1014 Parney st., Mason City, Iowa; Stanislovas Racevičia, 2816 Contwell st., Phila.; Antonina Skiriaučiutė, pas gimines, 1250 Pluels st., Crenton, Pa.; Mikolas Kanapickas (darbas jam parupinta), 1622 So. Front st., Phila., Pa.; Ona Skroboliutė, pas pusbrolį, 3321 Auburn ave., Chicago, Ill.; Uršulė Račienė su vaikais, paliuosuota Kostancija Glovičienė su dukterims, (duotas maistas ir $1.00 ant kelio), P. O. Box 156, Somerset, Pa.; Vincas Kvietkauskas, pas dėdę, 752 So. Hicks st., Phila., Pa.; Marė Pažerskienė su mergaitėmis (duotas maistas ir $1.), pasiųstą pas vyrą, 622 W. Water st., Mahanoy City, Pa.; Marė Dičmonytė, 8748 Hanston ave., Chicago, Ill., sulaikyta, (randas pas Merkelį), 1315 So. 2nd st., Phila., Pa., po Sąjungos globa.

Visos viršminėtos ypatos buvo Sąjangos aprupintos.

Šios dr-jos Sąjungai paaukavo: Dr. Olgerdo Uzarų — $9.00; Dr. Šv. Kazimiero — $7.00; Lietuvių Main Kliubas — $6.00; Šv. Antano dr-stė — $2.00; Šv. Cicilijos dr-stė — $4.00; Šv. Mikolo dr-stė — $6.00; Lie. Kriaučių dr-stė — $1.00 — nuo p. V. Stankevičiaus apturėta auka $2.55 iš Waterbury, Conn., ir draugystė Šv. Albino iš Silver Creek, Pa. paaukavo $10.00. Aukavusiems Sąjunga ištaria širdingą ačiū. Nuo Antano Armino apturėta paskola $7.00.

Nutarta pasiųsti plakatą į Bostoną S. L. R.-Kat. Seiman, su paaiškinimu Sąjungos stovio ir darbavimosį. Atjausdami gal ir patartų paaukauti kiek pagal išgalę.

Kunigui Kasakaičiui į Rochester, N. Y., pasiųstas užklausimas, ar randas ten Adomas Vinckis, nes yra "grinorius" atkeliavęs. Atsakymo nėsulaukta.

Nutarta, jog Sąjungai but didelei naudinga laivakortes laikyti. Tam reikalui aptarti išrinkta: kun. J. Kaulakis ir Jurgis Beliauskas.

Išmokėta: a) už plakatus, stempas ir kitokias išlaidas $11.80. b) atstovės alga už bal. ir gegužį, su išlaidoms $90.40.

Įplaukė per balandį ir gegužį $56.55.

Knygų peržiurėjimas: nuo kovo 1911 m. lig kovo 1912 m.: pribuvo $828.90; išmokėta $771.-83.

Lieka pas kasierių ant rankų $57.07.

Viso turto su kasieriaus kaucija — $257.07.

Jonas J. Hodell, Prot. Sekr.

Visokiais reikalais meldžiame kreipties į centrą. Viršaičių antrašai:

Prezidentas: kun. J. Kaulakis, 333 Wharton st.

Vice-prez. J. Beliauskas, 1939 Mifflin st.

Prot. Rašt. Jonas J. Hodell, 3316 Earp st.

Fin. Sek., J. Lukoševičia, 433 Tree st.

Iždininkas, Sab. Mankus, 463 N. 9th st.

Visi iš Philadelphia, Pa.

IŠ DES MOINES, IOWA.

19 gegužio dieną L. S. S. 160 kuopa parengė prakalbas su diskusijoms. Kalbėtojais buvo kolegijos mokiniai lietuviai. Atidarius susirinkimą, kalbėjo Kasparka. Jis aiškino reikalingumą mokslo, kad su mokslu čina ir žmonių susipratimas, kad tik su mokslu žmogus gali savo buvį pagerinti.

Antras kalbėjo Patronis. Jis aiškino, jog tik skurdas verčia žmonis rupintiesi savo buvio pagerinimo.

Kalbėtojai kalbėjo gerai, gaila, tik kad klausytojų buvo mažai.

18 gegužio čia buvo valstijos konvencija. Suvažiavę delegatai nepriėmė subkomiteto su darbdaviais padaryto kontrakto. Delegatai ypač pasipriešino kontraktuose pažymėtoms pasargoms: kad darbdaviai turi tiesą darbininkus paleisti nuo darbo, kad darbininką, neatėjusį darban ir nedavusį žinios darbdavys turi tiesą nubausti po 50c. ir daugiau dienai; kad darbininkas neatėjęs 3 dienas darban gali but su visu nuo darbo prašalintas. Tuos punktus unija nori iš kontraktų prašalinti. Bus visuotinas balsavimas; kaip darbininkai nubalsuos, dar nežinia. **J. H. Alikonis.**

IŠ CLEVELAND, OHIO.

"Lietuvos" No. 20 tilpo iš Clevelando p. Žvirblio korespondencija aprašanti perstatymą veikalo: "Kaip kas išmano, taip savę gano". Korespondentas neteisingai išpeikia Sklerio lošimą, o išgiria, į padanges kelia lošimą Vanagutės. Vanagutė ištikrų lošė gerai, bet visgi ne taip gerai, kad jai nieko užmesti nebūtų galima, ir pati jos rolė mėnka, daug svarbesnės jau rolės Vizgirienės ir Pilvickienės, o tos sunkiosios rolės buvo gerai atliktos. Sklerį, daktaro rolėj visai nepercikalo korespondentas taip labai nupeikė. Kodėl daktaro rolėj jis turėjo but labai blogas? Kad jis kalbėjo kaip rožančių, tai nieko instabaus nėra daktarui juk iškalbumas nereikalingas (bet čia lošta juk rolė, tai ir daktarui netinka rolę kaip ražančių atlikti. Red.). Rolė daktaro irgi nesvarbi, iš tokios ir geras aktorius ne ką butų galėjęs padaryti.

Korespondentas nupeikia Brazausko dekliamaciją taipgi be pamato; jis dekliamavo gerai, ką rodė gausus delnų pdojimia. Be pamato korespondentas užsipuola ir ant vakaro rengėjų už pavėlavimą. Mat tada, kada perstatymas turėjo prasidėt, smarkiai lijo, tai prisiėjo laukti publikos susirenkant. **St. Balčiunas.**

IŠ SAGINAW, MICH.

Šiemet jau antrą sykį šitą miestą atlanko potvinis. Ledus leidžiant, Saginaw upėj vanduo buvo pakilęs 11 pėdų. Žmonės žemesnių distriktų turėjo apleisti savo namus ir persikelti augščiau. Nusokus vandeniui, žmonės pradėjo krapštyti žemę ir sodyti daržoves, bet nuo 10—23 d. gegužio lijo beveik kas dieną ir tiek prilijo, kad vanduo upėj Saginaw pakilo 12 pėdų 4 col., užliejo daug namų ir daržovėms užsėtų daržų. Paupyj visas dirbtuves užliejo, perfai daugelis darbininkų neteko darbo, todėl skaitlius bedarbių, nors tokių ir pirma netruko, dar labiau pasididino; ypač yra čia daug be darbo lietuvių kalnakasių. Nuo balandžio, kaip sustojo darbai, tai ir stovi ir nežinia, kada vėl pradės dirbti.

Tuli lietuviai nori čia turėti savo bažnyčią ir tam aukavo po keliasdešimts doliarių, bet pinigų susirinko mažai, su tais nieko pradėti negalima, todėl atsirado ir toki, kurie savo aukas nori atgal atsiimti. Lietuviai dar norėjo susidėti su lenkais, bet ant lenkų apsiriko. Lenkai, išgirdę, jog lietuviai nori bažnyčią statyti, pirko lenkų ir lietuvių apgyventoj miesto dalyj didelį namą, iš kurio mano padaryti antrą bažnyčią, kuri, jeigu lietuviai prisidės, bus lenkiškai-lietuviška. Jau dalis lietuvių prie lenkų pristojo, pasitraukė nuo savųjų.

M. Sk—s.

IŠ HARRISBURG, ILL.

Lietuvių čia ir aplinkinėse gyvena diktas burelis; jie turi nuosavą bažnyčią ir savo kunigą. Yra čia keletas pašelpinių draugijų, bet į jas nedaug lietuvių priguli.

Norinčių šviestis čia taipgi mažai, skaityti nedaugelis mėgsta, nes daugumas velija apie bačkutę tupinėti; bačkutei ir pinigų nesigaili. Kasykloms pradėjus dirbti iš džiaugsmo parsitraukė kelias bačkutes ir linksminosi.

Prigulintiems į uniją dabar darbas nesunku gauti. Algos čia nevienokios — nuo 30 dol. ir daugiau už dvi sanvaiti.

Harrisburgo Mainierius.

IŠ SIMPSON, PA.

Lietuvų čia yra apie 150 šeimynų, o pavienių gal tiek jau, arba dar daugiau. Yra čia viena lietuviška draugovė, bet parapijos lietuviai neturi, todėl jie turi laikytiesi su lenkais. Lietuviai skundžiasi, kad lenkiškas kunigas, Matusevičia, juos išnaudoja: lietuviai sako, buk kunigas nuo jų ir už mišias brangiau negu nuo lenkų ima.

Jonas Lisauckas.

IŠ POTTSVILLE, PA.

6 gegužio dieną atsidarė teismo posėdžiai, trįs bylos bus lietuvių. Bus teisiamas Petkevičius ir jo draugas, kaltinami už užmušimą Petro Kliučinsko. Apkaltintų buvo 7, bet ištirinėjimų pasirodė, kad kiti nekalti, tai 6 paliuosavo. Trečias apskųstas lietuvis yra iš Philadelphios už papiovimą saliuninko.

Senas Singelis.

LIETUVIŲ TAUPYMO IR PASKOLOS BENDROVĖ BALTIMORE, MD.

Keletą numerių atgal "Lietuvoj" buvo tilpęs platokas rašytelis apie Chicagos taupymo ir skolinimo bendroves, kurios, kaip parodė jų metiniai raportai, sutaupino Chicagos lietuviams daugiaus čverties milijono dolierių vientik "kvoderiniais" mokesčiais.

Žemiaus skaitytojai ras metinį raportą tokios pat lietuvių bendrovės Baltimorė, Md., iš kurio matyt, kad bėgantis šios bendrovės kapitalas išneša $108,571.59; dividendų-gi nariams išmokėta už 1912 m. $4,115.06.

Tai yra labai graži suma, ypačgi atkreipus atydą į tai, kad ši bendrovė yra vos 6 met. senumo.

Mes jau seniau buvome trumpai nurodę svarbumą ir naudą panašių draugijų, todėl čia užteks paduoti žinias apie šios bendrovės istoriją. Štai, ką mums rašo apie tai p. Vasiliauckas, šios bendrovės sekretorius.

Panašių lietuviškų įstaigų, kaip kad "Pirma Lietuvių Taupymo Bendrovė", Baltimorėje tuom tarpu nesiranda, o šitoji bendrovė tapo suorganizuota 1906 metais. Pirm užsidėjimo šios Bendrovės, daugumas vietinių lietuvių cidavo ir pirkdavo akcijas lenkų, čekų ir vokiečių panašiose bendrovėse (tokias įstaigas lietuviai čia vadina "Bofromis" iš vokiško — "Bauverein"). Anose bendrijose mokėdavo didesnį dividendą, negu angliškose, todėl ten žmonės ir nešdavo savo pinigus pasidėti. Tuomet apie pirkimą namų mažai kas iš lietuvių galvodavo; jei pirkdavo, tai tik nekurie vertelgos, ypač karčemninkai, o šiaip paprasti darbininkai, neturėdami užtektinai pinigų pirkimui namo apie skolą bijodavo ir pamislyt. Todėl, susitarus lietuvių bureliui, mėginta padrąsinti savuosius prie pirkimo locnų savaščių ir sutverta bendrovę vardu: Pirma Lietuviška Taupymo ir Paskolos Bendrija Baltimorės mieste.

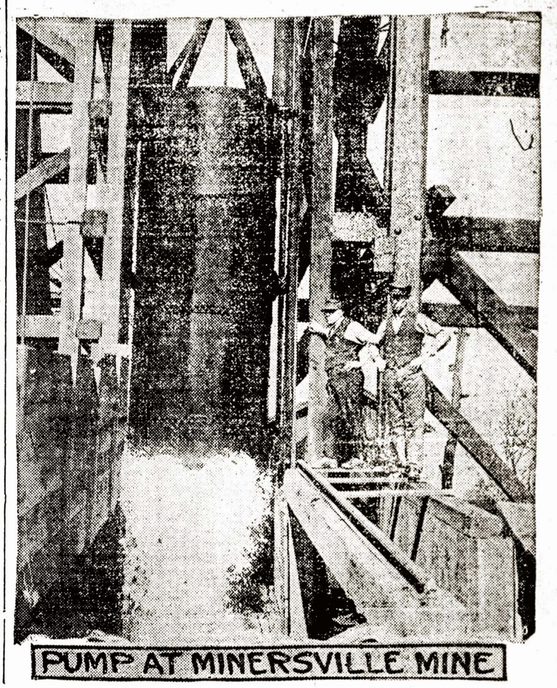
Nuo pat pradžios jos užsidėjimo pasirodė, kad ji gyvuos pasekmingai: žmonės labai smarkiai pradėjo pirkti akcijas ir taupinti savo sunkiai uždirbtus centelius, kuriuos pirmiaus nevienas prašvilpdavo karčemose. Matydami taipgi, kaip galima lengvu budu gauti paskolas, umai vienas po kitam įsidrąsino pirkti savo locnus namus. Šiądien, ačiu šios bendrovės pagelbai, apie pusantro šimto lietuvių nusipirko savo locnas savastis.

Vienok, kaip paprastai tarp kai kurių neišmanančių lietuvių viešpatauja pavydumas, taip ir čia nekurie, matydami pasekmingą bendrijos vertimąsi (nes pataikinta paduoti vedimą į rankas teisingų, darbščių ir sumanių žmonių), bandė daryt intrygas, kad kaip nors draugiją subankrutinus. Bet jų buta persilpnų, ir jų visi blogi pasikėsinimai nuėjo vėjais. Šiądien bendrovė, gyvuojanti šeštas metas, turi apie **šešis šimtus narių** (akcijonierių) ir suviršius **šimtą tukstančių dolierių užčėdytų** žmonių pinigų, ką liudyja ir šita atskaita. Visi pinigai kuovcikiausiai yra išleidžiami ant hypotekų, todėl liuosiems akcijų nariams visuomet yra užtikrintas geras dividendas. Viršininkų algos ir visi kiti bendrovės iškaščiai, sulyginus su apivarta, yra gana maži, todėl ir galima išmokėti akcijonieriams už jų sutaupintus pinigus, geroką dividendą, kuris visados išneša 6% nuo įdėtų pinigų.

Šita bendrovė yra taipgi nusipirkus savo locną namą vertės $8.000, kuriame telpa bendrijos ofisas. Nuo dienos bendrovės užsidėjimo iki šiolei perėjo per jos rankas suviršius $250.000. Iki šiai dienai randasi bendrovės apivartoj $120.000, neskaitant namo ir intaisymų.

Pinigai skolinama ant hypotekų, taip pat tik už (6%) šeštą nuošimtį nedėliniais išmokėjimais. Bendrijos ofisas yra atdaras du vakaru kas sanvaitė — panedėliais ir utarninkais, nuo 7:30 iki 10 p. m.

J. Vasiliauckas.

PUMP AT MINERSVILLE MINE

Milžiniška pumpa traukimui vandens iš angliakasyklos Minersville, Pa. Ji dirba dieną ir naktį net ir laike streiko. Delei šitos pumpos įvyko Minersvillej kruvinos riaušes.

Metinė Atskaita

Pirmos Lietuviškos Taupymo-Paskolos Bendrijos Baltimorėj, Md. (Nuo kovo 20d. 1911 m., iki kovo 20 d. 1912 m.).

Įeiga:

Buvo bankoj kovo 20 d. 1911 m.	$5.996.04
Pribuvo nuo akcijonierių	49.592.79
Hypotekos atmokėta	11.545.32
Palukių (nuošimčių)	5.193.91
Už akcijas	239.35
Už knygelės	38.00
Vekselių įeinamų ir atmokamų	4.852.68
Duoklių už hypotekines savastis	3.173.64
	$80.631.73

Išeiga:

Paskol. ant hypotekų	$46.050.00
Paskolinta ant užrašų (notų)	1.716.28
Atmokėta akcijonieriams	17.332.86
Vekselių įeinamų ir atmokamų	4.245.24.
Duoklių (taksų) už hypotekų sav.	2.990.72
Išlaidų Bendrijos	1.088.14.
Randasi išde gat. Kovo 20, 1912	7.208.49
	$80.631.73

Bendrijos turtas ir skolos:

Išleista ant hypotekos	$136.039.68
Sumažinta atmokėjimais	35.732.68
Lieka	$100.307.00
Vekselių įeinamų	1.056.10
Gatavi pinigai išde	7.208.49.
	$108.571.59
Pilnai liuosų akcijonierių	$103.178.76
Dividendas 1912 m.	4.115.06
Perviršis	1.277.77
	$108.571.59

J. Vasiliauckas, rašt.
J. Danielius, iždininkas.

MĮSLIS.

Išrišimai mįslių iš pereito numerio:

21. Žvejis su tinklu.
22. Suris.
23. Trįs.
24. Ežeras.
25. Burna.

—o—

26. Kodėl dar niekados dvi dieni iš vieno nelijo?
27. Gale šešių lieptų atsilsio vainikas.
38. Tukstančiai brolyčių su viena juosta.
29. Plunksninė kepurė, raginė burna, o mėsinė barzda.
30. Kokios avįs daugiau suėda: ar baltos, ar juodos?

Jeigu patįs neatminsit, žiurėkit kitam "Lietuvos" numeryj. Ten rasite atsakymus ir daugiau mįslių.

NUO REDAKCIJOS.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi but pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonymais, turi paduoti, Redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.
Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.
Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.
Reikia visada rašyti tik ant vienos popierio pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

PAMINĖJIMO DIENA.
(Decoration Day).

Kiekviena apšviesta tauta gerbia savo atsižymėjusius vyrus, — tuos vyrus, kurie savo darbais padarė kąnars gero savo tautai. Jų vardus užrašoma ant istorijos lapų, jų atminimui statoma paminklai, steigiama įvairios naudingos įstaigos, švenčiama tautiškos šventės.

Nevisi vienok lygiai supranta tokio papročio svarbumą. Gerbimas savo tautos karžygių kaipkam išrodo tuščiu nenaudingu prasimanymu, ir jie, manydami save gudresniais ir išmintingesniais esant, netik patįs sau nusijuokia, bet dar bando tokius papročius pajuokti ir nupeikti. Mažai vienok tokių yra, nes joks išmintingas žmogus, turintis širdį krutinėj ir protą galvoj, nepajuoks ir nepeiks kitų už tai, kad jie gerbia savo tautos geradėjus, savo krašto karžygius.

Pati teisybė reikalauja, kad mes butume dėkingais savo geradėjams ir kad mes tą savo dėkingumą mokėtum parodyt. Kuom nors geru atsižimėję vyrai yra kaip sykis tokiais visos tautos geradėjais. Budami dar gyvais, šie tautos karžygiai savo darbais nešė tautai naudą, darė kitiems gerą. Mirę, jie paliko ateinančioms gentkartėms savo gerų darbų atmintį. Šita atmintis yra gausiausiu šaltiniu, iš kurio jaunos gentkartės semia sau jiegas gyvenime. Pavyzdžiai mirusių tautos karžygių yra akstinu, kuris nuolatai bado musų užsislėpusį tinginį, sukelia musų ambiciją ir verste verčia sekti gerus karžygių pavyzdžius.

Paminklai karžygiams pastatyti, šventės jų paminėjimui įsteigtos — yra tai amžinos mokyklos, kuriose mes mokinamės ir musų ainiai mokinsis, kaip reik gyventi, kaip reik netik sau, bet ir savo artimam, savo tautai tarnauti.

Niekas taip pasekmingai, taip stipriai nepaskatina prie gero darbo, kaip geras pavyzdys, gi gyvenimas karžygių ir jų darbai yra geriausiu pavyzdžiu. Todėl paminėjimas tautos karžygių metas-nuo-meto, arba statymas jiems paminklų neyra kokiu nors tuščiu nenaudingu prasimanymu, bet atpenč — yra tai didelė, gali but viena iš didžiausių jiegų auklėjime dabartinių ir busiančių žmonijos gentkarčių.

—o—

Amerikonai turi gražų paprotį minėti tuos, kurie krito kovoj už savo krašto liuosybę ar gerovę.

Paminėjimo diena yra šventė, kurią apvaikščioja šiaurinėse valstijose paminėjimui kareivių, kritusių laike Amerikos Naminio karo ir papuošimui jų kapų gėlėmis, vainikais ir vėluvomis (todėl ją ir vadina Decoration Day), Šią šventę dabar apvaikščioja kas metai 30 d. gegužės mėnesio. Pakol dar karas neužsibaigė, kai kurios pietinės valstijos šventė 30 d. gegužės tuom pačiu tikslu. Šiaurinėse-gi valstijose net iki 1868 metų nebuvo tam tyčia paskirtos dienos pakol John A. Logan, vyriausis vadas Didžios respublikos Armijos, išleido abelną prisakymą, paliepdamas švęsti 30 d. gegužės pagerbimui draugų, kritusių už savo tėvynę laike didžiojo Amerikos karo.

1882 metais pavadinta šitą šventę "Memorial Day" — Paminėjimo Diena — o ne "Decoration Day", — nors šitas paskutinis vardas dar ir iki šiolei yra tankiai vartojamas.

Viena valstija po kitai pripažino šitą šventę legališka visos valstijos švente. Taip valstija Rhode Island pripažino ją 1874 m., Vermont — 1876 ir New Hampshire — 1877 metais.

Šiuom laiku ją švenčia visose valstijose, išskyrus sekančias: Alabama, Alaska, Arkansas, Florida, Georgia, Louisiana, Mississippi, North Carolina, South Carolina ir Texas.

Šios visos valstijos, išskyrus Alaską, yra pietinės valstijos ir tuomi pasiaiškina, kodėl šiose valstijose šita šventė dar nepripažinta. Naminis karas buvo tai karas tarp Šiaurinių ir Pietinių Amerikos valstijų. Viena iš svarbiausių karo priežasčių buvo negrų vergija, kurią Pietinės valstijos palaikė, o šiaurinės valstijos norėjo panaikinti. Naminis karas traukėsi 4 metus (1861—1865); jame krito suviršum 360 tukstančių žmonių ir kaštavo ji iš viso apie $15,500,000,000. Pietinės valstijos (Konfederatai) pralaimėjo ir tokiu budu Suvienytose Valstijose demokratiški principai paėmė viršų.

Augščiaus minėtose pietinėse valstijose švenčiama Konfederatų Paminėjimo dieną — įvairiose valstijose įvairiomis dienomis.

PO ANGLIAKASIŲ STREIKO.

20-to gegužio offiçiališkai užtvirtinta kontraktas tarp angliakasių ir kasyklų, — kontraktas, kuris užtikrina trims Pennsylvanijos anglių distriktams ramumą ir darbą bent 4 metams.

Abelnai paėmus, galima skaityt angliakasius laimėjusia puse. Nors ir ne viskas gauta, kas angliakasių norėta, bet vienok jų laimėta keli svarbus punktai.

Pirmiausiai, jie laimėjo mokėsties padidinimą. Antras, gal dar svarbesnis, punktas, kurį angliakasiai laimėjo, — tai principiališkas pripažinimas angliakasių unijos. Po padarytu 20-to gegužės kontraktu iš vienos pusės pasirašė kasyklų reprezentantai, gi iš kitos viršininkai angliakasių unijos. Tas yra pirmas atsitikimas Pennsylvanijos antracito kasyklų istorijoj. Seniaus kontraktai buvo daromi tarp kasyklų ir angliakasių tam tyčia išrinktų reprezentantų; kasyklos niekados nedarė kontrakto su unijomis, nes jų nenorėjo pripažinti. Šiais metais kontraktas padaryta tarp kasyklų ir unijos, ką mainierių vadovai teisingai skaito officiališku pripažinimu angliakasių unijos.

Taigi visi reikalai ateityje bus svarstomi ir nagrinėjami tarp kasyklų ir angliakasių unijos viršininkų. Toks principiališkas unijos pripažinimas, be abejonės, suteikia unijai gerą progą atsakančiai suorganizuoti angliakasius. Gi organizuotis angliakasiai butinai privalo. Ten kur iš vienos pusės veikia suorganizuotos kasyklos ir kapitalas, yra butinas reikalas kad iš kitos pusės veiktų organizuotas darbas. Tik esant tokiai lygsvarai tarp abiejų pusių, galima tikėtis, kad mainieriai nebus išnaudojami, kaip ne sykį iki šiolei pasitaikydavo.

Stipri ir tvarkiai vedama unija, — tai geriausia apgynėja mainierių reikalų. Vienok ji privalo but gabiai ir tvarkiai vedama. Tas jau, žinoma, priklauso nuo to, ką mainieriai išrenka savo vadovais. Kiek galima buvo patėmyt iš tik-ką užsibaigusių derybų, angliakasiai šiuom laiku turi sąžiniškus ir rimtus vadovus, kurie, turėdami silpnai organizuotas jiegas, netik mokėjo privesti prie santaikos, bet ir visą "streiką" mokėjo pervesti ramiu budu, — beveik be kruvinų aukų.

Pasakėme "beveik", nes be jų neapsiėjo. Mainersvilles atsitikimas pažymėjo kruvinu pirštu ir šitą streiką: ir šiuom kartu prasiliejo lietuviškas kraujas. Mes norėtume atkreipti į tai kiek daugiaus atydos.

Ar jųs patėmyjote vieną keistą ir apgailėtiną tarp lietuvių apsireiškimą? Ar jųs patėmyjote tą, kad jeigu tik kur sukįla riaušės, bent kokios rušies, tai — kas-kas, bet lietuviai butinai turi gauti per pakaušį, arba net ir jų kraujas pasilieja? Chicagoj buvęs kriaučių streikas (nekalbant jau apie kitus), šis angliakasių streikas Pennsylvanijoj—mušte muša akysna, kad panašiose riaušėse niekas taip daug nenukenčia, kaip lietuviai. Ar jųs užtėmyjot tą?

"Vien. Lietuvninkų" korespondentė iš Scrantono, M. Spaudžiutė, šitaip rašo 21-me to laikraščio numeryj apie tik-ką atsitikusias riaušis Scrantone laike paskutinio angliakasių streiko:

"Šitos muštynės tai buvo darbas lietuvių ir lenkų. O anglai nesidaužė, ale giria lietuvius ir lenkus ir **LIEPIA dar geriaus jiems** (suprask: policijai) **"duoti", o PASKUI VISA KALTĖ FOREIGNIERIAMS."**

Šitie M. Spaudžiutės žodžiai tinka ne tik Scrantonui. Jie tinka visur, kur tik lietuviai ima šiokiuose ar tokiuose susirėmimuose dalyvumą. Retai kurioj vietoj, retai kurioj išdirbystėj, užėjus neramiems laikams, lietuvių yra dauguma. Tankiausiai lietuvių darbininkų yra mažesnis nuošimtis, bet beveik visados be galo **didesnis** lietuvių nuošimtis nukenčia. Kodėl taip yra? Kodėl lietuviai visur ir visada privalo but ožio aukomis? Kodėl **lietuviai** savo **krauju** privalo užmokėti, o riaušių lyderiai už sąsparų pasislėpę, "liepia dar geriaus 'duoti'", lysti po policmonų buožėmis ir kulkomis? Drąsumas yra pagirtinas dalykas, bet toks drąsumas, kaip tik-ką minėtas drąsumas, yra **neišmintingas ir visai negirtinas.** Mes, lietuviai, turime ypatingai keistą sanprotavimą. Reik tik kokiam airiui, amerikonui, ar žydeliui pakurstyti, užvirti riaušių košę ir, pasišaukus lietuvį, parodyt jam tą košę pirštu, tai musų vyras, spjovęs į delnus, ir užsiraitojęs rankoves, su plikomis rankomis lipa net ant revolverių sienos.... Paskui — lavonai ir — "foreignieriai" kalti....

Kovoti už savo buvį kiekvienas privalo, ir kiekvienas kovoja, bet kovoti neišmintingai, kovoti, neapskaičius savo jiegų ir neatsižiurint į tai, kokios bus iš tos kovos pasekmės; neatsižvelgiant į tai, ar iš tų riaušių bus mums nauda, ar skriuada, — taip kovoti, paantrinam, yra negeistina, neišmintinga ir peiktina. Tas parodo, kad bile kas mus, lietuvius, kaip spangus, gali už nosies vedžioti ir musų apdegintais pirštais sau iš žarijų keptas bulves išžarstinėti....

Mums rodosi, kad jau butų laikas, lietuviams išmintingiau ir su didesniu apgalvojimu dalyvauti panašiose riaušėse. Butų taipgi didelis laikas mažiaus rašinėti, sėdint kur užpečkyj, kurstančius straipsnius, kurie varo musų žmogelį ant aštruo neišvengiamo peilio; butų didis laikas ir musų kaikuriems laikraščiams sumažinti litanijas desperatiškų dejavimų ir ašarojimų ir kurstymų, iš kurių visa "nauda" tik tame, kad patį žmogų padaro surugusiu melancholiku be energijos prie gyvenimo, laukiančiu atėjimo "geresnių" laikų, arba vėl perdirba jį į desperatą, kuris be mažiausio išrokavimo lenda ant kulkų ir durtuvų, iš ko galų-gale nei jam, nei darbininkams naudos nėra.

Mums rodosi, kad didis jau butų laikas pradėti mums iš kito galo tą klausimą rišti. Meskime dejavę ir desperatiškus raštus berašę, — tas vargiai darbininkams kiek gelbės. Užsiimkime ramiu, nuodugniu ir nusekliu platinimu pamatinės apšvietos tarp musų žmonių.

Tada patįs žmonės, supras ir

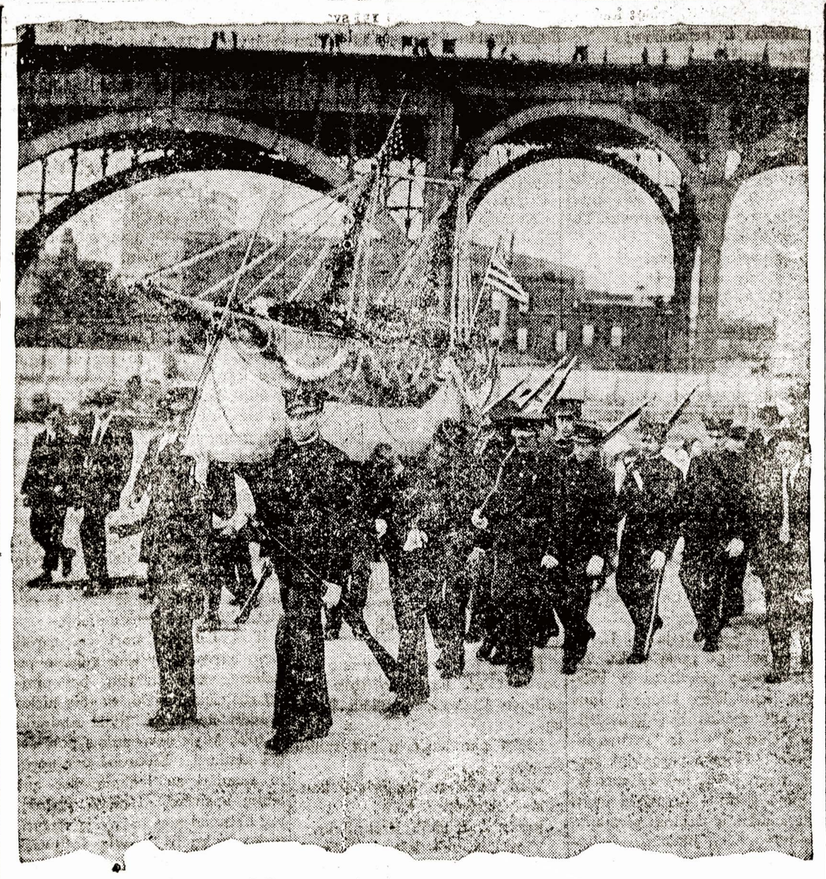

Photo by American Press Association.

Paminėjimui žuvusių laike naminio karo nuskandyta gėlių laivą upėje Hudson ties New Yorku.

visas kitas "filozofijas", tada jie patįs galės išmintingai vadovautis tokiose kritiškose valandose, kaip streikai ir gimusios su jais riaušės. Tada bus rimtai ir pasekmingai vedama kova, nes ji remsis ne ant desperacijos, ne ant neapykantos, bet ant to, kad žmonės žinos savo vertę, lengviaus galės orientuotis kebluose atsitikimuose, suras tinkamesnius už kumštį ar plytgalį įrankius kovai ir, — **ir mažiau turės** suskaldytų pakaušių.

DAR APIE ATEIVIŲ GLOBOJIMĄ.

Didesniuose Amerikos miestuose pastaruoju laiku įsikurė tam tikros draugijos lietuvių immigrantų prižiūrėjimui ir apsaugojimui jų nuo visokios rušies išnaudojimų.

Šios rušies draugijos yra labai naudingos ir, be abejonės, neatbutinai reikalingos įstaigos. Jau nuo kelių metų taip mųs pradėta immigrantų reikalais rupintiesi. Seniaus lietuvius globojo lenkiškas "Šv. Juozapo Namas" New Yorke. Bet ši įstaiga buvo taip atsakančiai vedama, kad netik lietuvių, bet ir savo lenkų immigrantų aprupinti negalėdavo ir kelis sykius turėjo savo veiklumą pertraukti.

Tas pagalios privertė lietuvius patiems save aprupinti. Jeigu neklystame, Sus. Liet. Amerikoj pirmas ėmėsi už šito sunkaus darbo ir aukojo immigrantų pašalpai ne vieną šimtą dolierių iš savo tautiškų centų, užlaikydamas lietuvį "caslegarnėj" ant Ellis Island. Berods, buvo jo bandyta susitarti su kita didele organizacija Liet. Rymo-Kat. Susivienyjimu, kad bendroms jiegomis aprupinti musų ateivius, vienok iki šiolei iš to, rodos, niekas neišėjo.

Taigi pagalios didesnių priepliaukų lietuviai patįs pradėjo, kiekvienas sau, gelbėti lietuvius immigrantus, jų priepliaukon atvažiavusius. Tam tikslui vietinės draugijos rišasi į sąjungas.

Kaikurios tokios sąjungos pradeda energiškai darbuoties. Pažymėtina, tarp kitų yra Pagelbinė Sąjunga Lietuviams Emigrantams Philadelphijoj, kurios protokolą už balandžio ir gegužės mėnesius skaitytojai ras korespondencijoj iš Philadelphijos. Pagirtinas ir vertas rėmimo darbas.

Vienok, velydami kuogeriausių pasekmių tokiam darbui, mes visgi patartumėm visoms panašioms sąjungoms stengtis užmegsti artimesnius tarp savęs ryšius su tikslu vėliaus susijungti į vieną nacionalę lietuvių immigrantų globojimo draugiją.

Tą patarimą mes pamatuojame sekančiais sanprotavimais:

1, globojimas immigrantų lietuvių yra darbas, paliečiantis **visus** lietuvius ir todėl **visi** lietuviai privalėtų lygiomis dalimis tą naštą nešti,

2, Vietinės sąjungos remiasi tik savo draugijų piniginėmis duoklėmis ir palaikomos iš dalies pašalpomis pavydale aukų iš kitų miestų. Aukos pagalios nusibos ir juo toliaus, juo sunkiau jas bus gauti.

Mes manytume, kad čia reikėtų pritraukti kuodidžiausį skaitlių organizuotų jiegų, kad galima butų remties ne tik aukomis, bet nuolatine mokestimi, nes immigrantų globojimas yra nelaikinis, bet nuolatas reikalas, kuriuom reiks rupintis patol, pakol lietuviai šion šalin plauks.

Gerai, kad ačiu darbštumui ir energijai atskirių ypatų, dabar net labai pasekmingai kaikurios vietinės sąjungos darbuojasi. Bet lai tik šios ypatos pasitraukia — ir visas ryšis eis silpnyn, o pagalios gal ir grius. Visai kitaip butų, jeigu šios immigrantų vietinės sąjungos susiristų vienu nacionaliu ryšin ypač po vėluva tų organizacijų, kurios turi tam tikras **nuolatines** mokestis ant savo narių uždėję.

Turime čia omenyje S.L.A. ir Sus. L. R.-K. A. ir jų tautiškus centus.

Iš darbštumo atskirų sąjungų matosi, kad musų visuomenė net labai tuom reikalu rupinasi, jam prijaučia (kur-gi tokiam darbui neprijausi?) ir jieško kelių šio klausimo išrišimui.

Musų viršminėtos organizacijos, rodos, lengviausiai tą klausimą išrišti galėtų. Jeigu gi šis klausimas ir toliaus bus taip rišamas, kaip iki šiolei, jeigu ir toliaus musų ateiviai neturės tinkamos priežuros visuose Amerikos immigrantų portuose, tai reikės manyt, kad tai bus kaltė ne musų visuomenės, bet musų visų minėtų, organizacijų vadovų nerangumas, arba šio ytin gyvo klausimo nesupratimas.

Jeigu tarp S.L.A. ir S.L.R.-K.A. yra tuli skirtumai ir tuli nesusipratimai, tai jokiu budu jie neprivalėtų buti šiame atsitikime, rišant immigrantų globojimo klausimą. Jeigu jie yra ir toliaus bus, tai tas parodys musų pilną nepribrendimą prie rišimo ir paprasčiausių nacionalės svarbos klausimų.

Nauja draugija lietuvių organizavimui. Massachussetts valstijoj buk susitvėrusi nauja draugija, kuri pavadino save politiška draugija ir kurios vyriausiu mieriu žada buti politiškas lietuvių organizavimas. Sykiu su šios organizacijos gimimu pasirodė ir valdybos nario šaukimas u r b i e t o r b i — duokit auku!....

Ištikro išrodo "poljtiška" (svetimžodžiuose) partija.

Bet mes nujaučiame, kad lietuvių visuomenė šiuom kartu pasirodys taipgi "politiška" ir su aukomis palukės bent patol, pakol šita organizuota draugija, ar partija neparodys, kad ji moka ir daugiaus ką nors lietuviams naudingo padaryt, apart rinkimo aukų.

Mes norėtume velyt šiai naujai draugijai kuogeriausios kloties, vienok, pasiremdami ant praeities pavyzdžių, mes šiek-tiek abejojame, ar šis naujai užsimezgęs žiedas išsivystys į sveiką vaisių.

Abejojame todėl, kad draugijos vadžios pavestos jaunoms ir neišbandytoms p. F. Bagočiaus rankoms. Nors mes šiek-tiek nusimanome apie p. Bagočiaus ypatiškus gabumus, bet mes lyginai žinome ir tą, kad, laikydamas tokią pat garbingą ir atsakomą prezidento vietą anais metais Susiv. Liet. Amerikoj, jis taip pradėjo naudoti savo gabumus, jog reikėjo jį mesti lauk iš organizacijos, kurioj jis gabiai naudojo suteiktas jam prezidento privilegijas savo nevaliems politikavimams ir net piniginiam pasinaudojimui.

Mes su mielu noru pažymėtume čia ir jo jauno charakteriaus pasitaisymą. Ant nelaimės vienok iki šiolei mums dar neteko to patėmyt. Atpenč, — percitame S. L. A. Seime p. Bagočius aiškiai pasisakė, kad jis nesusilaikys ir toliaus nuo atkaklaus S. L. A. griovimo.

Draugijos gyvenimas labjausiai priklauso nuo jos prezidento.

Tas viskas verčia mus todėl kol kas susilaikyti nuo šios draugijos rėmimo, pakol dalykai geriaus nepaaiškės.

Lietuvių Seimai. Sekančią sąvaitę Brooklyne prasidės seimai dviejų didžių lietuvių organizacijų — 27-tas Seimas Susivienyjimo Lietuvių Amerikoj ir 5-tas Seimas Tėvynės Mylėtojų Draugijos. Bostone, Mas. šiuom laiku yra 27-tas Susivien. Rymo-Katalikų Seimas.

Gal niekas nepriduoda musų išeivijai tiek naujų jiegų, tiek naujos energijos tautiškame judėjime, kaip musų didžiųjų organizacijų metiniai seimai. Juos galima pavadinti musų ateivijos tikru pulsu.

Todėl, sulaukę šios dienos, mes sveikiname musų išeivijos atstovus, susirinkusius apsvarstymui musų ir tautos svarbiausių reikalų. Podraug tikimės, kad jų svarstymams ir nutarimams vadovaus musų visų vyriausi mintis: nors atskiriose ir skirtinose organizacijose, bet dirbkim visi abelnam musų visų labui — lietuvių labui.

Susivienyjimams mes velyjam rimtai ir išmintingai susitvarkyti ir, užbaigus viduriną reformą šiais metais, imties nuoseklaus darbo.

TMDraugijai velyjame stoti ant tvirtų pamatų tyros, tikros apšvietos ir nešti šviesos spinduliį į plačiausius sluogsnius musų visuomenės.

Taigi, pasekmingo darbo!

IŠ S. L. R.-K. SEIMO.

Pereitą utarninką prasidėjo 27-as S.L.R.-K.A. Seimas.

Seimo pirmsėdžiu išrinkta p. MARTYNAS KADZEVSKIS iš Chicagos, pirmu sekretorium — M. MILUKAS iš Philadelphijos ir antru sekretorium — J. BRAŽINSKIS. Artimesnių žinių kolkas nesuspėjome gauti į šitą numerį. Trumpos žinios praneša, kad šiame Seime bus karšti debatai tarp "Kataliko" ir "Draugo" frakcijų. Miluko frakcija buk einanti šiais metais išvien su "Kataliko" frakcija.

Kun. Tumo kandidatura Dumon. Pastaraisiais laikas buvo kalbama apie tai, kad buk kun. Tumas bus kandidatu laike busiančių Dumos rinkimų.

Iš gerai informuotų šaltinių girdėjome, buk kun. Tumas pats apie savo kandidaturą nemano, nors apie ją pašaliais Lietuvoj kalbama.

DĖL KALBŲ APIE ENCIKLOPEDIJĄ.

Kiakuriems labai parupo enciklopedija. Ne pats veikalas, ne didelis jo surengimo darbas, ne įvairys keblys klausimai jį berengiant, bet kieno, kokio "izmo" tai bus veikalas. Mat, tie "kaikurie" (o jų pas mus gana daug) nieko negali suprasti be "izmo". Nei vieno dalyko negali matyti grynai, kokiuo jis tikrybėje yra, bet butinai per tulus akinius. Ir dar blogiau — savo akinius ir visiems kitiems jie nori ir stengiasi užsprausti ant nosių. Kada nepasiseka, keikia kaip išmanydami nepasiduodančias nosis. Žinoma, tiek to su tuo gyvenimo prekyvietėj, kur kiekvienas savo tavorą giria. Bet ne viskas yra prekyvietė. Žmonija, bent geresnioji žmonijos dalis, yra išmokus ir kitaip dalykus regėti, nekaip kad prekyvietėje, yra pasigaminus geresnį, tikresnį, augštesnį už prekyvietės triukšmus dalyką — **grynąjį mokslą.** Apskritai, mes lietuviai gal but dar toli nuo šito augšto ir tobulo dalyko esame. Turime daugiausia prekyvietės žmonių ir labai, labai maža tikrųjų grynųjų mokslininkų. Bet, kadir taip pas mus esama, musų enciklopediją mes panorėjome surengti ir rengiame tokią, kad ji butų ne prekyvietės klykavimų, bet grynojo mokslo vaizdintoja. Todėl už pirmutinį dalyką statome bešališkumą ir objektivumą. Norėdami buti bešališki, įvairių mokslų skyrius atiduodame rašyti tiems, kurie apie juos daugiaus žino, išmano ar bent jais daugiau negu kiti kuo indomauja. Norėdami objektivumo, prašome to nuo visų bendradarbių ir aštriausia to žiurėsime galutinoj redakcijoj. Kadangi galime patįs ko nors, kas butų neobjektivu, neužmatyti, nepastebėti, tai sutinkame svarbesniuosius straipsnius duoti prižiurėt ar bendrabarbiams, kurie jais indomautų ir sutiktų peržiurėję nurodymą suteikti, ar šiaip įvairiems kvalifikuotiems žmonėms, nežiurint kokios šiaip-jau pakraipos tie žmonės butų.

Šitokiomis pamatinėmis "sąlygomis" sutiko dirbti ir dirba visi enciklopedijos bendradarbiai, šitokiomis sąlygomis sutikta kad dirbtų ir teologijos komitetas, jeigu jis įsikurtų. Bet prekyvietės žmonės tuoj pamatė čia "kunigų cenzurą". "Lietuvos Žinių" No. 46 pasirodė apie tai J. Bkpio beargumentis ir tarytum blogos valios padiktuotas straipsnelis. Prekyvietėj pakanka vieno tuščio pumpterėjimo, kad sukėlus kagalą. Tai ant tų pėdų atsiliepė be savo minties gyvenantįs žmonės. "Laisvės" No. 42 J. Bkpio tuščią zauną, praskietęs savo vandeniu, atkartojo L. Pruseika. J. Bkpio straipsnin atsakymas pasiųsta ten, kur ir tas straipsnis tilpo. L. Pruseikos straipsnin nėr ko beatsakinėti. Jo straipsnyj ne tik geros valios ar sąžiningumo, bet ir minties ir supratimo apie kalbamąjį dalyką nėra. Šiaip žmonėms, dar turintiems savo minties, manau kolkas užteks paaiškinimo, kurį čia išdėjau: enciklopedijai pripažinta ne kunigų "cenzurą", bet **visų** cenzurą, jeigu cenzura galima pavadinti straipsnių peržiurėjimą ir davimą redakcijai objektivių nurodymų. Daugiau apie tai mano atsakyme į J. Bkpio straipsnį "Lietuvos Žiniose".

Kl. Jurgelionis.

"AIDAS" NUTILO.

Kuomet lietuviai atgavo spaudą, musų laikraštija pradėjo kilti, it ant mielių ir netik Lietuvoje, bet ir čia Amerikoje. Vieni musų laikraščių kilę — augo didyn ir atsistojo, taip sakant, ant savo kojų; kiti — žlugo. Priežasties buta: medžiagos arba finansų stoka.

Taip metams slenkant, čia Amerikoje pradėjo skambėti naujas laikraštis vardu "Aidas". Apturėję jo pirmą numerį gan apsidžiaugėme, matydami, jog nėra partyviškas, kaip kad daugel musų laikraščių yra užsikrėtę partyviškumo liga. Manėme, jog jis ras pasisekimą lietuvių tarpe. Šiuomi laiku apturėjome net kelius laiškus nuo jo rėdytojo, kurs tarp kit-ko išsitarė: "Patįs mano norai.... norėčia padaryti jį nors tokio didumo, kaip amerikoniški magazinai, bet reikia kapitalo, o lietuvių tarpe ir tą reikia pridėti — sunku dirbti". Taip, viskas gerai butų, jeigu to "kapitalo" niekados netruktų. Kaip matysime, jo truko ir "Aido" rėdystei.

Tarp kit-ko "Aido" rėdytojas jausliai rašo: "Aide! Aide!.... Kaip verkiau, žiurėdama į pirmą tavo numerį. (Nes pradėjau, galima sakyti, be cento, be cento

stumlau ir — stebėjaus pats iš savęs, kaip aš galėjau tiek padaryti — vienų vienas). Taip dar labjau verkčiau, jei reikėtų jam nutilti"..... Skaitant tas laiškų ištraukas, matome, kokio pasišventimo buvo "Aido" rėdytojas. Bet tankiai dėl tulų priežasčių visas pasiaukavimas ir pasišventimas turi nueiti niekais, o greičiausiai, kuomet kapitalo stoka. Gal iš džiaugsmo verkė išvydęs pirmą numerį, bet ir atspėjo, jog gailesčio perimtas turės verkti, kada jis nutils.

Bet "Aidas" dar skambėjo lietuvių tarpe ir nešė jų nuvargintai sielai peną. "Aidas" gan maloniai skambėjo, neužgaudamas kitų jausmo. Nežinojo, kas tai yra partyviškumas. Plačiai ėjo, skambėdamas, — troško žavėti lietuvius. Bet lietuviai jo skambėsį išgirdo ne visi ir pračjo pro jo šalį. Kiek laiko vieliaus, — nutilo. Nekurie gailėjosi — bet jau po laikui.

Apie priežastį jo nustojimo pats leidėjas taip rašo: — "nebeišgalėjau kovoti su gyvenimo sriovėmis, — buvau priverstas sustabdyti". Gaila! —

"Aidas" išdavė iš viso 12 numerių gana gero turinio, tarpe "Aido" geresnių ir veiklesnių sandarbininkų buvo: Elemka, Senutis, Matukas, Leonis, ir kiti.

A. Tam—as.
H. A. Bruce.

VAIKAS IR APYSTOVA.

Liuosai vertės
Dr. A. L. Graičunas.
(Tąsą iš 19-to numerio).

Žemiaus paduoti pavyzdžiai, paimti iš "Vaikų Globojimo Draugijos" istorijos, parodo, kaip neapsakomai svarbą įtekmę ant vaiko charakteriaus turi ta apystova, kurioj jis randasi.

Tuojaus po garsaus Suvienytų Valstijų Naminio Karo (Civil War), New Yorko policmonas paėmė nuo gatvės apiplyšusį, apskurusį vaikyną, kurį jis rado bemiegant tarpduryj užpakalinio krautuvės įėjimo. Šits vaikėzas buvo tai tipiškas New Yorko "gatvės" vaikas — benamis našlaitis. Teismas jį pasiuntė miesto įstaigon vaikams, ant Randall salos. Po keleto mėnesių jį perkėlė iš šitos įstaigos Vaikų Globojimo draugijon, kuri pasižadėjo surasti jam kur nors vietą.

Vidurvasaryj 1859 m. globojimo draugija pasiuntė jį kartu su keliais kitais vaikais Indijanos valstijon, kur jis rado sau vietą ant farmos pas tulą E. K. Hall.

Po dviejų metų, neturėdamas dar pilnai 15 metų, vaikėzas pastojo kariumenėn bubuorium. Po karo jis vėl sugrįžo namo ant farmos ir čia liuosomis nuo darbo valandomis prisiruošė prie įstojimo kolegijon. 1870 metais jis pabaigė kolegiją ir persikėlė toliaus į vakarus, — North Dakotos valstijon, kur ačiu savo per mokslą įgytoms žinioms, atrado sau gerą vietą. 1881 metais jau randame jį esant banko išdininku, — vienoj iš svarbiausių ir labai atsakomų vietų.

Tuom laiku jo akis puolė ant šios šalies politiškų reikalų ir jis atsidavė jų tyrinėjimui ir mokinimuisi su paprasta sau energija.

Svarbi banko išdininko viet, lyginai jo meilus budas ir visų prlpažintą energija ir darbštumas — greit padarė jį labai įtekminga ir populiariška ypata visoj apygardoj.

1884 metais jis tapo išrinktas pavieto išdininku ir, budamas šiame naujame urėde per 6 metus ir sąžiniškai ir gabiai atlikdamas savo pridermes, dar labiaus padidino savo vardo garbę ir populiariškumą.

Vienok tas, andai nuskuręs, apdriskęs, New Yorko gatvėj rastas, vaikėzas neilgai laukė, pakol jo gabumas, energija, sąžiniškumas ir darbštumas neišstumė dar augštesnėn vieton. 1890 metais randame musų "Andy" Burke, — tą New Yorko mėšlyno ir užkampių vaiką, — Gerbiamuoju p. Andrew H. Burke, North Dakotos Valstijos gubernatorium.

Štai ir kitas, nemažiaus įdomus, pavyzdys, paimtas iš tos pačios kudikių globojimo draugijos istorijos.

Beveik tuom pačiu laiku 1859 metais, kitas New Yorko gatvės apskuręs, apdriskęs vaikėzas tapo draugijos atiduotas Indijanos valstijon. Vaikėzo vardas — John G. Brady. Jo tėvas, numirus motinai, pabėgo, palikdamas be mažiausios prieglaudos 10 metinį vaiką. Per minėtos kudikių draugijos rupestingumą jis rado sau prieglaudą namuose p. John Green iš Tipton, Ind.

Buvo tai geri namai, — namai, kuriuose jį auklėjo ir mokino pažinti tikrą svarbą sunkaus darbo, ir įkvėpė jam supratimą savo pridermių sulyg savo artimo ir Dievo.

Mažas Jonukas išbuvo ant šios ukės iki 18 metų. Vėliaus jis tapo pradinės mokyklos mokytoju. Sutaupinęs iš savo mažų algų keletą grašių, jis pastojo į "College"; iš čia, po trijų metų, įsigavo garsian Yale universitetan. Lankydamas Yale universitetą, jis pamėgo studijavimą teologiškų ir abelnai tikėjimiškų klausimų. 1874 metais, užbaigęs su pagyrimu Yale universitetą, jis pastojo studentu "Union Theological Seminary". Gavęs šventinimus, jis išvažiavo Alaskon misijonierium. Čia jis atsižymėjo dideliu darbštumu netik srytyj tikėjimiško, bet lyginai ir pasaulinio gyvenimo ir tapo žinomas, kaip vienas tikrųjų Alaskos Territorijos visuomeniškųjų veikėjų. 1897 metais Suvienytų Valstijų prezidentas McKinley paskyrė jį Alaskos Gubernatorium. Velesnis prezidentas Rooseveltas užtvirtino jį antron tarnyston, o šiądieninis prezidentas Taftas paliko jį ant trečios gubernatoriaus tarnystos.

Yra daug tokių nuo gatvių, nuo mėšlynų paimtų vaikėzų, kurie, ačiu kudikių globojimo draugijai, yra atsižymėję ne tik politikoj, bet lyginai profesijose ir industrijoj, kariumenėj ir jureivijoj, pilietiškame gyvenime ir moksle.

Todėl, turėdami atmintyje, jų padarytas karjeras, galime pilnai suprasti su Dro Arthuro Holmes'o žodžiais, kuris taip pasakė:

"Leiskim, kad kudikio prigimimas yra didelė ir neabejotina jiega jo busiančio charakteriaus besiformavime, tai vienok nereik pamiršti, kad tokia teisė turi du galu. Geri charakteriai yra prigimti, lyginai kaip ir blogi. Bet pamykim ir antrą teisę: kad joks prigimimas negali išsivystyti be tam tikrų aplinkybių, be tam tikros apystovos. Nei įgimta, viduj paslėptas charakteristiška anties kiaušinio jiega, nei kariškas įgimtas Napoleono genijus negali ir negalėjo išsivystyti, danokti be tam tikrų prielankių išlaukinių aplinkybių. Visuose abejotinuose atsitikimuose, kur abejojama koks yra įgimimas — blogas, ar geras, — apystova ir aplinkybės lošia svarbią nusverenčią rolę; apystova tokiuose atsitikimuose yra kontroliuojančiu faktoriu (veikėju), kuris sulaiko ir suvaržo įgimtą blogą impulsą, arba jį veda tokiais takais, kuriais vaikas eidamas, tampa naudingu kitiems žmonėms ir visai visuomenei."

Tokiam tvirtinimui gal galima butų iš dalies prieštarauti, pasiremiant tuom, kad, kaip kiekvienam yra žinoma, blogi vyrai ir blogos moterįs kilą iš tokių šeimynų, kurios yra taip toli nuo blogų įtekmių, kaip kad New Yorko užukampiai nuo Poliaus ir kad todėl tokios ypatos turi turėti įgimtą blogą palinkimą. Vienok toks tvirtinimas, ištikrųjų neyra daug sveriantis prieštaravimas. Žymiausi šios dienos psychologai yra tos nuomonės, kad labai retai vaikai gema su nedorais ir blogais palinkimai.. Tik vėliaus jie tokiais blogais gali pasidaryt ir tai, be abejonės, tik ačiu kokiems nors defektams jų apystovoj, — nors toji apystova kartais mums išrodytų ir geriausi.

Šių dienų psychologai padarė nemažą išradimą, nurodydami, kaip svarbią rolę lošia vaiko charakteriaus formavimasi tos aplinkybės ir apystova, kuriose jis auga. Šis psychologų atradimas yra taip svarbus, kad kiekvienas tėvas ar motina turėtų apie tai žinoti ir nusimanyti. Psychologai prirodė, kad daug daugiau gero galima padaryt vaiko charakteriui tam tinkamu apystovos sutvarkymu, negu tik sulaikymu, sustabdymu jo blogų įgimtų palinkimų. Jie tvirtina, kad, atkreipus tinkamą atydą į apystovą, kurioj vaikas auginasi, galima išauginti vaikus netik gerus, bet daug geresnius už tuos vaikus, kurie yra šiądien auklėjami, neatkreipus sulyginamai jokios domos į jų auklėjimo apystovą.

Jeigu atkreiptume tinkamą domą į svarbumą vaikų auklėjimo apystovos ir jeigu tinkamai sunaudotume tą apystovą vaiko charakteriaus budavojimui, tai, sulyg psychologų nuomonės, galėtume išauginti vyrus ir moteris taip augštesnius ir taip geresnius už dabartinį vyrą ar moterį, kaip yra augštesni viršpaminėti vyrai už savo buvusius, New Yorko užukampiuose išauklėtus, bendrus.

(Toliaus bus).

ODA "GENIJUI."

(Ironija).
Skiriu Don Albertui.*

—o—

Poetų poetas, didis genijus,
Jis semia įkvėpimą dangaus,
Rašo odas jisai, rašo sonetus —
Ir už tai jis didžią garbę gaus.

Lietuvių tauta jam nupins vainiką,
Liaurų vainiką uždės ant galvos;
Nesigailės ji išmesti skatiką
Pastatymui paminklo ant kalvos.

Poetų poetas, didis genijus,
Jo lyros balsų klausyt malonu;
Jo širdis karšta, tartum Vezuvijus,
Siunčia balsus įvairiausių tonų....

Gerbk savo sunų, palaiminta tauta!
Tatai tavo žvaigždė spindulinga
Stovi tarp galiunų su savo lyra,
Rodo laimėn kelią pavyzdingą.

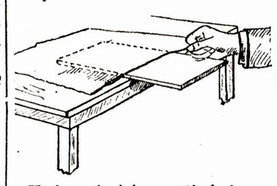
Poetų poetas, didis genijus,
Jis semia įkvėpimą dangaus,
Rašo odas jisai, rašo sonetas —
Ir už tai jis didžią garbę gaus.

J. Tvanas.

* Autoriui, kuris parašė "Trečias laikraštininkų suvažiavimas."

KODĖL NEGALIMA LENTOS NUO STALO NUMUŠTI.

Pereitame "Liet." numeryj patalpinome akyvą štuką apie laikraščiu užtiestą lentą, kurios ir stipriausis vyras, rėžęs kumščia, kaip tą parodo paveikslėlis, negalės nuo stalo numušti. Žadėjome paaiškinti, kodėl taip yra. Štai tas paaiškinimas.

Kada stipriai surėži į lentos galą, tai antras galas, popiera užtiestas, turi truputį pasikelti ir kartu truputį pakelia popierą. Iš to pasidaro tarp popieros ir stalo tuščia vieta, kurioj, galima pasakyt, visai nėra oro. Reik žinoti, kad oras smarkiai skverbiasi į visas tuščias vietas, apart to o o spaudimas ant kiekvieno ikto yra labai didelis (nors es to nejaučiame, nes oras spaudžia iš visų pusių lygiai), jo spaudimas išneša apie 15 svarų ant kiekvieno ketvirtainio col. Todėl, pasidarius po popiera tuštumai, oras dar smarkiau spaudžia laikraštį apačion ir neleidžia lentai toliau kilti. Uždengę lentgalį, pavyzdin, išskleistu "Lietuvos" lapu (dviem puslapiais) kuris turės 23 colius platumo ir 36 colius ilgumo, štai ką turėsim: 23 c.×36 c.=828 bertainiems coliams. Ant kiekvieno bertaininio colio oras spaus iš viršaus po 15 svarų, todėl ant viso "Lietuvos" lapo oro spaudimas bus lygus apie 12,420 svarų, arba suvirš 310 pudų. Žinoma, jogs nutilęs tokio svarumo negalės nuimušti.

Kad padarius mažną oro svarumą, reik rėžti smarkiai, trumpai. Išlengvo suręžus, oras lengvai spaus ir lengvai galima bus lentgalį nuvožti. Juo popiera didesnė, juo geriau.

Vienokie paukščiai lekioja kruvoj.

*

Ką mačin' raudonas obolys, kad kirminas viduryj.

*

Per savo šešėlį dar nei vienas neperšoko.

*

Tula galva tik išaušus savo tamsą pripažįsta.

*

Jures perplaukęs, klane neskęsi.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P-ui J. Girdžiui. Su tikėjimo ir teologijos klausimais geriausia kreiptis prie kunigų, arba tokių laikraščių, kurie užsiima tokių klausimų gvildenimu. Visuomenės laikraščiai tuom neužsiima. Apart to Tamista pristatėt tiek klausimų, kad jų atsakymui reikėtų paaukoti pusę laikraščio, ko mes negalime padaryt. Stačiatikių tikėjimas atsirado nuo laiko galutino skilimo, visuotinos bažnyčios į dvi dali — Rytų bažnyčią ir Vakarų, arba Rymo-Katalikų bažnyčią 1054 metuose. Kaip ir kodėl tas atsitiko — apie tai Tamista galite rasti bent kokioj bažnytinėj istorijoj. Rusai priėmė stačiatikybę nuo graikų, kurie prigulėjo prie rytinės bažnyčios. Kodėl katalikų kunigai gauna algas nuo rusų valdžios, — apie tai jau ne sykį "Lietuvoj" buvo rašyta. Valdžia konfiškavo (užgriobė) didelius turtus, andai prigulinčius katalikų bažnyčioms ir vienuolynams ir apsiėmė mokėti procentus nuo užgriobtų turtų. Iš šitų procentų apmokama katalikų kunigams Lietuvoj algos ir visokios pašalpos (sakysim, gydymuisi) bei į emeritura. Kai kas bando įtarti, kad valdžia moka kunigams algą už tai, kad jie ją remtų. Pernai net čia Amerikoj užsipulta ant kun. Olševskio ir įtarta jį "šnipu" esant už tai, kad jis gavęs nuo rusų valdžios tokią piniginę pašalpą. Toki įtarimai yra neteisingi ir nedorų. Kaip kun. Olševskis, taip ir kiti kunigai gauna algas ir pašalpas iš augščiaus minėtų procentų, bet netodėl, kad jie butų valdžios "apmokamais šnipais", kaip kalba kai kurie menkai teišmanantie agitatoriai.

P-ui P. Kaučiui, Roseland, Ill. Jeigu Tamista su atyda perskaitysi paaiškinimą, tilpusį augščiaus surašo neatimtų laiškų, tai patėmysi, iš kur tuos laiškus galima atsiimti. Mes neturime tų laiškų pas save, bet tik norime lietuviams patarnauti, sužinoję iš krasos, keno laiškai neatimti ir tokius garsiname. Tamista nuvažiuokite 'down town" į Centralinę krasą, kuri randasi ant Clark st., tarp Jackson Blvd. ir Adams st. ir ten ant pirmų lubų, (Room 175), prie langelio priėję, paduokite savo laiškų numerius, kaip buvo 'Lietuvoj' parodyta, ir gausite juos iš tenai, bet ne iš musų redakcijos.

Kunigo Vaikui. Vieni aprašyti dalykai visai privatiški, kokiais laikraščiai neužsiima; kiti menkniekiai ir jau lyg nuobodulio pasaka atkartojami fuolatai korespondentų.

P-ui A. L. Buta Tamistos klaidos. Pataisome.

J. Klimui. Pamokyti Bruskį geriausia tiesiog, ne per laikraštį. Korespondencijoj taisomi mažmožiai, menkos Bruskio paklaidos, daugiau yra kalbėjimų, kas laikraščiui netinka.

P-ui Petrui Valteraičiui. Molonėkit užeiti "Lietuvon" ir paduoti savo brolio kaimo aiškų vardą.

Visiems, kurių raštai dar netilpo. Atsiprašom, kad dėlei stokos vietos, negalime taip greit jusų raštų sunaudot, kaip to norėtume.

Dr. Emil Loebl

KULTURA IR SPAUDA

LIETUVIŲ KALBON IŠVERTĖ

VAIDEVUTIS

—:o:—
(Tąsa).

ANTRA KNYGA.

I

LAIKRAŠTININKŲ PROFESIJA IR JOS STOVIS VISUOMENĖJE.

Kaip žinoma, rašymas ir laikraščių sutaisymo darbas, laikui bėgant, virto specialiu užsiėmimu; laikraštininkai užėmė savo poziciją visuomenės gyvenime, ir spaudoje randa sau uždarbių šaltinį. Tas procesas buvo neišvengiama naturališka pasekmė tų įstatymų, kurie šiandien ant visų materiališkų ir dvasiškų turtų išdirbinių viešpatauja, butent — darbo paskirstymo įstatymų. Juo labiau plėtojosi spauda, tuo didesnis augo reikalas, kad tai tarnystai pasišvęstų žmonės, kurie publicistiką apsirinko už savo specialį užsiėmimą. Senesnioji laikraščių istorija šito nepažinojo. Laikraščius paprastai išleidinėdavo žmonės, kurie turėdavo užėmę įvairias kitas profesinales vietas. Tiems žmonėms laikraštija nebuvo uždarbio šaltiniu, rasdavo jie čionai tiktai laisvam literatiškam veikimui dirvą, kuri tečiaus nedavė progos produktiviškai žinioms suvartoti ir savo pažvalgoms į visuomenės dalykus išreikšti. Išsiplėtojimas laikraštininkų profesijos tapo neišvengiamas, nors savo užsiėmime laikraščių leidėjai visada tėmydavo į tai, kad prie jų leidžiamųjų laikraščių nedirbtų išimtinai tik profesionaliai laikraštininkai.

Šiandien dalykų stovis persimainė, o iš dalies ir turėjo persimanyti iš priežasties išsiplėtojimo kasdieninių laikraščių, kurie virto milžiniška savo rųšies pramonijos šaka. Tečiaus gi įsigyvenimas šito butinumo nereiškia dar, kad mes butume labai juo patenkinti. Anaiptol, mums daug naudingiau, kad laikraščiuose dalyvauja šalia profesionališkų laikraštininkų dar ir neprofesionališki, bet šiaip dalykų žinovai. To mus mokina santykiai anglų spaudoje. "Neprofesionališkų laikraštininkų skaičius" — sako Julius Duboc savo veikale — "Anglijoje yra nesulyginamai didesnis, nekaip pas mus Vokietijoj. Anglai mat turi savo literatiškus pasimėgimus, ir rašinėjimas laikraštin ten neturi tos lengvamaningo seklumo išžiuros, kuri pas mus nevieną gerą plunksną atgrasina, tai viena; antra, anglas čia lengviau mokinasi gerai savo aiškia ir griešta kalba išsireikšti, nekaip mes sava; trečia gi, — ir pinigiškai tas labai gerai apsimoka."

Griebiasi tat už laikraštijos visi guvesnieji protai iš tarpo oficierių, advokatų, gydytojų, dvasiškių, kad, sumenkėjus ineigoms savo užsiėmime, tariant profesijoje, turėjus sau gražų pašalinį uždarbėlį. Reikia dar pažiūrėti, kad tųjų spėkų dalyvavimas turėjo dar ir tą naudą, kad jis nemaža šviesos paskleidė ir tarp pačių profesionalių žemesnio sluogsnio laikraštininkų.

Nuolatinis ir išimtinai profesionališkų laikraštininkų kasdieninės spaudos vedymas leidžia visada tuloms ydoms įsivyrauti. Laikraštis lengvai nustoja gyvo susidurimo su visuomenės nuomonėmis, su tikra vieša opinija. Paprotis aprupinti visus ir moksliškus reikalus išimtinai redakcijos jiegomis gali išdirbti klaidingą visapusiškumą. Visapusiškas privalo buti laikraštininkas, visapusiškas toje prasmėje, kad užtektinai turėtų mokslo ir atsižymėtų tuo giliu žvilgiu, kuriuo pavieniame dalyke matoma abelnas, o atskiruose apsireiškimuose surandama jų gilus samtykis su didelėmis čielybėmis; bet ne taip visapusiškas, kad, ištikus reikalui, griebtųsi rašyti "apie tą ir apie viską', o gal dar ir "apie porą kitų dalykų". Toks visapusiškumas yra lygus vienpusiškumui ir paviršutiniškumui. Manymas, buk laikraštininkas turįs apie viską rašyti, yra visai klaidingas, dagi pavojingas. Gerai išsidirbęs savo užsiėmimuose laikraštininkas, pripratęs prie rimtos ir sąžiningos tverybės, tiesiai saugosis rašyti apie viską, o drąsų blaškymąsį po svetimus laukus skaitys už savęs ir savo skaitytojų įžeidimą. Herbert Spencer sako, kad "juo labiau išlavintas intelektas, juo daugiau žmogus turi mokslo, tuo labiau jis atkreips atydos į savo kompetenciją". Laikraštis, kuris savo redakcijos darbuose į tai neatžvelgia, to nepaiso, — papuola seklan diletantizman, kuris jau tiek iššaukė protestų iš moksliškųjų ir profesionališkų sluogsnių pusės. Ant laimės, Vokietijoje yra nemažas skaičius puikių laikraščių, kurių šie pastebėjimai visai neliečia. Jie turi užtektinai tikrai pašauktų darbininkų su profesionališku išauklėjimu. Bet kiekvienas naujagadynės laikraštijos žinovas pripažins, kad ypač smulkesnėj spaudoje santykiai tuo atžvilgiu yra nekokie. Čionai apsvarstinėja painius ukiškus santykius žmonės, kurie apie ekonomijos dalykus nieko patįs neišmano. Apie valstybinius arba įvairius teisių klausimus rašo žmonės, kuriems juridiško mąstymo metoda visai svetima; apie dalykus, kurių kritiškas apkalbėjimas be ypatingų toje srityj studijų atrodo negalimas, kaip muzika, dailė, literatura, rašo žmonės be jokio reikalingo tam specialio išauklėjimo.

Profesionališki laikraštininkai yra, iš vienos pusės, butinai reikalingi, kadangi naujagadynėj laikraštijoje yra daug vedimo budų, kurie reikalauja speciališko atsidavimo; bet, iš kitos pusės, jeigu neprivalo išimtinai viešpatauti profesionališki laikraštininkai, tai laikraščiai turi susirasti sau kuodaugiausia bendradarbių iš žmonių, nepriklausančių prie laikraštininkų profesijos, ir tokiuo budu palaikyti artimesnį kontaktą su gyvenimu; turi juos pasikviesti talkon, arba, dar geriau, patįs ne-laikraštininkai turėtų savaimi pasisiulyti bendradarbiauti.

Anglijoje beveik visi mokslo vyrai, augštieji valdininkai, teisėjai, profesionališki technikai skaito už pilietišką priedermę išreikštl savo nuomonę laikraštijoje, kuomet eina apie visuomenės labą; Francijoje beveik kiekvienas rimtas laikraštis turi kelis akademikus, kaipo nuolatinius bendradarbius. Dvasiški žmonių išrinktieji, jų vadovai, iš kurių tarpo tankiausiai atsiliepia pasiskundimo balsas ant kurių-ne-kurių laikraštijos silpnų pusių, neturi tiesos skųstis ir rugoti, kol patįs laikosi iš tolo ir aktiviškai nepriside da darbu prie taip svarbaus ir galingo žmonių švietimui ir auklėjimui įrankio.

Su profesionališkų laikraštininkų luomo išsiplėtojimu išdygo naujas klausimas, butent, kokią poziciją tas luomas turi užimti visuomenėje. Tas klausimas reikalauja rimto apsvarstymo. Tai, kad kiekvienas atskiras laikraštininkų profesijos sąnarys lygiai, kaip kad kiekvienas kitas žmogus, esti bendrapilietių apkainojamas sulyg jojo asmeniškos vertės; tai, kad doras laikraštininkas užsitarnauja visuomenės pagarbą, o ištvirkęs laikraštininkas panieką — aišku pats iš savęs. Bet čia einasi apie tai, ar laikraštininkas nesusitinka jau išanksto su kuriais-nors, priplaikiais jam, ar nepriplaikiais, prietarais? Ar priklausymas prie šios profesijos išanksto jau užtikrina naudingą poziciją, ar, priešingai, jis bus priverstas kovoti su neprielankia sau visuomenės opinija? Vokietijoje jau nuo senai laikraštininkai turi kovoti su neprilankiu sau publikos upu, su bandymais pažeminti jųjų profesijos visuomeniską vertę. Žinomas tai faktas ir jo negalime užginčyti, todėl turime pajieškoti to apsireiškimo priežasčių. Jos lengvai suprantamos. Visų-pirma, yra tai nekentimas tos galybės, kurią ingijo laikraštija, galybės, kurią daugelis skaito sau neparankia esant. Ta neapkanta atėjuno, kuris tapo galingu, labiausiai atsižymi tie, kurie patįs yra tos galybės reprezentantais. Bismarck'as kalba apie laikraštininkus, kaipo: "apie žmones, kurie prasilenkė su savo gyvenimo bėgiu." Jo yra ir kitas indomus sakinys: "didieji miestai, tai plytų ir laikraščių kruva." Tokie pasakymai yra typiški. Visuomenė noriai naudojasi spauda, moka tankiai ir artistiškai žaisti ant spaudos klaviaturos, bet neapkenčia paties to galingo įrankio, neapkenčia tos galybės bendradarbio ir bendravaldžio. Tuo tarpu negalima užginčyti milžiniško spaudos intėkmės ugio. Jau Napoleonas I, sako, išsitaręs, kad "keturi priešų laikraščiai galį padaryt daugiau blėdies, negu šimtas tukstančių žmonių lauke."

Vokietijoje mėgsta vadinti laikraštį, kuris uoliai užsiima kurstymu patrijotizmo, "penktuoju sandorininku". 1859 metais rašo Zedlitz iš Vienos Cotta'i: *"Allgemeine Zeitung* įstojo į pietinės Vokietijos galybių eiles."

Visuomeniškam laikraštininų stoviui pažeminti vpačiai prisidėjo žemesnieji reporteriai, nes didesnė visuomenės dalis turėjo tiktai su jais susidurimą ir sulyg jais išsidirbo nuomonę apie laikraštijos veikėjus. Aišku, kad tam taip nemaloniam, kartais dagi pažeminamam darbui nevisada galima rasti pirmeilinių darbininkų, ypač jeigu prisiminsime, kad tuos žmones jau pati profesija verčia žinių rinkti nesmagiose sąlygose, kaip nelaiminguose šeimynų atsitikimuose, nusibankrutijimuose, suėmimuose; priverčia įsilaužti šeimynos naman, kad ištyrus dalykų stovį. Publika, turbut, nemano apie tai, jeigu ji reikalauja tokių žinių iš savo laikraščio, jeigu ji jas su tokiu pasimėgimu skaito; ji tada tik pasipiktina, jei ją pačią nelaimė ištinka. Abelnai tečiaus laikraštininkų profesijai reporterijos hegemonija ant gero neišeina.

Pažymėtini yra santykiai Francijoje. Tenai laikraštija stovi angštame sąryšyje su vadovaujančiais visuomenėje rateliais. Laikraštininkai yra renkami į parlamentą, eksministrai vėl grįžta prie laikraštijos. Laikraščio *Temps* redaktoriais buvo tokie garsus asmens, kaip: Jules Ferry, Charles Floguet, Challemel-Lacour, Spuller, Adrien Hébrard, ir buvo laikai, kuomet buvo inėję net tradicijon, idant nors vienas *Tempso* bendradarbiaujas redaktorius turėtų ministerio portfelį. Bet ir čia nestoka skersakiavimo į laikraštininkų profesiją. Kuomet 1848 metais rotužėn susirinko provizoriškoji valdžia, pasirodė ten beatvykę ir trįs laikraštininkai: Marrast, Flocon ir Blanc. Laikraštininkų pasirodymas susirinkusiems buvo labai nemalonus, jie jautėsi lyg suvaržyti. — "Ko jie čia nori?" klausė Crémieux Lamartine'o, kuris abejutingai atsakė: "Nežinau". Galop Louis Blanc tarė: "Pradėkime tad, gerbiamieji!" ant to Arago šaltu tonu atsiliepė: "Taip, tamstėle, bet tik tada, kai iš čia pasišalinsite!" Galų gale buvo surastas išėjimas: visiems trims laikraštininkams pavesta sekretoriavimo darbas. Ir tai atsitiko revoliucijos metu, kuri ištikrųjų buvo Paryžiaus spaudos darbų vaisius!

(*Toliaus bus*).

—o—

PATARLĖS.

Kitą pamokyti ir kvailas pataiko,
Bet save mokyti — čia reik ne paiko

*

Nebuk per lėtas, dalies neteksi,
Nebuk per drasus, akis išdegsi

Pašnekėlių Kampelis.

Atsakymai iš pereito numerio.

Klausimai iš pereito numerio.

42. Iš kur ir kaip senai atsirado popiera; iš ko ją seniaus darė ir kaip ją dabar dirba?

43. Kodėl musės gali vaikščiot lubomis?

44. Iš kur ir kaip atsirado krasa (pačtas)?

45. Gegužės mėnuo baigiasi. Koks yra lietuvių padavimas apie gegutę?

46. Kokia tauta daugiausiai išleidžia pinigų "su dumais"?

Atsakymai.

42. Visų sutinkama su tuom, kad aigiptiečiai buvo pirmi, kurie prasimanė dirbti popierą iš papiruso. Papirusas yra tai augalas, šiek-tiek panašus į nendrę. Seniaus labai daug jo augo upės Niliaus pakraščiais, bet dabar, sako, visai jo Aigipte jau nėra. Šitą augalą senovės aigiptiečiai vadino "papu", gi graikai jį vadino "papyrus"; iš čia paeina ir musiškis žodis "popiera", arba 'popieras". Garsus graikų historikas Herodotas, pramintas historijos tėvu, pavadino šitą augalą "byblius", iš ko pasidarė graikiškas žodis "biblion" (knyga) ir dabartinis žodis "biblija".

Senovės meksikonai dirbo popierą iš agavos, — augalo labai panašaus senoviškam aigiptiečių popirusui. Šita popiera, kaip parodo rastos jo liekanos, gerai ima juodylą ir spalvas. Chiniečiai pirmi surado budą daryti popierą iš audimo valaknų. Sakoma, kad jiems tas buvo žinoma jau Kristaus laikais. Vėliaus, 7-me šimtmetyj arabai, išmoko nuo chiniečių dirbti popierą iš medvilnės (bovelnos); pirma popieros dirbtuvė buvo įtaisyta mieste Samarkande apie 706 metus. Iš čia išdirbystė parėjo į Ispaniją, kur maurai buk dirbę popierą iš kanapių ir linų.

Kas ir kada panaudojo pirmu sykiu dirbimui popieros lininės drobės skudurus,—tas tikrai neyra žinoma. Geriausią apie tai žinią paduoda arabų daktaro, Abdollatiph'o, užrašai, kuriuose jis sako, kad, atlankęs Aigiptą 1200 metais, rado, kad "iš rastų katakombuose audimų, kuriais buvo mumijos įvyniotos, darydavo drabužius, arba juos parduodavo popieros darymui." Kadangi šiądien žinoma, be mažiausios abejonės, kad mumijos vyniota lininėse paklotėse, tai iš viršminėto arabų daktaro paminėjimo matyt, kad jau nuo labai senai vartota lininius skudurus popieros išdirbimui.

Europoj pradėta dirbti popierą iš lininių skudurų apie pradžią 13-to šimtmečio. Tą parodo dokumentas, rastas Goss vienuolyne, Augštesnėjėj Styrijoj, kuris buk buvęs Frederiko II-jo, Romėnų Imperatoriaus, ediktas. Popiera padaryta iš linų, o parašas padėtas 1242 m. Kurioj Europos šalyj pirmiausiai pradėta dirbti lininę popierą, ištikro nežinia. Sakoma, kad pirmiausiai ji pasirodė Ispanijoj, o iš ten persikėlė Francuzijon ir Hollandijon, — vėliaus Anglijon. Šiądien popiera dirbama iš lininių ir medvilnės skudurų, iš senų popiergalių, iš šiaudų ir tulos rušies žolių, iš medžio, nendrių ir kitų panašių augalų.

Tokią medžiagą virina patol, pakol nepasidaro iš jos visai skysta košė, kurią tam tyčia intaisyti pressai išlygina plonais lapais.

—o—

43. Jau nuo senai laužyta sau galvas išrišimui klausimo, kodėl musės vaikščioja lubomis ir sienomis, nuo jų nenukrisdamos. Ilgą laiką manyta, kad musių kojose yra apvali tuštuma, ir oro spaudimas ją palaiko prie lubų (žiurėk šios teisės platesnį paaiškinimą kitame straipsnyj, "Kodėl negalima lentos nuo stalo numušti"). Tas vienok buvo klaidinga nuomonė..

Tyrinėjimai parodė, kad musių kojos baigiasi plaukuotomis paduškaitėmis. Šitie plaukai, susekta, išleidžia ypatingą skystimą ir todėl pradėta manyt, kad bene tas skystimas yra limpantis, klijinis, ir todėl jis palaiko muses prie lubų. Vienok apie 25 metus atgal nuosekluys Dr. Rombout'o tyrinėjimai parodė, kad tokia nauja teorija yra tik iš dalies teisinga, nes nors ištikro plaukai išleidžia tulą aliejinį skystimą, tai vienok tas skystimas neyra limpantis ir nesukietėja, jį džiovinant. D-ras Rombouts darodė, kad musės vaikščioja ir kabo ant lubų ir ant slidžių paviršių (kaip, pavyzdin, ant stiklo), ačiu žinomai fizikos teisei, sulyg kurios tarp kietų ir skystų molekulų* yra prisitraukimo jiega. Minėtas daktaras padarė visą eilę labai sunkių, bet akyvų išskaitliavimų. Sverdamas mažus plaukus, sumieruodamas plaukų diametrus ir pavilgius nukirptą plauko galą aliejun arba vandenin, jis užtėmyjo, kad tokis plaukas prilimpa prie stiklo, jo dasilytėjus. Tolimesni išskaitliavimai parodė, kad prisitraukimo jiega yra taip žymi, kad ji galėtų išlaikyti muse net keturis sykius didesnę. Teisybė, musės kojos plaukai yra labai-labai maži, bet jeigu pamysime, kad kiekviena musė ant savo kojų turi apie 10, ar 12 tukstančių tokių mažų plaukelių, tai bus visai neįstabu, kad toji pritraukimo jiega yra užtektinai didelė.

Jeigu dabar, priėmę šitą teoriją, toliaus sanprotausime, tai priėisime prie tokio išvedimo, kad labai sunku butų musiai vaikščioti paviršė šlapio stiklo, nes tada nebutų pritraukimo tarp molekulų skystimo musės kojų ir šlapio stiklo (pritraukimas yra tik tarpe kietų ir skystų molekulų). Kiekvienas gali persitikrinti, kad taip ištiesų ir yra: musė beveik visai negali lipti šlapiu ar dregnu stiklu. Tankiai mes matome musę, kaip ji kojomis neva pati save valo. Ji valo ne savo kuną, bet savo kojas nuo dulkių, kad plaukai lengviau ir geriau leistų skystimą, reikalingą laipiojimui.

—o—

44. Pradžia krasos, arba pačto siekia gilios senovės. Romėnai buvo pirmi, kurie davė jai pradžią. Senovės romėnai, vesdami begalines kares, prasimanė padaryt stotis, kuriose visados laukė tam tikras žmogus-žinianešys. Pirmasai žinianešys, sakysim, iš Romos danešdavo žinią iki pirmos stoties, iš ten naujas pasiuntinys nešė iki antrai ir t. t. Vienok tais laikais šita krasa nebuvo naudojama privatiniems laiškams, bet tik karo paliepimams. Pirma krasa nešiojimui laiškų buvo įtaisyta tarp miestų galingos viduramžių pramonijos draugijos, vadinamos Hanzos miesto ryšiu, apie pradžią 12-to šimtmečio. Apie tą patį laiką įtaisyta liniją krasos stočių tarp Austrijos ir Lombardijos (Italijoj), laikuose Maksimiliano Imperatoriaus. Kita linija čėjo nuo Vienos (Austrijoj) iki Bruselio (Belgijoj). Tai buvo gal seniausios pačto linijos Europoj. Anglijoj krasa pasirodė laikuose Henriko III viešpatavimo, Rusioj — 12-me šimtmetyj, t. y. tuom pačiu laiku, kaip ir Hanzos ryšyj, nes garsus senovės miestas Naugardas prigulėjo prie Hanzos ryšio.

Amerikoj pirma valdiška krasa pasirodė Massachusetts valstijoj 1639 metais. 1762 metais įtaisyta krasos linija tarp New Yorko ir Bostono. Laiškai čėjo tik sykį į mėnesį. Laiškus, kurie ateidavo Amerikon iš Europos, reikėdavo atsiimti čia pat ant laivo. Likusius laiškus atiduodavo laivo kapitonas pakraščio kavinėn, kur juos laikydavo, pakol adresatas jų neatsiėmė.

Pirmos Suv. Valstijų kongresas įtaisė generališkąjį krasos Departamentą. Garsus Benijaminas Franklynas buvo pirmu vyriausiu Pačtorium.

—o—

45. Labai yra akyvi senovės lietuvių padavimai apie daugumą gyvulių ir paukščių. Gegutė yra ir iki šiolei skaitoma simboliu nelaimingųjų. Apie ją toks yra senovės padavimas.

Buvo kadaisi duktė turtingo lietuvių bajoro, turėjusi tris narsus brolelius. Labai ji savo brolužius mylėdavo; jos užsiėmimu buvo apie juos dumoti, jų norus atspėti. Kiauras dieneles praleisdavo, jiems juostas beaudžiant, čeprokus beišsiuvinėjant. Broliai irgi karštai ją mylėjo ir tas buvo geriausiu jai atlyginimu. Taigi gyveno ji savo brolelių gyvenimu: jų džiaugsmas — buvo jos džiaugsmu, jų liudimas — buvo jos nuliudymu.

Bet štai trimito balsas pertraukė jų ramų gyvenimą ir pašaukė visus lietuvius karo garbės laukan. Narsus žemaičių kunigaikštis, Keistutis, išvedė savo drąsius pulkus nuraminimui veidmainingų kryžeivių, kurie be paliovos užpuldinėjo ir griobė musų kraštą, neva tai krikščionybę platindami. Balsas žemaitiško trimito pasiekė ir šitų trijų brolių. Išjojo karan. Su ašaromis akyse lydėjo juos sesutė ir, kaip tikrai lietuvaitei prideri, velyjo Lietuvos priešus pergalėti.

Pasibaigė karas, sumušti kryžeiviai skubinosi išsinešdinti atgal už Nemuno, nubukinti ant kryžeivių sprando lietuviški kardai vėl įlindo makštysna ilsėtis. Grįžo namo lietuviai, priešą pergalėję. Bet kur-gi pasidėjo musų trįs jauni berneliai? Bereikalingai jieško musų mergelė ašaruota akimi savo brolelių tarpe grįztančių pergalėtojų; — jie krito mušyje už savo tėvynės garbę ir liuosybę. Tik jų arkliai parbėgo namo, be savo raitelių.

Nuliudusi mergelė, netekus savo brolelių, apleido tėvo namus, kur kiekvienas kampelis primindavo jai mylimus brolius. Nučėjo girion, kad ten, toli nuo visų, užbaigti savo vargingą gyvenimą.

Ilgai ji klajojo giriose, kiauras dieneles beverkdama, kiauras nakteles bedrebdama. Pagailo dievams nelaimingos mergelės, taigi vyriausis dievas permainė ją į raibą gegutę. Ir nuo to laiko, kas metai pavasarį tada, kada jos broleliai už tėvynę žuvo, nelaimingoji sesutė gegutės pavydalė, liudnu kukavimu apgaili, apverkia savo brolius.

Toks yra senovės gražus lietuvių padavimas apie gegutę ir todėl nedyvai, kad lietuviai labai myli ją ir gerbia.

—o—

46. Daugiausiai pinigų praleidžia "su dumais", — vadinas, rukydami, Holandijoj, bet nemažai ruko ir Amerikoj, Anglijoj, Belgijoj ir Prusuose. Trečią vietą užima: norvegai, švedai, kanadiečiai ir francuzai. Mažiausiai ruko Ispanijoj, nors ten yra geriausi cigarai ir Portugalijoj. Rusijoj 1910 metuose surukyta 16 milijardų cigaretų. Už tai akčyžios įždas gavo 35 milijonus rublių, taigi penktą dalį išdirbinių vertės. Tokiu budu išrukyta už 175 milijonus rublių. Tabokos Rusijoj suvartota 300 tukstančių pudų. Taigi aišku, jog net valdžios nuvargintoj Rusijoj su dumais daug milijonų rublių išgaravo oran.

KLAUSIMAI.

41. Kas pirmas išmokino žmones kepti duoną?

48. Kaip senai yra žinomi automobiliai?

49. Kas pirmas pertiesė telegrafą skersai Atlantiko vandenyną iš Europos Amerikon?

50. Kas tai yra krematorijos ir kokiu budu jose deginama žmonių lavonus?

51. Iš kur paeina žodis "humoras" ir ką jis reiškia?

* Molekulomis vadinasi mažiausios nedalinamos medžiagos dalelės.

VIETINĖS ŽINIOS.

Pradėjo statyt naują lietuvišką svetainę. Sekantį rudenį Chicagos lietuviai turės didžiausią ir gražiausią lietuvišką svetainę. Pereitą panedėlį pradėtą kasti ant Halsted st., tarp 31-os ir 32-os gatvių fundamentas naujai lietuviškai "Lithuania" svetainei. "Lithuania" svetainė statoma p. A. Olševskio, "Lietuvos" leidėjo, ir abelna suma iškaščių sieks apie $100.000. Žadama darbą užbaigti iki atidarymui rudeninio sezono spalio mėnesyj. Kiek mums teko patyrti iš priruoštų ir užtvirtintų planų, "Lithuana" svetainė, galima drasiai pasakyt, bus didžiausia ir gražiausia svetainė netik visame Bridgeporte, bet ir visose artimose apielinkėse.

Visi įtaisymai, kaip scenerijos, taip ir kitose svetainės dalyse, bus sulyg naujausių technikos reikalavimų. Apart didėsės svetainės baliams rengti ir teatrams lošti, bus dar keletas mažesnių salių mažesniems perstatymams, vakarams, susirinkimam, bankietams etc.

Jaunuomenei bus įtaisytos "bowling alleys" bolėmis risti ir kiti žaislai.

Didžiojoj teatralinėj svetainėj priimta atydon akustikos reikalavimai (ko nėra nė vienoj kitoj svetainėj, apart didžmiesčio teatrų), kad balsas nuo scenos lengvai skristų po salę, — lubos todėl bus guobtos. Scenos reikalavimai taipgi priimta, kiek galima, atydon. Tarp kitko padaryta balansuotas scenerijos permainas.

Namas turės gana gražią išlaukinę išvaizdą ir bus 3 augštų.

Numirė, 23-čio gegužės, 2 val. iš ryto numirė Algirdas Olševskutis, sunus "Lietuvos" leidėjo. A. a. Algirdas buvo linksmas, vikrus ir gabus vaikinas; užpereitą penedėlį pradėjo sirguliuoti ir po dviejų dienų numirė. Sako, širdies liga buvo mirties priežastim.

Šiuomi, vardan Sąjungos Liet. Pardavėjų, tariu širdingą ačiu visiems tiems, kurie dalyvavo 19-to gegužio musų 5-metin. sukaktuvių apvaikščiojime, minėtinai: L. J. Ratelio nariams, J. J. Zolp, J. Geštautui, F. K. Strzyneckiui, Fr. Misiui, Fr. Jokučiui, A. Lauraičiui, A. Gurskiui, J. Ch...., W. Brusokui, panelei P. Krikščiokiutei, p. Sarpaliui, K. Gugiui ir kitiems.

Pr. Eismontas.
Vakaro vedėjas ir Sąjungos pirmininkas.

Chicagos delegatai. Chicagos delegatai į S.L.A. ir T.M.D. Seimus, atsibusiančius ateinančią sąvaitę Brooklyne, N. Y. rengiasi prie kelionės. P-as Stasys Tananevičia, iš 36-tos kuopos, jau išvažiavo pereitą utarninką peržiurėjimui Centro knygų; p-as V. Valiukas, atstovas 129 kuopos nuo 18 gatvės, išvažiuoja pėtnyčios vakare, p-nas Bračulis iš 36-os kuopos išvažiuos subatos vakare.

APGARSINIMAI.

PUIKI VIETA ANT RANDOS.

Naujas namas ir 5 akrai žemės pigiai ant randos ar pardavimo. Chicagos priemiestyj, ant 109-tos gatvės ir Kedzie ave., prie miestelio Greenwood Park, netoli Šv. Kazimiero lietuviškų kapinių. Iš čia galima važiuoti Chicagon strytkariais už 5 centus, arba geležinkeliu, kurio stotis tik du bloku atstu. Sveikas oras, graži vieta ir ant 5 akrų žemės, galima laikyti karvę, vištas ar kiaules ir išrinkti iš to daugiau, negu randa kaštuoja, arba galima užsodyti žemę bulvėmis, daržovėmis, ar kitais javais ir išrinkti savo randos pinigus. Dabar laikas žemę dirbti, taigi pasiskubinkite. Atsišaukite į

A. OLŠEVSKIO BANKĄ,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

SAVO LOCNAS SKOLININKAS.

Kiekvienas turi tulas pridermes. Kiekvienas yra kąnors kaltas savo tautai, visuomėnei, savo šeimynai ir kiekvienas yra daug kaltas savo kunui ir protui. Todėl kiekvienas privalo užlaikyt savo kuną grynai ir stipriai ir saugoti jį. Prie pirmo ženklo indispozicijos, reik todėl pamyti savo sulyg kuno pridermę ir daryti viską, kad sugrąžinus kunui pilną sveikatą. Jeigu šita indispozicija paeina nuo pilvo, reik tuojaus vartoti Trinerio Amerikonišką Kartaus Vyno Eliksirą. Jis išvalys ir sustiprins kuną, priduos jam energijos ir leis atlikti darbą. Jis sureguliuos grumuliavimą, apvalys kraują, suteiks naują stiprumą nervams ir pataisys kraujo cirkuliaciją. Jis privers kepenas atsakančiai dirbti, ir pataisys blogą užsisenėjusį grumuliavimą. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugijų Reikalai.

U R A ! U R A !

Visi nuo didžiausio iki mažiausiam ant PIKNIKO, kurį parengia Dr-stė Apveizdos Dievo, nuo Bridgeporto, ned., birželio 2 d., 1912 m., Leafy, Grove, Betania, Ill.

Važiuodami iš visų pusių miesto turite persėsti ant Archer Limits karų ir važiuoti iki stoties, o nuo ten paimkit Joliet karus, kurie davėž iki pat daržui.

Daržas randasi netoli Lietuviškų Tautiškų kapinių. Daržas yra labai puikus apaugęs dideliais lapotais medžiais ir kiekvienas po šaltai žemai galės pasilinksminti ir tyru oru atsikvėpti. Bus tai pirmutinis Piknikas šiemet. Tikietus galėsite gauti žemiaus paženklintose vietose. Kas pirks tikietą iš anksto gaus už 25c. su kuriuom tai tikietu galėsit ant Joliet karų nuvažiuoti ir sugrįžti ir į daržą jeiti, o katras neturės tikieto, turės užsimokėti 20c. ant Joliet karų, ir eidamas į daržą turės pirkti tikietą mokėdamas dar 25c. Per tai pasiskubinkit nuslpirkti tikietus. Jeigu butų lietinga diena, Piknikas bus atdėtas ant kitos dienos ir tas pats tikietas bus geras.

Tikietus galima gauti sekančiose vietose: Ant *South Side* pas Joną Žilvitį, 841 W. 33rd st.; Jurgį Artišauską, 3253 S. Halsted st.; Stan. Leščinskį, 3400 Auburn ave.; Ant. Liekį, 3301 S. Morgan st. Ant *Wes Side* pas J. Kovarskį, 2458 Western ave.; M. Mieldažį, 2242 W. 23rd Pll; J. Mikalajuną, 2334 Leavitt st. Ant *Town of Lake* pas A. J. Bieržinskį, 4600 So. Paulina st.; Joseph J. Elias, 4600 S. Wood st.; John Shatunas, 4528 So. Paulina st.

Kviečia visus kuoskaitlingiausiai atsilankyti *Komitetas.*

DIDELIS METINIS PIKNIKAS

parengtas Dr-stės Šv. Antano iš Padvos, atsibus nedėlioje, 2 d. birželio (June), 1912, Bergmann's Grove, Riverside, Ill. Prasidės 9-tą valandą iš ryto. Inženga 25c porai.

Maloniai užkviečiam visus lietuvius ir leituvaites ant musų viršminėto didelio metinio pikniko, kuris bus vienas iš puikiausių lietuviškų piknikų. Bus visokių skanių gėrymų, gardžių valgymų ir bus puiki muzykė.

Komitetas.

DIDELIS IR IŠKILMINGAS 4 PIKNIKAS!

parengtas Draugystės "Vienybės", atsibus nedėlioje, 9 d. birželio (June), 1912 m., Bergmann's Grove (daržė), Riverside, Ill. Prasidės 9-tą valandą iš ryto. Inženga 25c porai.

Uprašome visus lietuvius ir lietuvaites, be jokio skirtumo ant žalios žolės pasivalioti ir linksmai laiką praleisti. Bus šalto alaus ir kitokių gardžių gėrymų, cigarai net iš Turkijos pargabenti. Teipgi bus ir kitokių visokių zabovų, o muzikantai, tai bus partraukti nuo Dunojaus tilto.

Draugystė "Vienybė" yra pasirengus ko gražiau svečius priimti ir su jais susivienyti. Kviečia *Komitetas.*

ADOMO BENEVIČIAUS DARŽAS.

Duodu žinoti visoms draugijoms ir jų komitetams, kad aš apėmiau P. Kaveckio vietą su daržu pikninkų, taigi kas turitė daržą paėmę, meldžiu vieną sanvaitę pributi pirma pikninko, dėl susitarimo, kad neišeitų, koki nesusipratimai. Teipogi užprašau guodotinas Draugijas ir ant toliau laikyti pikninkus mano daržė, o aš stengsiuosiu patarnauti kuogeriausia, teipogi daržas yra žymei pagerytas. Su gadone

ADOMAS BENEVIČE,
658 W. 123 st., cor. Union ave.

Pajieškojimai.

KAS ŽINO, LAI PRANEŠA.

1897 m. atvažiavo Amerikon Oskaras Landsmonas, paeinąs iš Eržvilkų miestello, Raseinių pavieto, Kauno gub. 1901 ir 1902 metais gyveno Chicagoj su švogeriu Adolfu Šlefendorfu, kuris tuom laiku laikė saliuną; paskiaus, rodosi, apie 1902 metus išvažiavo į Westville, Ill., kasyklose. Motina jo be galo rupinasi juom ir nežino, ar jis dar gyvas, ar ne. Kas žino kąnors apie jį, lai buna malonus pranešti, paminėdamas "Lietuvos" apgarsinimą, tokiu adresu:

Karol Landsman,
Polangen, Kurland. gub.
Hotelis "Libava", Russia.

Pajieškau savo tikrą tėvą Rapolą Jankantą, Kauno gub., Raseinių pav., Skaudvilės vol., Stulgių par., Pikelių sodos; 11 metų Amerikoj, girdėjau buk kur esas apie New Yorką. Meldžiu jo paties atsišaukti, arba kas apie jį žino. Malonėkite pranešti šiuo adresu:

Kazimieras Jankantas,
858 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dviejų susiedų: Juozapo Mirono, kuris girdėjau, laiko saliuną Rochesteryj, N. Y. ir Vinco Paplauskio, kuris gyvena New Britain, Conn. Abu iš Kauno gub., Šiaulių pavieto, Lukių par. ir miestelio. Atsišaukit pas:

A. Siratavičia,
P. O. Box 207, Harrisburg, Ill.

Pajieškau savo vyro Dominiko Juraškos, (pasivadinęs savę Thomas Miller), paeina Kauno gub., Šiaulių pavieto, Žvingių parap., Keberkščių sodos, 4 mėnesiai atgal išvažiavo į Danville, Ill., vėliaus buvo E. St. Louis, Ill. Jis pats ar kas jį žino duoti žinią antrašu:

Cecilia Juraškienė,
4405 S. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Pajieškau pusbrolio Vilimo Zagorskio iš Vilniaus gub., Trakų pav., Varėnos filijos, Kirklonių kaimo. Prašom atsišaukti pas:

S. Daugirdas,
415 Island ave., Rockford, Ill.

Pajieškau tetos Magdės Jurgelionienės, po tėvų Čibirkiutės, Suvalkų gub., Mariampolės pav., Gudelių gminio kaimo Pašiekštupio, Skraudžių parapijos ir Agotos Čelkienės, po tėvų Jankauckiutės, Subačiškių kaimo, Skraudžių parapijos. Atsišaukit pas:

Mr. Andrius Žukauckas,
P. O. Box 7, Reinerton, Pa.

Pajieškau savo kumo Juozo Rusiacko, ir Igno Grudincko, pirma gyveno Haydock Anglijoj. Jis pats ar kas kitas meldžiu susirasytie šiuom antrašu:

Jo.s H. Alikonis,
909 E. Court ave., Des Moines, Iowa.

Pajieškau savo sesers Leonoros Antanavičiutės, iš Navardenų Varnių parapijos. Tik-ką pribuvo iš Lietuvos ir rašė pas manę laišką, iš Chicagos, bet nepadavė savo antrašo, dėlto negaliu surasti. Meldžiu duoti žinią antrašu:

Antanas Antanaviče,
Box 135, Round Lake, Ill.

Pajieškau Izidoriaus Orlovskio buvęs kiek laiko atgal Philadelphia, Pa. Meldžiu atsišaukti ant šio adreso:

Adolph Gudavicze,
P. O. Box 236, Steger, Ill.

Pajieškau savo brolio Jono Nakvoso paeina Kauno gub., Panevėžio pav., Pniovo valsčiaus, Oželių sod. 15 m. kaip Amerikoje. Jis pats ar kas jį žino meldžių duoti žinią antrašu:

Petras Kakvosas,
2323 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Aleksandro Viskonto ir Kazimeiro Pociaus. Abudu gyvena Chicagoj. Pamečiau Lietuvoj jų adresus, o dabar, atvažiavęs Amerikon, norėčiau su jais susieiti. Meldžiu konors atsišaukti:

Jonas Maksvitis,
170 — 116 st., Kensington, Ill.

Pajieškau pusbrolio Motiejaus Arlauskio, Vilniaus gub., Trakų pav., Valkininkų vals., Juodukalvių sodžiaus; ilgai buvo mainose Witkerbėj. Atvažiavau iš Buenos Aires, iš Pietinės Amerikos, su savo pačia Levusiute ir sunum Staseliu. Išgyvenom 8 metus, o dabar jį pabėgo gal pas, mano pusbrolį, o gal su kitu. Atsišauk Levusiute, aš pasiųsiu tau $100 ir Staseliui teipgi šimtą dolierių. Jeigu man kas prisiųstų jų adresą, tam duosius 20. Atsišaukit tokiu antrašu:

Mike Adlis,
499 — 4th st., San Francisco, Cal.

Pajieškau draugo Prano Baltrušaičio, švogerio Jono Moskevičiaus ir savo draugės Onos Puidokienės. Meldžiu atsišaukti tokiu antrašu:

Mr. John Puidokas,
Livingston, Ill.

Pajieškau savo sesers Jievos Uleskutės iš Suvalkų gub., Mariampolės pav., Pagirmonių gmino, Pamoterio kaimo, Pakuonio parapijos; 9 metai Amerikoj. Pribuvau Amerikon 7 gegužės šių metų; ji gyveno pirmiaus Philadelphijoj. Busiu labai dėkinga, jeigu man apie ją kas pranešt tokiu adresu:

Miss Marijona Ulecklutė,
Throop, Pa.

Pajieškau atskiro kambario ir su pavalgymu prie geros blaivos šeimynos be skirtumo — pas lietuvius ar vokiečius. Meldžiu atsišaukti pas:

Thomas J. Abraitis,
2335 So. Leavitt st., Chicago, Ill.

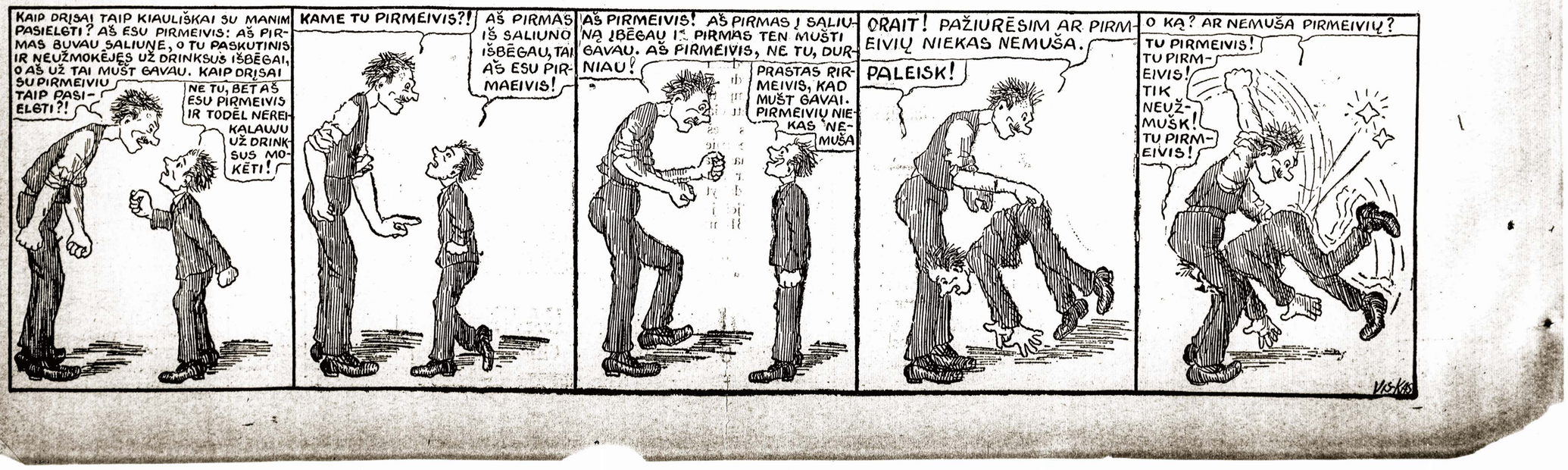
Reikalavimai.

Reikalingi agentai, geram vyrui mokėsim gerą algą ir duosim gerą propoziciją. Atsišaukit tik laišku:

Chas. Urnich,
154 W. Randolph st., Chicago, Ill

Reikalinga patyrusi pardavėja žakietų krautuvėj. Turi kalbėt lietuviškai ir lenkiškai THE PALACE CLOAK STORE, 4746 S. Ashland ave.

KLAUSIMAS: KURIS IŠ JŲ PIRMEIVIS?

DARBININKAI REIKALINGI.

Reikalaujame agentų įvairiose Suv. Valstijų ir Kanados šalyse, pardavinėjimui musų auksinių, sidabrinių ir nikelio laikrodėlių, lenciugėlių mainieriams, farmeriams, fabrikų darbininkams ir t. t. Ant lengvo išmokėjimo po $1 ar $2 į mėnesį. Mokame geras savaitines algas. Paminėkit, rašydami, savo dabartinį užsiėmimą ir kiek algos dabar gaunat. Tik blaivus ir sąžiniški vyrai teatsišaukia.

North American Sales Company,
Box 954 — Dept. 71, New York, N. Y.

Reikalauju pusininko, arba gero darbininko į duonkepystės biznį, o jeigu atsitiktų visa biznį su namais parduočia arba išrandavočia. Biznis yra geroje vietoje, gražiame miestelyje Auroroje, kurs yra apgyventas lenkais ir lietuviais. Atsišaukite: 698 Oliver ave., Aurora, Ill.

$15 ALGOS PER SAVAITĘ.

Reikalaunam asistentų ir vertėjų, kurie kalba lietuviškai, važinėti iš miesto miestan su musų amerikoniškais agentais ir pardavinėti musų aukso, sidabro ir nikelio laikrodėlius ir lenciugėlius ant mėnesinių išmokėjimų po $1.00 ar $2.00 į mėnesį visiems — fabrikų darbininkams, mainieriams ir farmeriams. Tik sąžiniški ir blaivus vyrai teatsišaukia.

NORTH AMERICAN SALES CO.
4—a, Box 954 — Dept. 71, New York.

Ant Pardavimo.

GARY, INDIANA LOTAI.

Nepirk niekur, pakol nepasimatysi su mumis. Mes esame **Generališkame Real Estate Biznyje** per daugelį metų ir visą laiką apsigyvenę Chicagoje. Mes parduodame Lotus ir Namus po visą miestą Gary. Mes statome namus po orderio ir skolinam pinigus ant properčių tiktai. Farmas parduodame visur. Išsiurinamo nuo ugnies ir nelaimės. Išduodame ir tvirtiname visokius dokumentus. Informacijos ir **Gary, Ind.** žemlapis dovanai.

CHAS. URNICH & Co. įkurta 1902.
Room 25 Metropolitan Block.
154 RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.
CHARLES URNICH, Lietuvių Notarijušas. Tel. Franklin 2200.

TĖMYKIT!

Čia rasi darbo, kiek nori.

Parsiduoda lotas ir dirbtuvė (kalvė) su visais įrankiais visai pigiai. Geras kalvis gali čia labai puikiai pragyvent ir pinigų susidėt. Pardavimo priežastis — savininkas atsiskyrė su šia pasaule. Norėdami daugiau žinių gauti, kreipkitės šiuo adresu:

G. Swingart Co.,
46 Wellston, Mich.

Geras planas už $85.00, naujausio stiliaus mahoganinio medžio, puikiam stovyje. Turi mandolinos pridėčką labai dailaus balso, prekiavo $350.00, kada pirkom. Reikalaudamas pinigų, turiu parduot. Užeikit vakarais arba bile laiku nedėldieniais: W. C. Newman, arti Parnell av., 542 West 60th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda, **žemiaus prekės, ant 3213 Wallace st., 2 augštų namas, štoras ir 3 flatai. Kitas po num. 3215 teipgi 2 augštų su 2 pagyvenimais po 6 kambarius. Abudu parduosius greitai už $3900. Randos atneša $53. Mrs. E. Heine, 6635 May st.**

Parsiduoda Š. Vak. kampas 33 ir Parnell ave. su namais 55×135 pėdų — incumbrance 25 šimtai 5 procentais, atneš 16% pelno. Savininkas 317 Albany ave., netoli Jackson Blvd., 1-mas flatas.

Parsiduoda barzdaskutykla su 3 kėdėmis. Turiu parduot iš priežasties užsiėmimo kitu biznių. Gera vieta geram barberiui. Randos $30. su kambariais viršui barzdaskutyklos. J. Soleski, 603 W. 31 st.

Gera proga jaunavedžiam nupirkti pigiai fornįčius-baldus ir sykiu paimti randa. 5 gražus kambarfai, tik už 11 dol. ant mėnesio, turi buti trumpam laikė parduoti, nes išvažiuoju į Lietuvą; P. Juška, 2058 W. 22 st., kertė Hoyne ave., 3 lubos užpakalyje.

YRA GERA PROGA BIZNIUI...

Parsiduoda *Leafy Grove* saliunas, prie pat naujų *Liet. Tautiškų Kapinių*, kur vasarą yra laikomi piknykai. Tukstančiai žmonių suvažiuoja kasnedėlį ant piknykų ir saliunas daro milžiną biznį. Kapinės atsidarys šį pavasarį, nuo ko teipgi saliuno pelnas pasididins. Atsišaukite pas savininką

PAUL B. HEIDEN,
Leafy Grove, Summit, Ill.

Imkitė Archer ave. strytkarius iki galui, paskui Chicago Joliet Electric karą iki Leafy Grove.

Iš priežasties pirkimo farmos parsiduoda kampinis saliunas (karčiama) už prieinamą kainą. Biznis eina gerai, nes randasi ant kampo, kur suseina iš visų pusių karai ir tirštai lietuvių ir kitų tautų apgyventoj vietoj, teipgi daug dirbtuvių toj vietoj yra. Arčiaus dažinoti kreiptis adresu: 2300 So. Halsted st.

Kas apsilankysit į Gary ir norėsit budavot sau namus, kreipkitės prie savo tautiečio, kurs suteiks jums prieteliškas rodas ir pabudavos kuogeriausia. Kontrakterius gyvena savam name:

Jonas Misunas,
16 ave. 1600 Adams st., Gary, Ind.

Parsiduoda ant 23 Place, arti Oakley ave., prieš lietuvišką bažnyčią, 3 augštų murinis namas, 3 pagyvenimai po 6 ir 7 kambarius, maudynės, gazas, labai geram padėjime, metinė randa $600.00, kaina $5600.00. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant 23 street arti Oakley ave., 2 pagyvenimų murinis namas, po 4 ir 5 kambarius, ir dykas lotas, šale, prisodintas puikiais medėliais, metinė randa $275.00, kaina už viską kartu $3500.00. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką. 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda: Namas ir lotas, turiu išvažiuot, parsiduos labai pigiai. Atsišaukit į beizmentą 3713 Wallace st

---

Parsiduoda ant 23 street arti Oakley ave., 3 augštų murinis namas, 3 pagyvenimai po 4 kambarius, maudynės, gazas, augšta pastogė dziauti drapanom ir teip abelnam susidėjimui, skalinis stogas, metinė randa $468.00, kaina $4500.00. Kreipkitės į Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant Oakley ave. arti 23 Place, 4 aukštų murinis namas, 4 pagyvenimai po 6 kambarius, kogegiausiam padėjime, gatvė iščementuota ir užmokėta, namas vertas $8000.00, metinė randa $720.00, kaina tik $6500.00, lengvos išlygos. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką, 2334 S. Oakley ave., Chicago, Ill.

Parsiduoda ant 23 street ir 22 Place, terp Western ir Oakley ave., platus ir ilgi lotai už numažintą kainą, ant labai lengvų išlygų, $100.00, ant syk, o paskui po $10.00 ant mėnesio. Kreipkitės į J. Bagdžiuno Banką, 2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.

PARDUODU FARMAS.

Lietuvių kolionijoje Mason ir Lake apskričiuose, Michigan valstijoj, kur jau 105 lietuviai turi nusipirkę farmas. Ten turiu dar daug geros neišdirbtos žemės plotų parduoti. Taipjau turiu gyvenamų farmų su triobomis ir sodnais. Žemė kuogeriausia, su moliu, juodžemiu ir smėliu maišyta. Parduodu lengvomis sąlygomis ir pigiai, norintiems lengvais išmokėjimais. Rašykite tuojau, prisiųsiu dykai savo žemių žemlapį ir informacijų knygelę.

ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Parsiduoda Rakandai (furniture) ant 7 kambarių labai gerai vietoj laikymui burdingierių; galima laikyt iki 10 vyrų, o namas yra kompaniconas. Parsiduos pigiai. Atsišaukit pas: 1976 Canalport ave., arti Union ant 2 lubų.

Pardavimui saliunas, gerai darantis pinigą. Išvažiuoju iš miesto. 1020 So. Canal st.

Pigiai parsiduoda, arba ant randos duonkepinyčia, (Baker Shop) su arkliais, vežimais ir visomis prietaisomis. Biznis jau 5 metai senas, miestelyje Chicago Heights, kureme daugybė lietuvių gyvena. Savininkas išvažiuoja Europon. Atsisaukite pas: Vincentas Meškis, 1215 — 5th avenue, Chicago Heights, Ill.

Parsiduoda: gera bizniška nuosavybė 570 W. 18-th st.; S.-R. kampas Jefferson st. ir biznis. Atsišaukit į antrą flatą ten pat.

Saliunas geroj, lietuvių apgyventoj vietoj bus labai pigiai paranduotas. Biznis gerai išdirbtas per 19 metų. Priežastis pardavimo — savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Norėdami pigiai nupirkti gerą saliuną, atsišaukite tuojaus pas: M. G. Valaską, 349 E. Kensington av., Kensington, Ill.

Ant parandavojimo geri rumai. Pas: J. P. Rashinski, 3200 So. Halsted st.

O KAS ČIA?

5 tuzinai gražios popieros laiškams rašyti, su gražiais pasveikinimais, dainelėms, eilėms ir t. t. 1 tuzinas už 25 centus. Taipgi reikalauju agentų ir moku jiems gerą algą. Atsišaukit negaišinant laiko, laikas pinigus kaštuoja:

F. F. STATKUS,
304 *Benkert place, Philadelphia, Pa.*

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos mus agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar ant pusės metų ir užsimokėti.

BROOKLYN, N. Y.
J. Ambrozėjus, 120 Grand st.
Vincas Daunora, 229 Bedford Ave.
A. Lesniauskas, 900 Rogers ave.
P. Pilėnas, 102 Grand st.

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 1834 N. Castle st.
Vincas Želvis, 603 So. Paca st.

CAMBRIDGE, MASS.
Pet. Batkevičius, 877Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
J. I. Bagdžiunas, 2334 S. Oakley ave.
Ad. Gimbutas, 3036 Union ave.
Antanas Grišius, 708 W. 17th Pl.
J. Janušas, 2015 Canalport ave.
Zen. Jucevicze, 118 E. 115th st.
Vnic. Linka, 1813 String st.
J. A. Rimkus, 920 W. 26th Pl.
Vinc. Stulpinas, 921 — 33rd Pl.
Jonas Visockis, 8139 Vincennes Rd.
A. Vizbaras, 3019 Parnell ave.
Petras Vaitiekunas, 827 — 33rd Pl.
P. Zmudzinavičia, 913 W. 32nd st.

CICERO, ILL.
A. K. Boczkus, 1318 So. 49th Ct.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

HERRIN, ILL.
J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.
B. Yasiulis, 3604 Deador st.

LOS ANGELES, CAL.
P. O. Mankus, 319 Germain Bldg.

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, 14 Summer st.

McKEES ROCKS, PA.
Stan. Viltrakis, 207 Charters ave.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

NEW BRITAIN, CONN.
M. J. Cheponis, 510 Main st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry st.

PETERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette st.

PLYMOUTH, PA.
S. Poteliunas, 345 E. River st.

PITTSBURG, PA.
Baltrušaitis Bros., 2400 Fifth ave.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd st.
J. G. Miliauckas, 1811 Wharton st.

PITTSTON, PA.
J. Kazakevičia, 103 N. Main st.

PURITAN, PA.
Jonas Martinkaitis.

SHENANDOAH, PA.
T. Kryžanauskas, 38 E. Centre st.

SPRINGFIELD, ILL.
G. Tachilauckas, 1217 W. Jefferson st.

SO BOSTON, MASS.
Nek. Gendrolius, 224 Athen st.
J. G. Gegužis, 28 W. Broadway.
K. Yurgeliunas, 233 Broadway

SCRANTON, PA.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross ave.

ST. CHARLES, ILL.
Sim. Kiola, 575 W. 6th st.,

UNION CITY, CONN.
D. F. Elmaitis, 65 Brennan

WATERBURY, CONN.
Jur. Žemaitis, 827 E[illegible] st.

KUR GAUTI "LIETUVĄ"

Galima gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas šiuos agentus:

BROOKLYN, N. Y.
Jonas Bičkunas, 227 Bedford ave.
E. Fromes, 73 Grand st.
Ant. Jankauskas, 65 Hudson ave.
Balt. Juozupavičius, 222 Berry st.
Ant. Plochocki, 87 Grand st.

BALTIMORE, MD.
John Louis, 657 W. Baltimore st.
J. Zebrauckas, 112 N. Green st.

BUENOS AIRES, ARGENTINE.
Juozas Pauga, Calle Alldecova 463

CLEVELAND, OHIO.
P. Šukys, 2118 St. Clair ave.

CHICAGO, ILL.
Jonas Ilgaudas, 1613 So. Halsted st.
P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland ave.
Zig. Mickevičia, 2342 S. Leavitt st.
M. J. Tananeviče, 670 W. 18th st.
Mike Valaskas, 345 Kensington ave.

ELIZABETH, N. J.
D. Bočkus, 211 First st.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 101 Oak st.

MONTELLO, MASS.
B. P. Miszkinis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.
K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PHILADELPHIA, PA.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd st.

PATERSON, N. J.
Atkinds Bros., 273 River st.

PORTLAND, OREG.
Bowman News Agency.

ROCHESTER, N. Y.
Kaz. Dapshis, 210 Joseph ave.

South Boston, Mass.
Paul P. Mikalauskas, 248 W. 4th St.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury st.
J. J. Kalakauskas, 121 Green st.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.

WAUKEGAN, ILL.
Jos. A. Petroshius, 922 — 10th st.

KELIAUJANTIEJI AGENTAI.

Jonas Dabulskis,
Simanas Kvietkauskas.
Jonas Kulis.
M. K. Wilkevicze.

LIETUVIŠKOS KNYGOS.

Gaunamos "Lietuvos" knygyne, (kurios nėra abelname knygų kataliogė).

11. Mažas Šaltinėlis Malonės Dievo su "Officium", Litanijomis, maldomis ir giesmėmis. Pusl. 576 ..... 40c.

12. Ar gali žmonės rinkti sau kunigus? Parašė Pr. Petrusevičius. Pusl. 20 ..... 5c.

15. Vėl Pasimatymas. Pasakaitė Gui de Maupassanto. Lietuviškai išguldė Jonas iš Par. Pusl. 30 .. 5c.

18. Pavargėlė. P. Pelverintos apysakėlė, ir Kaip gyvena kynai. P. Jogvilėčio pasakojimas. Pusl. 36. Kaina ..... 10c.

20 Maskolej 1612-tam mete, arba Jurgis Miloslawskis. Perdėta per A. Turskį. Pusl. 282. ..... 40c.

21. Pamokinanti apraašymai iš gyvenimo žmonių ir visokios rodos. Pusl. 116. ..... 15c.

22. Keletas žodžių apie Lietuvius ir Naudingi pamokinimai, dėl Lietuvos žmonių. Pusl. 65 ..... 10c.

23. Seniems kanauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams. Parašė Kugis-Mugis. Pusl. 24. Kaina ..... 10c.

25. Lietuviai amžių Gludumuose. Pusl. 31. Kaina ..... 10c.

26. Keletas žodžių apie Rymo Popiežiaus Neklaidingumą. Pusl. 52. Kaina ..... 10c.

VYDŪNO RAŠTAI.

1. Apsišvietimas. Filozop. turinis 30c
2. Gimdymo Slėpiniai 40c
3. Likimo Kilmė 40c
4. Musų Uždavinys 90c
5. Miritis ir Kas Toliau 25c
6. Slaptinga žmogaus didybė ... 30c
7. Visatos Saranga 20c
8. Žmonijos kelias 20c
9. Jonuks Mergų bijas. Komedija 20c
10. Kur Prots 25c
11. Piktoji Gudrybė 20c
12. Probočių šešeliai. Dram. veik. $1.40
13. Tėviškė 20c
14. Lietuvos Varpeliai. Muz. veik. 45c.

Užsisakant virš minėtas knygas ir pinigus siunčiant, adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
3252 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Joseph J. Hertmanowicz

Lietuvys Notaras

Išdirba Dovierennostis, Kontraktus, Bill of Sales, Affidavitus, Notas, ir šiaip visokias teisių popieras. Suteikia patarimus reikaluose dalių Lietuvoje ir kituose dalykuose. : : :

Kreiptis adresu:

J. J. Hertmanowicz,
A. Olszewski Bank
3252 S. Halsted St., Chicago.

OFISO VALANDOS:
Nuo 8 ryto iki 6 vakaro kasdien. Subatoms nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Nedėlioms nuo 1 iki 3 po pietų.

AR JIEŠKAI GEROS BIZNIUI VIETOS?

Jei teip, tai kreipkis prie mųs, o mes tau nurodysime pirmos kliasos vietą.

Kas gyvena Chicagoje keliolika ar daugiau metų, tas gerai žino kas yra Halsted gatvė, Chicagoje.

18 *metų atgal ant Halsted gatvės prie* 12-*tos gat.* nebuvo matyti kitokių namų kaip tik sulužusios, mažytės, medinės stubelės. Lotą tenai tada galėjai pirkti už $2,000.oo. Pažiurėkite šiandien į tą vietą, o pamatysite vietoj senų medinių stubelių, 4, 5 ir 6 florų augštus murus, užimančius cielo bloko plotį, didžiausius štorus, bankas, teatrus ir t.t. O kainos lotų, kuriuos 18 metų atgal galėjote pirkti ten už $2,000.oo, šiandien pasiekė sumą $20,000.oo.

14 *metų atgal Halsted gatvė prie* 63-*čios gatvės* buvo tokiame pat padėjime ką ir prie 12-tos gatvės. Lotų kainos buvo ten $1,000.oo. Šiandien Halsted gatvė prie 63-čios gatvės yra užbudavota didžiausiais štorais, teatrais, bankomi ir t.t., o lotų kainos pasiekė sumą nuo $10,000.oo iki $30,000.oo.

6 *metai atgal Halsted gatvė prie* 79-*tos gatvės* buvo tuščia, farmeriai ten gyveno; karvės ir avįs ganėsi. Lotą ten galėjai pirkti už $500.oo. Pažiurėkite šiandien į Halsted prie 79-tos gatvės kas darosi. Ten už kampinius lotus, 100 pėdų pločio, paėmė šįmet po $60,000.oo. Ten dabar statosi nauji gražiausio modelio namai, didžiausi ir gražiausi štorai ir iš tuščios vietos pasidarė didžiausias biznio centras. Ir daugybę tokių kitų vietų rasite ant Halsted gatvės, kurios iš nuskurusių, sulužusių pakilo į puikiausias ir brangiausias biznio vietas.

Kokiu budu tos vietos teip pakilo? Pakilo tokiu budu, kad ten atėjo pirmas kas su pinigais ir išgriovęs medines sulužiusias stubas pradėjo statyti didelius, gražius biznio namus. Vienam tą pradėjus sekė jį ir kiti statydami naujus, gražius štorus, bankas teatrus ir nuskurusią vietą pavertė į brangiausią biznio centrą.

Tas, kas atsitiko su Halsted gatve prie 12-tos, 63-čios ir 79-tos gatvių, bus ant Halsted ir prie 32-tros ir 33-čios gatvių. *Ant Halsted prie 32-tros gatvės bus tuojaus statoma didžiausia ir gražiausia Chicagoj lietuviška salė,* trijų lotų platumo, 135 pėdų ilgumo ir trijų florų augštumo, vertės $100,000.oo. Jos statymas prasidės už poros sanvaičių.

Ant Halsted prie 33-*čios gatvės* bus statomas dviejų lotų platumo puikus murinis namas. Apačioje bus gražiausi štorai, viršuje bus dideli ruimingi pagyvenimam flatai. Visas namas bus stymu apšildytas ir elektrika apšviestas.

Ant Halsted, terp 32-tros ir 33-čios gatvių, bus tuojaus statomas didelis "Furniture Store" ir "Garage." Darbas šio namo prasidės netrukus.

Teipgi ant Halsted, terp 32-tros ir 33-čios gatvių, bus statoma šįmet apie penki kiti nauji mažesni štorai, teip kad kur šiandien čia riogso seni "rag shops" arba stovi tušti lotai, šią vasarą užstos juos nauji, čysti elektrika apšviesti štorai, ir musų Halsted, nuo 31-mos iki 33-čios gatvių bus panaši į biznio centrą. Taigi ir lotai, kuriuos da šiandien čia galite pirkti po $2,000 ar $3,000 pakils dvigubai kaip pakilo kitose ant Halsted pagerintose vietose.

Todėl jei jieškai bizniui geros vietos, tai atkreipk savo akį į Halsted, terp 31-*mos ir* 33-*čios gatvių* pakol lotai ir namai čia dar yra pigus. Ateinantį rudenį, kada čia stos apie 12 naujų biznio namų, kada bus juose atidaryti nauji štorai, tai lotai ir seni namai bus daug brangesni. Kurie turite pinigų ir norite juos padauginti, tai pirkite šiandien lotus ir namus ant Halsted gatvės, terp 31-mos ir 33-čios, o už metų galėsite juos parduoti su geru uždarbiu, arba imti geras rendas.

Mes da turime čia ant Halsted keletą pigių lotų ir namų, kuriuos galime parduoti už nominališką kainą. Šitie lotai ir namai rudenyje bus daug brangesni, kada čia viršminėti nauji biznio namai pasistatys. Todėl, jei norite savo pinigus padvejoti, tai pasiskubinkite kol pigu.

Kas nuo mųs pirks lotą, mes galėsime jam paskolinti visus pinigus pastatymui štoro tokio, kokį jis norės. Arba mes galime patys pastatyti štorą kokį pirkėjas nori.

Halsted gatvė terp 31-mos ir 33-čios yra iš didumos lietuvių užgyventa ir kasdien čia vis daugiau lietuvių apsiperka. Šita vieta bus grynai lietuvių biznio centras. Žydai mokėtų mums už lotus dvigubą kainą, bet mes žydų čia nenorime įsileisti, kadangi jie yra lietuvių kompetitoriais. Mes norime šitą vietą užgyvendytie lietuviais.

Žmonės jieško bizniui vietų Gary, Ind. ir kituose mažesniuose miesteliuose, ir moka ten už lotus augštesnes kainas kaip Chicagoje, o nežino kad Chicagoje pirkę lotą ar namą už pigesnę kainą gali dvigubai didesnį biznį daryti negu tokiuose mažuose miesteliuose.

Todėl, jei jieškai bizniui geros vietos, tai Halsted gatvė, terp 31-mos ir 33-čios yra geriausia lietuvių bizniui. Ateik į musų banką ir pamatyk planus naujų namų, kurie bus šią vasarą čia statyti, ir persitikrinsi, kad šita vieta ateinantį rudenį bus pirmos kliasos biznio centras.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 S. HALSTED ST., CHICAGO

"KATALIKAS"

12 PUSLAPIŲ DIDELIO FORMATO ILIUSTRUOTAS SAVAITRAŠTIS.

Didžiausias savaitinis lietuviškas laikraštis, išeinantis kas Ketvergas mieste Chicago, Ill.

Metams lėšuoja: Amerikoje -	**$2.00**
Europoje ir kitur - - -	**$3.00**
Pusei metų: Amerikoje -	**$1.00**
Europoje ir kitur - -	**$1.50**

"Katalike" Skaitytojas atranda daug visokių žinių iš Lietuvos ir iš viso svieto, daug pamokinimų, apysakų, pasakaičių ir visko. "Katalikas" statoma mašina "Linotype", taigi raidės visados aiškios, naujos. "Katalikas" beparty-viškas laikraštis.

Užsirašantiems "Kataliką" duodama dovanos "Kataliko" spaudos knygomis, o Naujiems Metams kiekvienam Skaitytojui veltui pasiunčiama lietuviškas sieninis Kalendorius.

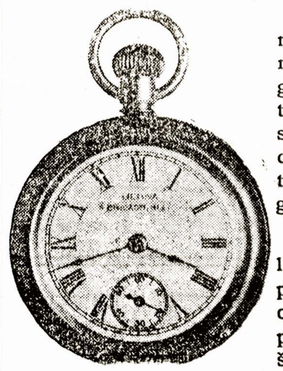
PASTABA: Kas prisiųs $4.00, tasai gaus "Kataliką" visiems metams ir auksinę rašomąją plunksną (fountain pen) vertės $3.50.

Kas prisiųs $2.50, gaus metams "Kataliką" ir paveikslą Kovos ties Žalgiriais, Lietuvos žemlapį ir Šv. Tėvo Pijaus paveikslą.

J. M. TANANEVICZE
3244 SO. MORGAN ST., CHICAGO, ILL.

Laikrodelis Dykai!

Kam pirkti laikrodėlį už pinigus kada jį gali gauti visai dovanai.

Šitas laikrodėlis yra nikelinis (Nickel), išrodo kaip sidabrinis, gerai laika laiko, yra tvirtas ir prie šunkiausio darbo jo nepagadinsi ir gauni drukuotą gvarantija apie jo geruma.

Užsimokėk tiktai už laikraštį LIETUVĄ prenumeratą $3.25, o gausi "Lietuvą" per pusantrų metų ir šį laikrodėlį dovanų.

Sitų laikrodėlių męs turėjome 3000, o dabar jau liko vos pora šimtų ir, kada juos išbaigsime daugiau jų negalesite dykai gauti. Todėl pasiskubinkite su užsirašymų "Lietuvos" kurie norite gauti šitą puikų Laikrodėlį dovanų.

Siųsdami pinigus adresuokite:

A. OLSZEWSKI
325 S. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Dabar laikas skaityti CHINIJA

Dangiškosios ciesorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai. **Parašė** S. K. Krukovskaja. Vertė J. Laukis su 38 paveikslėliais. **Yra tai** vienatinė lietuvių kalboje knyga, kuri trumpai ir suprantamai aprašo apie seniausią ir didžiausią ant įsaulio tautą ***Chinus.***

Knygos turinis yra sekantis:

Skyrius I. Chinų rubežius. — Vidurinė karalystė. — **Kalnai ir** mineraliniai turtai: — Upės ir kalnai. — Klimatas. — **Augmenįs** ir gyvuliai.

Skyrius II. Žinios apie senovės Chinų žmonės. — Pirma europiečių pažintis su Chinais. — Viršutinė Chino išvaizda. — Drabužis. — **Maistas.** — Opiumas. — Žemdirbystė. — Ryžiai. — Arbata. — Medvilnė. — Chinų darbštumas. — Amatai ir pramonija.

Skyrius III. Chiniškieji miestai: gatvės ir namai. — Plūduriuojanti miestai: sempangos, džonkos, valčianamiai, plūduriuojančios salos. — Arbatiniai arba kvietkiniai namai. — Švėtnamiai. — Pagodos. — Mokyklos, visuotinas mokslas, apšvieta. — Kalba.

Skyrius IV. Chinų tikėjimas. — Konfucijus. — Protuolis Lao-tse. — Niektikybės. — Šermeninės ir jungtinės apeigos. — Mokyklos.

Skyrius V. Chiniškoji valstybė. — Ciesorius. — Mandarinai. — Chiniškieji įstatai. — Kalėjimai. — Chinų ypatybė. — Jų taikumas. — Chinų kariumenė. — Vaizba. — Nešlotojai-Kuli. — Rateliai. — Nešyklos. — Arbos. — Susinešimo keliai. — Pinigai. — Persikėlėliai.

Skyrius VI. Chiniškieji miestai: Hong-Kong, Kanton, Šanchai, Tien-tsin ir Pekin. — Didėji Chiniškoji siena. — Gelžkialiai Chinijoje ir.

Chiniškosios pasakos: Karalaitė silinčė, Ši-Kin Šu-Kin ir Auksaplaukė karalaitė.

Šios knygelės kainą su prisiuntimu.....40c.

Norint apsipažinti su chinų gyvenimu ir papročiais ypatingai dabar, apie kuriuos kasdiena laikraščiuose rašoma: Kaip revoliucija Chinuose verda, ir, iš ciesoriškosios viešpatystės betampa Respublika.

Užsisakant ir pinigus siunčiant dėl virš minėtos knygelės "Chinija", adresuokite:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

$25 DYKAI $25

1	8	2
6	3	4
7	9	5

Jaigu nori gauti gerą 14k aukso pripildintą (Gold Filled) laikrodėlį su gvarancija ant 20 m. tai rašykite pas mus, o dasižinosite kaip lengvai tą galima padaryti. Išriškite šitą pozelį, tai yra, imkite numerius iš pirmo langelio ir sudėkite antram langelį, taip kad skaitant iš visų pusių išeitų lygiai 15. Prisiųskite išrišimą mum jaigu bus gerai sudėta, tada gausite kreditavą čekį ant $25.00 katras bus geras dėl nupirkimo vieno laikrodėlio, retežėlio ir komposo iš musų katalogo. Atsiųskite markę ant nusiuntimo kaštų Adresuokite:

Lenox Watch Co. 32 Union Square Dept. 19 NEW YORK, N. Y.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS
Spaudos

DARBUS

Atlieka greitai pigiai ir gražiai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio Korteles,
Uzprašymus
Ant vestuviu,
Perstatymams ir Baliams
Programus,
Afišas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir Konvertams
Antgalvius,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškus
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus raidės gražiai spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

SEVEROS SKILVIO BITERIS

(Severa's Stomach Bitters)

sugrąžina apetitą, pataiso sugedusį skilvį, pagelbėja valgį virškinti, pašalina vidurių uždegimą.

Prašame išmeginti bonką šiandien

Kaina $1.00

Kunigas Jarosław Kucera, iš Academy, S. D., rašo: "Severos Skilvio Biteris duoda gerą apetitą. Yra tatai puikus vaistas skilviui pataisyti".

INTRINK!

Norėdamas umai palengvinti skaudėjimą.

atsitikimuose nukstelėjimų, išsisukimų, šlubčiojimų, sustingimų, sutinimų, strenų skaudėjimų, dieglių šonuose, reumatiškų skaudėjimų ir neuralgijos

intrink

Severos Gothard Alieju

(Severa's Gothard Oil)

50 centų bonka

Severos gyduoles visur aptiekose parduoda. Žiurėk, kad ant perkamo vaisto butų padėtas vardas firmos

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS IOWA

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) **$1.00**
Vaiku Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo..... **15c**
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo..... **10c**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).. **35c**
Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

J. KULBOKAS
Užlaiko
Puiku Saliuna

Visada šaltas alus, skani degtinė ir kvepenti Cigarai. Iš kitur žmonės atkelevę gauna nakvynę

74 Grand St. Brooklyn, N. Y

Telefonas Yards 1582
Dr. J. KULIS
Gydytojas ir Chirurgas
3255 S. Halsted St. Chicago, Ill.
PRIEMIMO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 9 vakare
Nedėl.: nuo 9 iki 12 po piet; nuo 6 iki 8 vak.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
31 N. LaSalle St., Cor. Washington St.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1114
Telephone Franklin 1178

Lietuvis advokatas, baigęs teisių mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos
Telephone Yards 2390

MOKYKLA ŠOKIŲ.

Prof. Julius Silsko Užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar senį. Išmokinu valsą 6 rušių, taip, kad gali drąsiai eiti šokti publikoj. Taipgi išmokinu ir kitus šokius su keleta vakarų. Mokina kas vakarus. Lekcijos yra nuo 7 valandos vakaro iki 11 val. Prof. Julius Silsko praneša visiems kurie nori išmokti šokti ateiti šiuo adresu: 2124 S. Halsted st., nuo 6 val. vak. Taipgi mokinu visokius šokius Buck & Wing, Buck Skirt, Irish Jig, Clog, Spanish Waltz, Waltz, Two Step, Side Step. Pirma Lietuviška Mokykla Amerikoj. Mokytojos: Miss. Antanina Kietnier, Miss. Joanna Walets, Prof. Julius Silsko, 2124 So. Halsted st., Chicago, Ill.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 S. Halsted st., Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 2%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $3.00 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

J. M. TANANEVICZE BANK
3253 S. Morgan st., Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MIKAS J. TANANEVICZE
670 W. 18th st., Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėliais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

JOHN I. BAGDZIUNAS
2334 S. Oakley ave., Chicago.

Moka $3.00 nuo šimto už padėtus pinigus. Skolina pinigus statymui ir pirkimui namų. Partraukia pinigus iš kitu banku. Parsamdo bankines skryneles (boxes) apsaugotas nuo ugnies ir vagių po $3.00 metams. Perka ir parduoda lotus ir namus. Parduoda šipkortes ant visų linijų. Siunčia pinigus į visas dalis svieto. Notarijalnam skyriuje padirba visokias rejentališkas ir legališkas popieras ir dovierennastis ir užtvirtina pas konsulį.

Valandos: kasdien nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir pėtnyčioms nuo 8 iki 6.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 S. Ashland ave., Chicago.
Geo. L. Ukso pres., *St. Marcinkiewicz* vice-pres., *A. J. Bierzynski* iždininkas.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skrynelės (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

BANKOS VALANDOS: Panedėlais, seredoms, ketvergais ir subatom nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėlom, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK, J. J. Elias, Savininkas.
4600 So. Wood st., Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

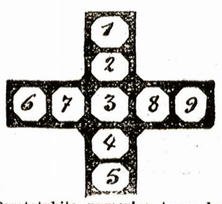
BANKOS VALANDOS: Panedėlais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

P. M. KAITIS
1607 N. Ashland ave., Chicago.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

OFISO VALANDOS: Panedėlais, seredom, ketvergais ir subatoms nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioms, utarninkais ir petnyčioms nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

MAŽA FARMA BEVEIK UŽ DYKA!

Parstatykite numerius tuose langeliuose taip, kad sudėtinė suma iš abiejų pusių išeitų po 23.

Žėdnam, kas šitų pozelį išrišir atsiųs mums, mes duosime kreditą ant $100.00, kuri mes priimsime, kalpo dalį užmokesčio prie nupirkimo *Mažos Farmos*, kuri randasi pulkiam mieste New Jersey Valstijoj prie geležinkelio.

Žemė ta yra gausinga, sausa ir guli ant lygios vietos. Prekė tos Farmos yra $149.00; vienok po atsiuntimo tikrai išrišto pozelio, turite primokėti už tą Farmą tiktai $49.00, mokėdami po $5.00 į mėnesį.

Nereikia įmokėti procentų, nei padotku; dykai aktas pirkimo. Tiktai už $49.00 paliksite savininku Mažos Farmos.

Atvažiuokite, arba rašykite, o išsiusime Jums mapą ir informacijas, Adresas:

Lithuanian Dep't, C.
25 Church st., Room 114,
New York City.

RUSIJOS—AMERIKOS LINIJA.

Pulkiausi, Didžiausi ir Greičiausi Laivai, reguliariškai kas dvi savaiti vaikščioją tarp Rusijos ir Amerikos, nestodama pakeliui nė jokiame porte. Nauji dvišriubiniai Pasažieriniai Garlaiviai

CZAR, 8 dienomis į Rotterdamą.	KURSK, 11 dienų į Lenkiją.	RUSSIA.
$3300	III klase	$35 00
$48.00	II klase	$50.00
$65.00	I klase	$75.00

IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO: Kursk, Birželio 6; Czar, (naujasis), Birželio 15-tą; Russia, Birželio 29-tą.

Dėl artesnių žinių meldžiame kreiptis į musų agentus, arba į Vyriausįjį Keleivių Agentą:
A. J. Johnson & Co, 27 Broadway, New York.

D-re Maria Dowiatt-Sass
Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street Tarp Paulina ir Wood gat. Phone Canal 1208	5208 W. Harrison Street Tel. Austin 737
Valandos: nuo 9:30 iki 12:00 val ryto nuo 7:00 iki 8:00 val. vak. Nedėlioms nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	Valandos: tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą

75

Imkit skaitlines iš kvadrato ir indėkit jas kitan kvadratan teip, kad suma skaitlinių iš visų pusių butų lygi 75. Jeigu išrišit šitą užduotį, atsiųskit ją mums o mes prisiųsim jums kreditavą paliudijimą ant $100, gerą pirkimui dviejų gražių lotų, kurie randasi tiktai 10 mylių nuo Didžiojo New Yorko (Greater New York). Paprasta šitų lioty prekė yra $199: jeigu išrišite musų uždavinį gerai, tai jie jums kaštuos tik $99. Šitą sumą galima išmokėt, davus $7.00 piningais ir $3.00 kasmėnuo. Atsiųskit mums išrišimą ir reikalaukit žemlapių ir t.t. Rašykit:

LITHUANIAN DEPT. B. Room 1103. 63 Park Row, New York City

JAU GATAVAS "LIETUVOS"
Knygyno Katalogas

TIK-KĄ IŠĖJO IŠ PO SPAUDOS NAUJAS "LIETUVOS" KNYGYNO KATALOGAS, todėl visi pirmesniejie katalogai yra dabar negeri. Šis *katalogas* užima vietą visų pirmiau išleistų.

Kiekvienam, kuris tik pareikalaus, priduos savo adresą ir prisiųs už 2 c. pačto markę, išsiųsime šitą naują katalogą (136 pusl.) dovanai. Šiame kataloge rasite visas naujausias lietuviškas knygas, išėjusias iki gegužio mėn. 1912 m. Scenos Mylėtojai čia atras visus naujausius scenos (apie 125 viso) veikalus.

Lietuviškos mokyklos gali iš čia pasirinkti sau visus geriausius rankvedžius, koki tik yra lietuvių kalboje.

Adresas:
A. OLSZEWSKI,
3252 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Mes Išgydom Vyrus

Mes trokštam, kad visi, kurie yra neužganėdinti su kitais gydymais, ateitu pas mus ir pamėgintu musų tikrą ir ištikimą gydymą. Mes paaiškinsim tau dėlko kiti gydymai tavęs neišgydė ir kaip mes tavo išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas Paeinantis nuo užsikrėtimo arba priežasčių dėl kurių ligonis nenori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, rudos plėmos, lopai burnoje, skaudulia ant liežuvio, silnkimas plaukų, skausmas kauluose, sunariuose, plėmos ant kuno, jauslus tokanti skaudulial. MES IŠGYDOM ŠITOKĮ PADĖJIMA—MES NELOPOME.

Nubėgimai Ar kankina tavę nubėgimai paeinanti nuo peržengimo gamtos tiesų, vyriški silpnumai, nualinimas, silpna atmintis, galvos skaudėjimai, plėmai priešai akis, nervišKumas, skausmai strėnose? Ar pats ėsi apimtas nors vienu iš tų ženklų? Atėik pas mus, mes tave išgydysim nes kitaip nereikalauji mum mokėti.

Užsikimšimai Nedaro skirtumo koks tamistos nesveikumas yra, jeigu tamistą kankina dėginimai, plikinantis šlapinimas, puslės nesveikumas, erzinimai, tankus noras ištuštinimo, mes išgydom viršui minėtus padėjimus be vartojimo peilio ir be siuntimo į ligonbutį.

Abelnas Nusilpnėjimas Silpnumas/pamiršlumai, negalingumas prie darbo arba linksmumu gyvenimo, nuiisimas, yvairus gėdinanti silpnumai, ir tt. ATIDĖJIMAI YRA PAVOJINGI—PASIRODAVIK SU MUMI DABAR.

Sutinimai Uždegimai, suting ir skausmingi sunarlai, kantrybe atimančios užsisenėję ligos kurios padaro gyvenimą nelaimingu, IŠGYDOMOS ANT VISADOS BE ŽUDIMO LAIKO.

Odos Nesveikumai Eczema, išbėrimai, spuogai, lopai, netobulumai, žaizdos skaudullai, pageltonavus ir išblyškus oda, pajuodavę paakiai. Vyrai, yra jum nuo to visko vaistas, atsišaukiant pas mus ant gydymosi. GALI UŽMOKĖTI KADA BUSI IŠGYDYTAS.

Guzuotos ir Susisuke Gyslos Šitokios gyslos randasi visur ant žemesnės dalies kuno, bet daugiausiai kairėj pusėj; jos padaro žmogų labai neramų; yra silpnas veikantis jautimas daugmaž nuolatai. Gyslos yra užčiuoplamos ir nurodo kaip botagas.

Inkstu, Pusles ir Sebrus Nesveikumai Inkstų nesveikumas gali išsivystyti į pavojingas komplikacijas, ir jeigu neatbotas, pagimdys kitas ligas ir komplikacijas. Ar manai apsivesti? Ar esi tikrai sveikas?

Atsišauk tuojaus jeigu esi klapate.

State Medical Dispensary
14 SO. CLARK ST., arti Madison gatves CHICAGO, ILL.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 4 po piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėldieniais ir Šventadieniais nuo 10 iki 12 tiktai. Ypatos geidžiančios gydymo turi atsišaukti asabiškai, nes ligos negali but gydomos teip pasekmingai per susirašinėjimą kaip ligoniui atsišaukus pačiam. Nerašyk bet atsilankyk.

Naujiena Kuri Nudžiugins ir Palinksmins Daugel Serganczių, Silpnu ir Nualintu Vyru

Ar ėsi nustojęs kantrybės, nervišKas, nupuoles sveikatoje? Ar peržengei tiesas sveikatos arba gamtos? Ar manai apsivesti? Ar ėsi tinkančiam padėjime užimti užduotis ženybinio gyvenimo? Jeigu yra mažiausė abejonė jog randasi užsivilkusi chroniška liga dugnyjo tavo kiapatų, tai atsišauk ant žemiaus paduoto adreso, o np. turėsi patarimą ir ištirinėjimą dykai! Mes ištirinėsime tavę visai dykai, ir jeigu išgydymas bus galimas, tai mes išgydysime už kožemiausią kainą. Ne užsidėti ant savęs jokių pareigų atsišaukdamas pas mus dėl bemokestinio pasiteiravimo. Mes perstatysime padėjimą viso dalyko tikroje šviesoje, o tada galėsi gydytis jeigu norėsi.

Kol Doleris Nereiks Moketi Pakol Nebusi Užganedintas Savo Loonoj Mintyj kad Mes Esame Teisingi, Pilnai Atsakanti ir Užsitikimi. Jeigu turi kokį nors nesveikumą inkstų, puslės ar šlapumo ravelių, jeigu jauti nesmagumą ir skausmą, jeigu randasi koks padėjimas dėl kurio nesinori kreiptis prie šeimyniško gydytojaus, kaipo tai: silpnumas, nervišKa negalė, silpna arba sumažinta atmintis, nemiegojimas, gėdingumas, nubėgimai, nuvarvėjimai, silpninanti aapnai ir išnaudota gyvybė; jeigu turi gumbotas ir susisukuses gyslas, jeigu kenti nuo užsikrečiamų ligų kokios nebut rušies kurios tamistai daro nesmagumą; jeigu turi nors vieną iš skaitlingų ligų kuriom vyrai gali but apimti; jeigu kenti nuo pertankių dasileidimų; jeigu turi votis, skaudulius burnoje ir ant liežuvio; jeigu plaukai tavo slenka; jeigu turi slaptingą ligą; jeigu turi užnuodintą kraują arba nors vieną iš ligų kurių auka tampa vyrai—TAI MES GALIME TAVE IŠGYDYTI IR TA PADARYSIME. Ateik pasikalbėti su mumi didžiausiame privatiškume ir sekrete, o mes padėsime atsikratyti nuo visų kliučių kotrumpiausiam laike. Mes turime labai didelį patirimą gydyme tokios rušies ligų ir užtikriname išgydymą. Mes netiktai palengvinume, bet išgydome tikrai ir ant visados. Ateik ir pasižiurėk ant skaitlinus lietuvių kuriuos mes išgydėme. Mes išgydysime teip tikrai kaip atsišauksi pas mus. Silpni vyrai, kurie nustojote vilti pasveikimo besigydydami kur kitur, ateikit pas mus, mes atkreipsime ant jus musų specijališką atydą teip jog atgausite savo vyriškumą ir busite vadovais terp savo sandraugų.

PATARIMAS IR IŠTIRINĖJIMAS VISAI DYKAI. GYDUOLĖS DYKAI IKI IŠGYDYMUI

CHICAGO MEDICAL CLINIC
526 SO. STATE ST., arti Harrison gatves CHICAGO, ILL

Musų ofiso valandos yra nuo 10 valandos ryto iki 4 po piet ir nuo 6 iki 7 vakare. Jeigu negali atsišaukti terp tų valandų, tai gali atsišaukti terp 10 ir 12 Nedėliom. Atsišauk asabiškai. Mes kalbame lietuviškai.

Garsinkitės "Lietuvoje."

Jau išėjo **Labai pageidaujama, naujausia knyga, mokslas apie sveikatą**

"DAKTARAS"

ŠITA KNYGA parašyta naujausio mokslo ir išradimo geriausio budo kydymo, pripildyta tokia puikia medega, kad kitose iki šiol išėjusiose lietuviškose knygose to negalima rasti, kas yra patilpę knygoj "Daktaras".

ŠITA KNYGA "DAKTARAS" aprašo visokių ligų vardus, kaip jos prasideda, kaip apsireiškia, kaip išrodo ir kaip greičiau, geriau ir kur galima išsigydyti.

TA KNYGA labai plačiai aprašo apie vyrų paslaptybes bei ligas ir teip-pat apie moteris telpa daug.

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" dikčiai aprašo atidengiant daug paslaptybių, apie geriausius smagumus ženybinio gyvenimo ir teip pat kaip ir kada geriausiai apsivesti ir kaip buti laimingu.

TOJ KNYGOJE "DAKTARAS" gražiai pamokina kaip jaunus vyrus telp ir moteris, kas butinai kiekvienam reikalinga žinoti, visiems kaip seniems teip ir jauniems, ženotiems ir nevedusiems.

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingeidus, o nemokantiems skaityti, tai mokantis kuris neturi dar šios knygos, su didelia uikvatą perskaitys tiems garsiai, kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir giliausias kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems telp ir sergantiems. Tik perskaičius tą knygą atrasite viską, kožno negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas ir t. t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti "DAKTARAS".

ŠITOJ knygoje "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad pranšant lietuviams ją išleido Philadelphios M. Klinika, delei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisiųs kelias stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reikia rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

VYRAI IR MOTERYS, kurie nesveiki ir nori buti sveiki—išgydyti, tad kaip žodžiu teip ir raštu (lietuviškai) gali atsišaukti į šitą tikrą Kliniką. Ateinančius priimama šiomis valandomis per Kliniko Daktarą:
Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedeliuj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Petn. vak. nuo 6 iki 8 val.

50,000 KNYGU
Vysai Dykai Del Viru

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru. Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal atgauti vyriškuma, isigyditi nuo uznuodijima krauja arba sypilį, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, rumatizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas, strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava namuse privatiškai, slaptą ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jum kodel jus kentat ir kaip galet galutinaj isigyditi. Knyga ta yra krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara, katras atsydave ilgo laika tyrinėjimus tu, specijalisku lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai, užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk nekokiu piningu, tyk parašik sava varda, ir adresa ant žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendene.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.

DR. JOS. LISTER & CO., L 902 22 Fifth Avenue, Chicago:
Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejima, aš norėčiau jog Tamista pr. siustumei mau vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steitas.....

IŠGYDAU IN 5 DIENAS
VARICOCELĖ
HYDROCELĖ
Be pelho ar skausmo

Aš noriu išgydyti kiekvieną kenčiantį vyrą nuo Varicocelės, Strikturos, Užkrečiamų Kraujų Nuodų, NervišKos Negalės, Hydrocelės arba ypatingų vyrų ligų.

Tas laisvas pasiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir gyduolių be jokios naudos, ir mano noru yra parodyti visiems tiems žmonims, kurie gydėsi pas tuziną ar daugiau daktarų be jokios naudos, kad aš vartoju vienintelį budą, kuriuomi tikrai ir ant visada išgydau.

VYRAI ATGAUKITE SAVO SVEIKATĄ
Atsilankykite in mano ofisą ir pasiteiraukite su manim draugiškai.
Išgydau visiškai ligas skilvio, plaučių, kepenų ir inkstų.
Nomokėk už nepasekmingą gydymą--NEIŠGYDO, NEMOKEK.

Slaptos VYRU LIGOS
Pražudytas Vyriškumas, Ligos Kepenų ir Inkstų
Išgydomos greitai visiškai ir užlaikomos paslaptyje. NervišKa Negalė, Silpnumas, Pražudytos Pajiegos, Gyslų Ištysimas, Kraujo Užnuodijimas, Sžlapumo Nubegimai.

Specialistas Vyru ir Moteru Ligu.
(Ištyrimas Dovanai)

KRAUJO UŽNUODIJIMĄ
ir visas odos ligas, kaip Spuogus, Piktąją Dederynę, Szunvotes. Niežus, Hemorhoidus, Patinusias Gyslas, Naikinančius Nubegimus, Įsisenejusias Ligas.

Moterų Ligos
Vidurines Ligos, Skausmai Strenose, Baltosios Tekejimas ir kitos ligos išgydomos visiškai. Užpakalines žarnos, Įsisenejusios ir nervišKos moteru ligos. Kalbame Lietuviškai.

Plaučiai
Dusulys, Bronchitis, Kvepavimo Ligos išgydomos visiškai mano veliausia metoda. Szirdies ligos. (Roda Dovanai.)

Dr. ZINS, 183 N. CLARK ST. CHICAGO
Tarp Randolph ir Lake

Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vak. Nedėlioms nuo 8 ryto iki 4 po p.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS--Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Aleksaičio Saliunas
118 E. Main St. Collinsville, Ill.

Užlaikau visada geriausius vietinius ir importuotus gėrimus ir cigarus. Kiekvienam draugiškai patarnauju visokiuose reikaluose.

Telefonas Kinloch 108

Jau Baigiasi Mūsų
KALENDORIAI.

Jeigu nori gauti gražų Kalendorių su daugelį pamokinančių straipsnių ir gražių paveikslų, tai prisiųsk 25c stampas ar pinigus tuojau, o mes prisiųsime jums geriausią Kalendorių. Pasiskubinkite, nes nedaug beturime.

Kaina 25c su prisiuntimu.

J. ILGAUDAS
1613 So. Halsted St., Chicago

Seniausia Lietuvių užeiga pas
JUOZUPĄ RIDIKĄ

Užlaiko visokius pirmo skyriaus gėrimus ir kvepenčius cigarus ir
Gražią Naują Svetainę
Susirinkimams, vestuvėms, baliams ir tt. Širdingas priėmimas ir broliška roda kiekvienam
3258 Illinois St., Kerte 33rd

Telephone Yards 709
Juozapas Leszczynskas
Aptiekorius

Užlaiko namines ir užrubežines gyduoles, ir receptus išpildo kožną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. Siunčiam gyduoles į kitus miestus.

3315 S. Morgan St. CHICAGO.